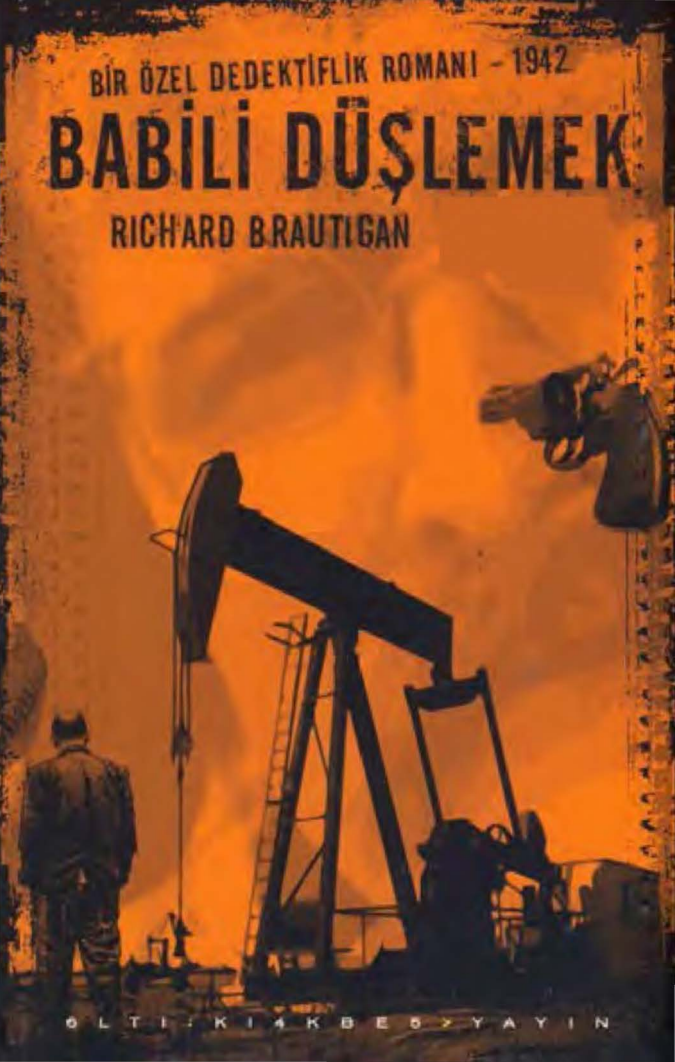
BİR ÖZEL DEDEKTİFLİK ROMANI - 1942

BABİLİ DÜŞLEMEK

RICHARD BRAUTIGAN

ALTI KIRK BEŞ YAYIN

Babil'i Düşlemek/ Richard Brautigan
1.baskı: Ocak 2014

Yayın Yönetmenleri
Kaan Çaydamlı, Şenol Erdoğan
Kapak Tasarımı
Erol Egemen
Düzelti
Müge Karahan
Baskı
Çınar Matbaacılık ve Yay. San. Tic. Ltd. Şti
Yüzyıl Mahallesi Matbaacılar Caddesi Ata Han 34/5
Bağcılar İstanbul

Sertifika no: 12638
(0-212) 628 96 00

© ALTIKIRKBEŞ YAYIN
Sertifika no: 17613

Kadıköy'ün yağmurlu ve puslu sokaklarında hazırlanan
bu kitap sizi uçurumdan aşağı atabilecek güce sahip olabilir.
Herhangi bir şekilde ve özellikle izinsiz olarak iktibas edildiğinde
Kadıköy'ün o bilinen, serin ve rutubetli lâneti, yıllar boyunca bunu yapanı takip eder,
saçları dökülür, rüyasında sürekli olarak Kadıköy
sokaklarından akın akın geçerek yıllık intiharlarını
gerçekleştirmeye giden lemur sürüleri görür
ve derin bir yalnızlığa gömülür.

ALTIKIRKBEŞ YAYIN
bir Kaybedenler Kulübü tribidir.
Çaydamlı Basın Yayın Dağ. Reklam Org. Ve Film Yapım San. Tic. Ltd. Şti.
Caferağa Mahallesi Kadife Sokak 22/4 Kadıköy İstanbul
Tel: (0-216) 418 0413
E-satış: www. 645dukkan.com
altikirkbespublishing@gmail.com

BABİL'İ DÜŞLEMEK

BİR ÖZEL DEDEKTİFLİK ROMANI -1942

RICHARD BRAUTIGAN

Çeviri: Melis Oflas

ALTIKIRKBEŞ YAYIN

Kadıköy, 2014

Helen Brann için,
Richard'dan sevgilerle.

Hiçbir zaman iyi bir
Özel dedektif olamamamın sebeplerinden
Biri de, sanırım,
Babil'i düşlemeye çok zaman ayırmamdır.

1942 YILININ BAŞLARINDA C. CARD'A OLANLAR

İYİ HABER, KÖTÜ HABER

2 Ocak 1942'nin bazı iyi ve kötü haberleri vardı.

Önce iyi haber: Çürük olduğumu öğrendim; bu sayede İkinci Dünya Savaşı'nda asker olmadım. Hiç de vatan haini değilim çünkü beş yıl önce kendi İkinci Dünya Savaşım'da, İspanya'da savaştım ve bunun kanıtı olarak kıçımda bir çift kurşun deliğim var.

Hiçbir zaman neden kıçımdan vurulduğumu anlayamadım. Her neyse, dandik bir savaş hikâyesi. İnsanlar sana kahramanmışsın gibi bakmıyorlar tabii kıçından vurulduğunu söylediğinde. Seni ciddiye almıyorlar ama artık bu benim sorunum değil. Amerika'nın kalanında başlayan savaş benim için bitmiştir.

Şimdi de kötü haber: Tabancam için hiç kurşunum yoktu. Tabancaya ihtiyaç duyacağım bir iş almıştım ama kurşunları tükettim. İlk kez gün içinde tanışacağım müşterim, tabancayla gelmemi istedi benden ve biliyordum ki bunu söylerken düşündüğü şey boş bir tabanca değildi.

Ne yapacaktım?

Tek kuruşum yoktu, San Francisco'daki kredilerimden de bir şey çıkmazdı. Bana yalnızca ayda sekiz papele mal olmasına rağmen eylül ayında ofisimi boşaltmak zorunda kalmıştım; işlerimi de iki aydır oturmakta olduğum Nob Hill'deki kiralık dairemin yanındaki ödemeli telefondan hal-

lediyordum. Ayda 30 papel bile kazanamıyordum.

Ev sahibem Japonlardan daha büyük bir tehditti. San Francisco'da herkes Japonların ortaya çıkmasını ve tramvayla tepelerden bir aşağı bir yukarı geçmelerini beklerdi ama inanın bana, ev sahibemden kurtulmak için onların bölgesinde takılabilirdim.

"Hangi cehennemde kiram, beleşçi herif?" diye bağırırdı dairesinin bulunduğu merdivenlerin başından. Çimento blokları arasında düzenlenen bir güzellik yarışmasında birincilik ödülüne layık vücudunu kapatmak için bol bir bornoz giyerdi hep.

"Ülke savaşta ve sen kahrolasıca kiranı bile ödemiyorsun!"

Pearl Harbor'ı ninniye dönüştürebilecek bir sese sahipti.

"Yarın," diye yalan söylerdim.

"Bok yarın!" diye bağırırdı.

Altmış yaşlarındaydı ve beş kez evlenmişti, beş kez de dul kalmıştı: şanslı orospu çocukları. Apartmana da bu yolla sahip olmuştu; kocalarından biri bırakmıştı. Yağmurlu bir gecede, Merced'in dışındaki bir demiryolunda arabasıyla yol alırken tanrı adama bir iyilik yapmıştı. Seyyar satıcılık yapıyordu; süpürge satardı. Tren, arabasına çarptıktan sonra adamla sattığı süpürgeler arasındaki farkı söyleyebilen çıkmadı. Bence adamı tabuta süpürgeleriyle birlikte gömdüler, süpürgelerin onun bir parçası olduğuna inanarak.

Kiramı ödediğim geçmişteki o çok uzak günlerde ev sahibem bana karşı cana yakındı ve beni sık sık dairesine kahve içmeye, donut yemeye davet ederdi. Ölü kocalarından bahsetmeyi severdi, özellikle de birinden, tesisatçı olarından.

Radyatörlerini nasıl da iyi tamir ettiğini anlatmayı severdi. Radyatörlerden bahsettiği zamanlarda diğer dört kocası bulanıklaşırdı. Sanki evlilikleri bulanık akvaryumlarda gerçekleşmişti. Trenin çarptığı kocasını çok fazla yoruma layık görmezken radyatörlerini tamir eden kocası hakkında hiçbir yorumu yeterli bulmuyordu. Galiba kadının radyatörlerini de tamir etmekte oldukça iyiydi.

Hazırladığı kahveler hep çok hafifti ve donutlar hafiften bayat gibiydiler çünkü California Sokağı'ndan birkaç blok ötede bulunan bir fırından, bir gün önce yapılmış ucuz olanlarından alıyordu.

Arada sırada onunla kahve içerdim çünkü nasılsa yapacak pek bir şeyim olmazdı. Yeni aldığım iş dışında her şey şimdi olduğu gibi yavaş ilerliyordu; bir araba kazasına karıştığımdan mahkeme üzerinden gelen bir miktar param vardı. Yani ofisimi birkaç ay önce boşaltmış olmama rağmen hâlâ ev kiramı ödeyebiliyordum.

Nisan 1941'de sekreterimi işten çıkardım. Bunu yapmaktan hiç hoşlanmadım. Benimle çalıştığı beş ay boyunca onu kovmaya çalıştım. Cana yakındı ama onunla ancak ilk aşamaya geçebilmiştim. Ofiste biraz öpüştük, o kadar.

Onu kovduktan sonra bana, siktirip gitmemi söyledi.

Bir gece ona telefon ettim ve bana telefondan şunun gibi veda sözcükleri sıraladı: "...iyi öpüşemediğin gibi berbat bir dedektifsin de. Başka bir iş yapmalısın. Komilik tam sana göre."

ÇAT

Eh, peki madem...

Zaten domuz gibi bir kıçı vardı. Onu çalıştırmamın tek

sebebi de Çin Mahallesi'nin bu tarafında en düşük ücretle çalışan kişi olmasıydı.

Temmuz'da arabamı sattım.

Neyse ne işte, tabancam için kurşun yoktu ve kurşun alacak param da, kredi kartım ya da rehine verebileceğim herhangi bir eşyam da. Açlık midemde birden Joe Louis gibi çalışmaya başladığında San Francisco'daki Leavenworth Sokağı'ndaki ucuz dairemde oturuyordum. Üç sağlam kroşe mideme indi ve kendimi buzdolabının önünde buldum.

Bu büyük bir hataydı.

İçine baktım ve içerideki vahşi yaşam dışarı çıkmaya yeltenince kapıyı hızla kapattım. İnsanlar benim gibi nasıl yaşayabilir, bilmiyorum. Dairem o kadar pisti ki, geçenlerde bütün yetmiş beş wattlık ampulleri söküp yerlerine yirmi beş wattlıkları taktım; pisliği görmek zorunda değildim. Lüks bir şeydi bu ama yapmak zorundaydım. Neyse ki dairede hiç pencere yoktu; işte o zaman başım belaya girerdi.

Dairem o kadar karanlıktı ki, daireden ziyade bir dairenin gölgesi gibi görünüyordu. Hep böyle mi yaşamıştım, merak ediyordum. Yani bir annem olmalıydı, bana etrafı temizlememi, kendime bakmamı, çoraplarımı değiştirmemi söylemeliydi. Ben de söylenenleri yapardım ama sanırım çocukken biraz ağır aksaktım ve pek kavrayamadım. Bunun bir nedeni olmalı.

Öylece buzdolabının yanında, bir daha aklıma iyi bir fikir geldiğinde ne yapacağımı merak ederek durdum. Kaybedecek neyim vardı? Kurşun için hiç param yoktu ve açtım. Bir şeyler yemem gerekiyordu.

Yukarı, ev sahibemin dairesine çıktım.

Kapıyı çaldım.

Bu onun dünyada bekleyeceği en son şeydi çünkü bir aydan uzun bir süredir bir yılanbalığı gibi ondan yakamı sıyırmaya çalışıyordum ama hep lanetin ağına takılıyordum.

Kapıyı açtığında orada durarın ben olduğuma inanamadı. Kapı kolundan elektrik çarpmış gibi baktı. Gerçekten de dilini yutmuştu. Hemen bu durumdan faydalandım.

"Evreka!" diye bağırdım suratına. "Kirayı ödeyebilirim! Binayı satın alabilirim! Ne kadar istiyorsun? Yirmi bin nakit? Gemim karaya yanaştı! Petrol! Petrol!"

Kafası çok karıştığından beni eliyle içeri davet edip oturmam için bir sandalye gösterdi. Hâlâ tek kelime etmemişti. Fena yutturmuştum. Kendime inanamıyordum.

Evine girmiştim.

"Petrol! Petrol!" diye bağırmaya devam ettim ve sonra yerden fışkıran petrol hareketleri yaptım. Gözlerinin önünde petrole dönüşmüştüm.

Oturdum.

Karşıma oturdu.

Hâlâ ağzını açmıyordu.

"Amcam Rhode Island'da petrol buldu!" dedim yüksek sesle. "Yarısı da benim. Senin bu apartman diye adlandırdığın bok parçasına yirmi bin nakit benden! Yirmi beş bin hatta!" diye haykırdım. "Seninle evlenmek ve küçük apartınan binalarından bir aileye sahip olmak istiyorum! Evlilik cüzdanımızı BOŞ DAİRE YOK diye imzalayalım istiyorum!"

İşe yaradı.

Bana inandı.

Beş dakika sonra elimde hafif bir kahve vardı ve bayat

bir donutu hapır hupur götürüyordum. Bu sırada o da bana benim için ne kadar mutlu olduğunu söylüyordu. Ona gelecek hafta, ilk bir milyon dolarlık petrol satışı gerçekleştiğinde apartmanı satın alacağımı söyledim.

Evinden şiddeti azalmış açlığımla ve bir dahaki haftanın barınmasını garanti altına alarak çıkarken elimi sıktı ve "Sen iyi bir çocuksun. Rhode Island'da petrol haa," dedi.

"Aynen öyle," dedim. "Hartford civarında."

Tabancama kurşun alabilmek için beş dolar isteyecektim ama onu yalnız bırakmam daha iyi olacaktı sanırım.

Ha ha!

Kapiş?

BABİL

Hmmm, daireme inerken Babil'i düşlemeye başladım. Tam da bir şeyleri çözmeye çalıştığım sırada Babil'i düşlememem çok önemliydi. Eğer Babil'i düşlemeye başlarsam haberim olmadan saatler geçip gidiyordu.

Daireme oturabilirdim ve birden gece yarısı olurdu; tabancam için hemen ihtiyacım olan kurşunlarla hayatımı geri kazanmak konusundaki üstünlüğümü kaybederdim.

O an dünyada en son ihtiyacım olan şey Babil'i düşlemeye başlamaktı.

Bir süreliğine, biraz kurşun almaya yetecek bir süreliğine Babil'i düşünmeyi zapt etmeliydim. Köhne, perişan ve mezarımsı kokan apartmanın merdivenlerinden inip silah dükkânına ulaşana dek Babil'i düşlememek için destansı bir çaba sarf ettim.

Birkaç saniyeliğine dokundu ve gitti; ardından gölgelerin içinden tekrar ortaya çıktı, uzağımda.

Biraz üzüldüm.

Babil'in gitmesini istemiyordum.

OKLAHOMA

Daireme geri dönüp tabancamı aldım. Şunu bir ara temizlemem gerekiyor, diye düşünerek ceketimin cebine koydum. Bir de omuza asılan kılıflardan almalıydım. Bu bana daha fazla iş almam için güvenilir bir etki katardı.

Dairemden çıkıp biraz kurşun bulabilmek için fahişelik yapmaya giderken merdivenlerin başında beni bekleyen ev sahibemle karşılaştım.

Aman Tanrım, diye düşündüm. Aklı başına gelmişti. Küfürlerle dolu koca bir nutuk bombardımanının kulaklarımdan geçmesini ve dünya üzerindeki hayatımı tekrar cehenneme çevirmesini bekledim ama bunu yapmadı. Sadece orada durmuş, yüzümdeki donuk gülümsemeyle apartmandan çıkıp gitmemi izliyordu.

Apartman kapısını açtığımda konuştu. Sesi çocuk sesi gibiydi. "Neden Oklahoma'daki petrol kuyularından değil ki?" dedi. "Oklahoma'da çok petrol var."

"Teksas'a çok yakın," dedim. "Tuzlu su, karayolunun altından geçiyor."

Bu onu bitirdi.

Cevap yoktu.

Harikalar Ülkesi'ndeki Alis gibi baktı.

KAKTÜS SİSİ

Kurşun almak için para bulabileceğim hiçbir yer yoktu, ben de her zaman kurşunun olabileceği bir yere gitmeye karar verdim: polis merkezine.

Kearny Caddesi'ndeki Adalet Sarayı'na, tanıdığım ve bir zamanlar iyi arkadaşım olan bir dedektifi görmeye, ondan biraz kurşun istemeye gittim.

Belki müşterimle buluşup avans alana kadar bana altı tanesini borç verebilirdi.

Powell Caddesi'ndeki radyo istasyonunda buluşmamız gerekiyordu. Müşterimin neye benzediğine ya da ne yapılmasını istediğine dair en ufak bir fikrim yoktu. Sadece saat altıda radyo istasyonunun önünde buluşacaktık ve sonra da onlar bana ne istediklerini söyleyeceklerdi ve ben de onlardan avans almaya çalışacaktım.

Sonra da ev sahibeme birkaç papel verebilirdim ve ona, bana milyon dolarları getiren zırhlı arabanın Arizona'da, Phoenix civarındaki kaktüs sisinde kaybolduğunu söyleyebilirdim. Ama o telaşlanmazdı çünkü sisin birkaç gün içinde kalkacağı kesindi ve sonra da para, yoluna devam edecekti.

Şayet bana kaktüs sisinin ne olduğunu sorarsa, ona bunun en kötü sis olduğunu, çünkü üzerinde sivri dikenlerin bulunduğunu söylerdim. İçinde hareket etmek çok tehlikeliydi. Sisin içindeyken yapılacak en iyi şey, olduğun yerde kalmak ve geçip gitmesini beklemekti.

Milyon dolarlar sisin kalkmasını bekliyor.

KIZ ARKADAŞIM

Adalet Sarayı'na doğru hızlı bir yürüyüştü. San Francisco'da yürümeye alışkındım ve etrafta gözüm kapalı hareket edebiliyordum.

1941 benim için arabasız başladı ve şimdi, bir yıl sonra tamamen ayaklarıma güveniyordum. Hayatın inişleri ve çıkışları vardır. Bulunduğum yerden bakınca, çıkmaktan başka şansım yoktu. Benden daha kötü durumda olan tek şey ölü bir adamdı.

San Francisco'da rüzgârlı bir gündü ama Nob Hill'den Adalet Sarayı'na doğru yürümekten zevk aldım.

Çin Mahallesi'nin yakınlarındayken Babil'i düşünmeye başladım ama kafamdakileri tam vaktinde savuşturabildim. Sokakta oynayan Çinli çocuklar gördüm. Nasıl bir oyun oynadıklarını anlamaya çalıştım. Dikkatimi çocukların üstünde yoğunlaştırarak Babil'in karşımda bir yük treni gibi gümbürdemesinden kaçınabiliyordum.

Ne zaman bir şeyler yapmaya çalışsam ve Babil bana doğru hücuma geçse, onu uzak tutacak şeylere odaklanmaya çalışırım. Bu daima çok zordur çünkü Babil'i düşlemeyi gerçekten de çok seviyorum ve orada güzel bir kız arkadaşım var. Kabul etmesi zor ama onu gerçek kızlardan daha çok seviyorum. Her zaman Babil'deki arkadaşım gibi benimle ilgilenecek bir kızla tanışmak istemişimdir.

Bilmiyorum.
Belki bir gün.
Belki de asla.

ÇAVUŞ RINK

Çinli çocukların oyunundan sonra Babil'den uzak durmak için dedektif arkadaşımı düşündüm. O bir çavuştu ve adı Rink'ti. Gerçekten sert bir polisti. Sertlik konusunda dünya rekorunun olduğunu sanıyorum. İfadesi, suratın ortasında bir süre el izi bırakan bir tokat gibi mükemmeldi. Bu tokat Çavuş Rink'ten dostça bir selamdı ve hiç ama hiç işbirlikçi değilseniz ilerde başınıza gelecekleri anlatıyordu.

Rink'le 1936'da, ikimiz de polis kuvvetlerine girmeye çalıştığımız sırada tanıştım. Polis olmak istiyordum. O günlerde çok iyi arkadaş olduk. Şimdi ikimiz de polis kuvvetlerinde olabilirdik, cinayetleri birlikte çözebilirdik; tabii ben son sınavı geçebilseydim. Yine de notlarımız çok yakındı. Polis olmaktan beş puan kadar uzaktaydım.

Babil'i düşlemek elimdeki en iyi şeydi. Çok da iyi bir polis olabilirdim. Tabii Babil'i düşlemeyi bırakabilseydim. Babil benim için bir çeşit zevk ve aynı zamanda da bir lanet.

Sınavın son yirmi sorusuna cevap vermedim. Bu yüzden başarısız oldum. Herkes soruları cevaplayıp polis olurken ben orada oturup Babil'i düşledim.

ADALET SARAYI

Hiçbir zaman Adalet Sarayı yolunun neye benzediğini umursamadım. Devasa, kasvetli bir görünümü olan mezarımsı bir binaydı ve içi de çürümüş mermer gibi kokuyordu.

Bilmiyorum.

Belki de sadece benimle ilgilidir bu.

Muhtemelen öyle.

İlginç bir şey vardı ama: En az birkaç yüz defa Adalet Sarayı'na gelmiştim veoradayken Babil'i hiç düşünmemiştim. Bu da işime geliyordu.

Asansörle dördüncü kata çıktım ve cinayet şubesindeki masasında oturan dedektif arkadaşımı buldum. Arkadaşım neyse ona benziyor: Cinayet davalarını çözmekle uğraşan sert bir polis. Güzel, kanlı bir cinayet dışında tek sevdiği şey soğanlı sığır filetosuydu. Otuzlarının başlarındaydı ve bir Dodge kamyonet yapısındaydı.

İlk fark ettiğim şey iyi görünümlü, polislere özel bir 38'liğin, içinde dinlendiği omuz kılıfıydı. Bilhassa tabancadaki kurşunlar ilgilimi çekmişti. Altısını da almak isterdim ama üç tanesi de kabulümdü.

Çavuş Rink dikkatle bir mektup açacağını inceliyordu.

Gözlerini kaldırdı.

"Seni görmek ne hoş," dedi.

"Neden bir mektup açacağına ihtiyacın olsun ki?" dedim

onun dilinden konuşarak. "Sen de biliyorsun ki okumak yeteneklerinden biri değil."

"Hâlâ müstehcen fotoğraflar mı satıyorsun?" dedi gülerek. "Tijuana sevgilileri? Köpek severler için fotoğraflar?"

"Hayır," dedim. "Pek çok polis sorup duruyordu. Hepsini silip süpürdüler."

1940'larda Treasure Island'daki Dünya Fuarı zamanlarında özel dedektiflik çok kesat bir işti, ben de turistlere birkaç "sanat" fotoğrafı satıp ek kazanç sağlıyordum.

Çavuş Rink bu konuda benimle alay etmeyi hep çok severdi.

Hayatım boyunca gurur duymadığım pek çok şey yaptım ama hepsinden de kötüsü, hiç şimdiki kadar fakir olmamıştım.

"Bu bir cinayet silahı," dedi Rink mektup açacağını masasına bırakırken. "Sabaha karşı bir fahişenin sırtında bulunmuş. İpucu yok. Sadece kadının kapı girişindeki cesedi ve bu."

"Katilin kafası karışıkmış," dedim. "Biri onu bir kırtasiyeye götürüp bir zarfla orospu arasındaki farkı anlatmalı."

"Ah be oğlum," dedi Rink kafasını sallayarak.

Mektup açacağını tekrar aldı.

Elinde yavaşça döndürdü. Onu öyle cinayet silahıyla oynarken izlemek beni kurşunlara yaklaştırmıyordu.

"Ne istiyorsun?" diye sordu bana bakmadan, mektup açacağına gözlerini dikerek. "Son defa sana borç para verdiğimde bunun son olduğunu söyledim. Ne istiyorsun? Golden Gate'i tarif etmekten ve nasıl atlanacağına dair birkaç temel bilgi vermekten başka ne yapabilirim senin için? O aptalca

fikrinden, özel bir dedektif olduğun fikrinden neden vazgeçmiyor ve kendine ücretli bir iş bulup beni rahat bırakmıyorsun? Şu an sürmekte olan bir savaş var. Herkese ihtiyaç var. Orada yapabileceğin bir şeyler olmalı."

"Yardımına ihtiyacım var," dedim.

"Hassiktir," dedi sonunda bana bakarak. Mektup açacağını bıraktı ve elini cebine soktu, avuç dolusu bozuk para çıkarttı. Oldukça dikkatli bir şekilde iki çeyreklik, iki on sentlik ve bir beş sentlik seçti. Onları masanın üstüne koyup bana doğru itti.

"Hepsi bu," dedi. "Geçen sene beş papel değerindeydin, sonra bire düştün. Şimdi de yetmiş beş sent değerindesin. Git kendine bir iş bul. Tanrı aşkına. Yapabileceğin bir şeyler olmalı. Bir şeyi kesin olarak biliyorum ki yapacağın şey dedektiflik değil. Çorabının sadece bir tekini giyen bir dedektifle çalışmak isteyen pek insan yoktur. Muhtemelen sayıları bir elin parmaklarını geçmez."

Rink'in bunu fark etmemesini umuyordum ama tabii ki hemen fark etmişti. Bu sabah giyinirken Babil'i düşünüyordum ve Adalet Sarayı'na doğru yürüyene kadar tek çorap giymiş olduğumu fark etmedim.

Rink'e yetmiş beş sente ihtiyacım olmadığını söyleyecektim, elbette vardı ama gerçekten istediğim şey tabancama biraz kurşundu.

Durumu anlamaya çalıştım.

Seçeneklerim sınırlıydı.

Yetmiş beş senti alabilir ve oyunda öne geçebilirdim ya da şöyle diyebilirdim: Hayır, para istemiyorum; istediğim şey tabancam için kurşun.

Şayet yetmiş beş senti alıp ondan kurşun istersem nevri dönebilirdi. Çok dikkatli olmalıydım çünkü daha önce de söylediğim gibi, o benim arkadaşımdı. Benden hoşlanmayan insanların nasıl tipler olduklarını tahmin edebilirsiniz.

Masanın üstündeki yetmiş beş sente baktım.

Sonra North Beach'te yaşayan, ufak suçlar işleyen bir tanıdığım aklıma geldi. Hatırladığım kadarıyla bir zamanlar tabancası vardı. Belki de hâlâ vardı ve ondan tabancam için biraz kurşun alabilirdim.

Yetmiş beş senti aldım.

"Teşekkür ederim," dedim.

Rink derin bir nefes aldı.

"Kaldır kıçını," dedi. "Bir dahaki sefere seni eski dostu Rink'ten seksen üç dolar yetmiş beş sent ödünç almaya hevesli işsiz bir adam olarak görmek istemiyorum. Eğer seni şimdiki gibi bir durumda görürsem kodese tıkarım ve otuz gün orada kalırsın. Topla kendini ve siktir git burdan."

Onu orada, mektup açacağıyla oynarken bıraktım.

Belki bu ona fahişenin cinayetini çözmek için bir fikir verecekti.

Ya da belki de onu alıp kıçına sokabilirdi.

ADOLF HİTLER

Adalet Sarayı'ndan çıktım ve North Beach boyunca yürüyüp biraz kurşun alabilmek için Telgraph Hill'de yaşadığını bildiğim adi suçluyu görmeye gittim.

Green Caddesi'ndeki bir apartmanda oturuyordu.

Şansıma dolandırıcı evde değildi. Kapıyı annesi açtı. Onunla daha önce hiç karşılaşmamıştım ama annesi olduğunu biliyordum çünkü annesinden çok fazla bahsederdi. Bana şöyle bir baktı ve şunu söyledi: "Gitti. Uzaklara gitti. O iyi bir çocuk şimdi. Git hırsızlık yapacak başka birini bul."

"Ne?" dedim.

"Ne dediğimi biliyorsun," dedi. "Artık senin gibi adamlarla hiçbir işi olmaz. Şimdi kiliseye gidiyor. Saat altı ayinine."

Altmışlarında, yaşlıcana bir İtalyan hanımefendisiydi. Beyaz bir önlük takmıştı. Benim nasıl bir insan olduğumu anlamadığını düşündüm.

"Orduya katılacak," dedi. "Biliyorsun ki bunu yapabilir. Zaten hiçbir zaman ciddi bir belaya bulaşmadı. Ufak tefek şeyler işte sadece. Senin gibi adamlar onu bu hale getirdi. Gidip Adolf Hitler'le savaşacak. Bak sonra o orospu çocuğunun başına neler geliyor."

Sonra da kapıyı kapatmaya davrandı.

"Git burdan!" diye haykırdı. "Git ve orduya katıl! Ken-

din için bir şeyler yap! Çok geç değil! Askerlik şubesi şu anda açık! Kodese girmediysen seni alacaklardır!"

"Benim kim olduğumu bildiğinizi sanmıyorum. Ben bir özel-"

GÜM!

Açıkça bir yanlış anlaşılma vardı ortada.

Hayret bir şey.

Benim bir dolandırıcı olduğumu düşündü.

Halbuki sadece biraz kurşun ödünç almaya gelmiştim.

HARDAL

Hâlâ kurşunum yoktu ve acıkıyordum. Ev sahibemden dilendiğim bayat donutla beslenişim, hızla geçmişte kalan bir anıya dönüşüyordu.

Colombus Caddesi'ndeki küçük bir İtalyan mezecisine gittim ve francala ekmeğinin içine bol hardallı, salamlı ve İsveç peynirli bir sandviç aldım.

Sandviçi böyle seviyordum: çok ama çok hardallı.

Yetmiş beş sentimde kırk beş sentlik bir delik açıldı.

Şimdi sadece otuz beş sentlik bir dedektiftim.

Sandviçimi hazırlayan yaşlı İtalyan enteresan birisiydi. Her neyse, ona garip baktım çünkü Babil'i düşünmeye başlamıştım ve 13 Ekim 1941'den bu yana ilk müşterimden biraz para alabilseydim mali gücüm de olacaktı.

Yüce İsa, amma da kuru bir anlatım!

Bir boşanma vakasıydı.

Yüz otuz beş kiloluk bir koca, yüz otuz beş kiloluk karısından mallarını talep etti. Kadının aylaklık ettiğini ve yüz otuz beş kiloluk bir otomobil tamircisiyle kırıştırdığını düşünüyordu. Böyle bir vaka işte. Kadın çarşambaları öğleden sonra adamın garajına gidiyor, adam da onu kaportanın üstünde beceriyordu. Birkaç korkunç fotoğraf çektim. Makinemi rehine bırakmadan önceydi bu. Bir Buick'in arkasından çıkıp fotoğraflarını çekmeye başladığım zaman yüzlerindeki o

ifadeyi görmeliydiniz. Adam aniden kadının içinden çıkınca kadın da yere yapıştı; filin üstüne düşen bir asansör sesi çıktı.

"Biraz daha hardal koy," dedim.

"Hardal seviyoruz galiba," dedi yaşlı İtalyan. "Sadece hardaldan oluşan bir sandviç de isteyebilirsin." Bunu söylerken güldü.

"Belki bir sonraki müşteriniz hiç istemeyecektir," dedim. "O bir hardal karşıtı olabilir. Bu işte çok duramazsın. Yakında Çin'e gidersin."

"Umarım öyle olur," dedi. "Bu işi bırakıcam. Daha fazla sandviç olmayacak."

Bu yaşlı İtalyan bana Rudolph Valentino'yu andırıyordu; tabii Rudolph Valentino sandviç hazırlayan yaşlı bir İtalyan olsaydı ve müşterilerinin sandviçlerine daha fazla hardal koyarken sızlansaydı.

Hardal sevmenin nesi kötü ki?

Altı yaşındaki kızları da sevebilirdim.

BELA LUGOSI

Sandviçimi yiyerek Colombus Caddesi'ne geri yürüdüm ve morga doğru yöneldim. Biraz kurşun alabileceğim başka bir yer daha geldi aklıma. Riskliydi ama bu günlerde yaptığım her şey riskliydi; sabah uyandığımda risk başlıyordu. 50'de 1 ihtimaller, sabahları ayakta işerken mesanemin anca yarısının boşalmasıyla başlıyordu; ne dediğimi anlıyorsunuzdur.

Morgda çalışan bir arkadaşım vardı. Masasında bir tabancası vardı. Bu herifle ilk tanıştığımda bu durumun tuhaf olduğunu düşünmüştüm. Yani ölülerle dolu bir yerde ne sikime bir tabancaya ihtiyaç duyasın ki? İhtimaller oldukça zayıftı: Bela Lugosi ve Igor gibi arkadaşları içeri zorla girecek ve cesetleri çalıp hayata döndürecekler.

Bir gün arkadaşıma tabancanın ne ayak olduğunu sordum.

Birkaç dakika hiçbir şey söylemedi.

Bu konuyu gerçekten de düşündü.

"Şu getirdikleri baltalı katil," dedi sonunda. "Hani yirmi yıldır her cuma gecesi bodrum katında kart oynayanları baltasıyla doğradıktan sonra polisin vurduğu. Polis ona sekiz kurşun sıktığında o, sokakta baltasını sallayarak dolanıyordu. Polis onu buraya getirdiğinde bana da ölmüş gibi geldi. Ama bir terslik oldu. Birden kalkıp kafamı eliyle kesmeye ça-

lıştığında onu soğutucuya yerleştiriyordum. Hâlâ elinde bir balta olduğunu düşünüyordu. Kafasına bir otopsi tepsisiyle vurdum, bu onu yatıştırdı. Polisleri aramıştım. Onlar gelene kadar da gerçekten öldü."

"Çok can sıkıcı bir durumdu çünkü bana inanmadılar. İçkili olduğumu ya da hayal gördüğümü düşündüler."

"'Hayır,' dedim. 'Siz buraya henüz ölmemiş bir adam getirdiniz. Yani bu orospu çocuğu hayattaydı.'

"Sonra polislerle birlikte olan arkadaşın Rink, 'Tahtabacak, izin ver sana bir soru sorayım,' dedi.

"'Sor,' dedim.

"'Ve bu soruyu tüm dürüstlüğünle cevaplamanı istiyorum. Tamam mı?'

"'Tamam,' dedim. 'Başla.'

"'Bu piçte bir sürü kurşun deliği gördün mü?'

"'Gördüm,' dedim.

"'Şimdi öldü mü?'

"Hepimiz cesedin etrafındaydık. Bir sürü komik kurşun deliği vardı.

"'Evet,' dedim.

"'Öldüğüne emin misin?'

"'Kesinlikle.'

"'Kesin mi?'

"'Kesinlikle,' dedim.

"'Hadi ordan,' dedi.

"'Bana inanmıyor musunuz?' dedim.

"'Sana inanıyoruz,' dedi. 'Ama bundan kimseye bahsetme. Ben de karına anlatmayacağım.'

"'Evli değilim,' dedim.

"'Anlatmamak için çok iyi bir neden.'

"Sonra da gittiler.

"Gitmeden önce bana uzun uzun, anlamlı baktılar. Mesajı almıştım ama o orospu çocuğu sahiden de canlıydı ve ben de buraya gelen bütün ölü katillere, banka soyguncularına ve manyaklara bir şans daha vermek istemiyordum. Hiç bir zaman öldüklerinden, rol yapmadıklarından, baygın olmadıklarından ya da herhangi bir şeyden emin olamıyorsun; her an saldırıya geçebilirler. Ben de bu yüzden bir tabanca alıp çekmeceye koydum. Artık hazırlıklıyım. Bir dahaki sefere BAM!"

İşte ihtiyacım olan kurşunları almak için oraya gidiyordum.

Kurşunları morgda çalışan ve ölü insanları vurmak için tabanca bulunduran arkadaşım Tahtabacak'tan alacaktım.

1934

Aklıma birden beş sentim olmadığı için gün içinde yapmam gereken bir telefon konuşmasını yapamadığım geldi ama Ça vuş Rink'e şükürler olsun ki şimdi biraz param vardı ve ben de bir telefon kulübesinin önünde durup telefon ettim.

Aramam gereken kişi evde değildi ve telefon beş sentimi geri vermedi. Telefonu altı kez yumrukladım ve ona orospu çocuğu olduğunu söyledim. Bu da fayda etmedi. Sonra ahizenin üstünde biraz hardal olduğunu fark ettim ve biraz daha iyi hissettim.

Daha sonra yeniden araya caktın ama bu sırada benim el değmemiş yetmiş beş sentim çarçur olmuştu. Şayet ortada gülünecek bir durum olsaydı, komik olabilirdi.

Her neyse, aç değildim artık.

İyi tarafından bakmayı sürdürdüm.

Canımı sıkmasına izin veremezdim.

Eğer gerçekten canımı sıkarsa, Babil'i düşünmeye başlarım ve her şey gittikçe daha da kötü olur çünkü işi gücü bırakıp Babil'i düşünmeye başladığımda ve Babil'i düşündüğüm zamanlarda hiç bir şey yapamam; sadece Babil'i ve yaşamımın parçalara ayrıldığını düşünürüm.

İşte 1934 yılından beri geçen sekiz senede her şeyin böyle olmasının sebebi Babil'i düşünmeye başlamamdı.

SARIŞIN

Adalet Sarayı'nın arkasındaki Merchant Sokağı'ndan morga doğru giderken ağlayan bir kadın çıktı karşıma. Kürk manto giymişti. Çok zevkli bir hanımefendiye benziyordu. Sarı kısa saçları, uzun bir burnu ve dudaklarımı yakacak kadar güzel görünen bir ağzı vardı.

Uzun süredir kimseyi öpmemiştim. Cebinde hiç para yokken öpecek birini bulmak zordu; hele de benim gibi sikik bir herifseniz.

Pearl Harbor'dan bir önceki günden beri kimseyi öpmemiştim. Öptüğüm Mabel'di. Hiçbir şey olmadığında aşk hayatıma geri döneceğim. Hiçbir şeyden kastım kesinlikle hiçbir şey: Sıfır.

Sarışın, yıldızlardan düşmüş gibi baktı bana. Sanki beni tanıyormuş gibi baktı ama tek kelime etmedi. Ağlamayı sürdürdü.

Kadın başka birine mi bakıyor acaba diye omzumun üstünden arkamda biri olup olmadığını kontrol ettim fakat morga giden tek kişi bendim; yani baktığı kişi ben olmalıydım. Bu tuhaftı.

Geri dönüp uzaklaşmasını izledim.

Kaldırımın kenarında durdu ve şoförlü 16 silindirlik siyah bir Cadillac LaSalle limuzin yaklaştı, o da bindi. Araba bilinmeyen bir yerden gelmiş gibiydi. Orada değildi ve bir

bakmışsın ki oradaydı. Araba uzaklaşırken pencereden bana bakıyordu.

Şoförü oldukça iri ve tekinsiz bir beydi. Jack Demsey tipinde bir suratı ve devasa bir ensesi vardı. Büyükannenizle birlikte on tur atmaktan çok zevk almuş ve onun bütün mesafeyi gittiğinden emin olmuş gibi bakıyordu. Daha sonra büyükannenizi bir galonluk kavanozun içinde eve götürebilirdiniz.

Limuzin uzaklaşırken dönüp bana kocaman gülümsedi, sanki bir sırrı paylaşıyormuşuz gibi; eski dost ya da bunun gibi bir şeymişiz gibi.

Onu daha önce hiç görmemiştim.

"ÖZEL"

Dostum Tahtabacak'ı otopsi odasında, taş bir masanın üstüne uzanmış bir kadın cesedinin ölü memelerine bakarken buldum. Muhtemelen kadın, otopsisi için bekliyordu. Zaten bu dünyada sadece bir otopsiniz olabilir.

Kadının meme uçlarına bakarak düşüncelere dalmıştı.

Güzel bir kadındı ama ölüydü.

"Bunun için biraz yaşlı değil misin?" dedim.

"Ah, 'Özel'," dedi Tahtabacak. "Sen daha açlıktan ölmedin mi? Senin cesedini bekliyordum."

Tahtabacak bana hep "Özel" derdi. Bu özel dedektifin kısaltılmış haliydi.

"Şansım döndü," dedim. "Bir müşteri buldum."

"Çok komik," dedi Tahtabacak. "Bu sabah gazeteyi okudum ve akıl hastanesinden kaçan biriyle ilgili bir şey görmedim. Neden seni seçer ki biri, San Francisco'da gerçek dedektifler varken? Hepsinin adresi telefon rehberinde var."

Önce Tahtabacak'a, sonra da genç kadının cesedine baktım. Yaşarken çok güzel olmalıydı. Ölüydü, ölü görünüyordu.

"Sanırım birkaç dakika sonra gelseydim seni kız arkadaşının üstünde bulacaktım," dedim. "Ara sıra yaşayan birisiyle de bunu denemelisin. Onları becerdiğinde soğuk algınlığına yakalanmazsın."

Tahtabacak gülümsedi ve hayranlıkla ölü kadına bakmaya devam etti.

"Muhteşem bir vücut," dedi iç çekerek. "Tek kusuru sırtındaki 13 santimlik delik. Biri ona mektup açacağı saplamış. Gerçekten de çok yazık."

"Bir mektup açacağıyla mı bıçaklanmış?" diye sordum. Bu bana bir şeyi çağrıştırdı ama ne olduğunu çıkaramadım. Nedense çok tanıdık gelmişti.

"Evet, o gecelerin kadınıydı. Onu kapının girişinde bulmuşlar. Ne büyük bir kayıp."

"Hiç yaşayan bir kadınla yattın mı?" diye sordum. "Annen böyle şeyler yaptığını duysa ne düşünür acaba?"

"Annem düşünmez. Hâlâ babamla yaşıyor. Ne istiyorsun, 'Özel'? Biliyorsun ki sana pek güvenmiyorum ama yatacak bir yer arıyorsan merdivenlerden inince soğuk depoda seni bekleyen bir ranza var. Ya da seni buraya bir yere sıkıştırabilirim." Kafasını dört cesedin sığıştığı ürkütücü görünen bir soğutucuya doğru çevirdi.

Birçok ölü, merdivenlerin altındaki "soğuk depo"da muhafaza ediliyordu; yalnızca birkaç özel ceset otopsi odasındaydı.

"Sağ ol ama uyurken sapıkların beni izlemesini istemem."

"Peki bir kahveye ne dersin?" diye sordu Tahtabacak.

Otopsi odasının köşesindeki masasını inceledi. Masasında bir elektrikli su ısıtıcısı vardı. Kendimize demlikten birer kahve alıp oturduk.

"Hadi 'Özel', dökül bakalım. Buraya bana olan elli papellik borcunu ödemeye gelmedin, değil mi? Elbette bunun için gelmedin," diyerek kendi sorusunu cevapladı.

Kahveden bir yudum aldım. Ceset arkadaşlarından birinin götünden çıkmış gibiydi tadı. Tam bunu söyleyecektim ki vazgeçtim.

"Biraz kurşuna ihtiyacım var," dedim.

"Ah evlat," dedi Tahtabacak. "Bir daha söyle."

"Elimde bir vaka var, bir müşterim, peşin para ama bu iş dolu bir tabanca gerektiriyor."

"Tabanca mı taşıyorsun?" dedi. "Bu tehlikeli bir şey değil mi?"

"Savaşa katıldım," dedim. "Ben bir askerdim. Yaralandım. Bir kahramanım."

"Saçmalık! İspanya'da siktiğimin komünistleri için savaştın ve götünden vuruldun. Sana müstahak. Götünden vurulmayı nasıl becerdin?"

Konuyu aslına çevirdim. Bütün günü bu şakacı adamla ziyan edemezdim.

"Altı kurşuna ihtiyacım var," dedim. "Tabancam boş. Müşterimin boş tabancayla gezen bir özel dedektif kiralamak isteyeceğini sanmam. Senin burada bir tabancan yok mu, hani ölüler kalkıp sana baltalarıyla saldırırlar diye bulundurduğun?"

"Çok bağırma," dedi Tahtabacak, odada kimse olmamasına rağmen etrafına bakarak. Çavuş Rink'in, baltalı katil olayını hiç kimseye anlatmama tavsiyesini oldukça ciddiye almıştı. Bu olayı anlattığı az kişiden biriydim. Ondan aldığım borcu ödemeyene kadar oldukça yakın arkadaştık. Hâlâ arkadaştık ama o parasını istiyordu; yani aramızda bir çeşit küçük duvar vardı. Çok mühim değildi ama vardı işte.

"Yani?" dedim.

"Evet, hâlâ burada tutuyorum onu. Kimse bilmiyor."

"Bana biraz kurşun ödünç verecek misin peki? Altı tane çok iyi olur."

"Önceleri onlukları borç olarak aldın, sonra beşliklere dadandın ve şimdi de benim kahrolası tabancamdan kurşun istiyorsun. Çok iyi iş çıkarttın. Sen bir zavallısın. Tam bir zavallı."

"Bunu biliyorum," dedim. "Ama biraz kurşuna ihtiyacım var. Sen bana çalışabilmem için yeterince mühimmatı ödünç vermezsen sana olan borcumu nasıl ödeyebilirim?"

"Siktir be ordan," dedi. "Hepsini sana verecek değilim. Üçünü de burada yaşanabilecek tuhaf durumlar için kendime ayıracağım."

"Hâlâ gerçek olduğunu düşünüyorsun, ha?" dedim.

"Bak 'Özel'," dedi Tahtabacak.

Sonra etrafa tekrar bir göz attı. Hâlâ yalnızdık. Masasının çekmecesini dikkatle açtı ve tabancasını çıkardı. Pistonu açıp üç kurşun çıkardı ve bana verdi. Sonra tekrar yerine koydu.

"Beleşçi herif," dedi.

Elimdeki mermilere baktım. Aslında onlara bakakaldım.

"Gene ne oldu?" dedi.

"Kaç kalibre bunlar?" dedim.

"32," dedi.

"Hassiktir," dedim.

38'LİK

"Sende 38'lik var, değil mi?" dedi Tahtabacak.

"Nasıl bildin?"

"Seni bilmek çok zor değil."

"Ne yapacağım ben şimdi?" dedim.

"Neden gidip bir iş bulmuyorsun?" dedi Tahtabacak. "Pek çok insan çalışıyor. Cüzam gibi bir şey değil çalışmak."

"Ama benim bir müşterim var," dedim. "Gerçek bir müşteri."

"Daha önce de müşterilerin olmuştu ve daha önce de kovulmuştun. Bununla yüzleş ahbap. Bu özel dedektiflik işinde hiç de iyi değilsin. Karım beni aldatsaydı, onun kimle ne yaptığını bulmak için seni değil, Donald Duck'ı tutardım ki evli bile değilim. Neden kahrolasıca tabancan için biraz kurşun almıyorsun?"

"Hiç param yok," dedim.

"Kurşun alacak paran da mı yok? Alt tarafı birkaç dolar eder."

"Zor zamanlar geçiriyorum," dedim.

"Sanırım başına gelen tek iyi şey geçen sene bir arabanın sana çarpmasıydı," dedi Tahtabacak. "Bazıları bir arabanın onlara çarpmasını ve iki bacaklarının birden kırılmasını bir şans olarak değerlendirir."

"Ne yapacağım ben şimdi?" dedim.

Tahtabacak kafasını sallayıp acı acı gülümsedi.

Masasının çekmecesini açıp tabancasını çıkardı ve bana verdi.

"Ben yüzlerini yıkamaya çalışırken bazı yabancı ölüler hayata döner ve beni gırtlaklarsa bu tamamen senin hatan olacak; ben de geri dönüp sana musallat olacağım. İşte o zaman bir daha geceleri rahat uyuyamayacaksın. Çarşafımla götünün sağında uçuşacağım. Pişman olacaksın."

Tabancayı, halihazırda bir tabancanın daha olduğu ceketimin diğer cebine koydum.

"Çok teşekkür ederim Tahtabacak," dedim. "Vefalı bir dostmuşsun."

"Sen de tamamen sikik birisin," dedi Tahtabacak. "Yarın sabah tabancayı burada görmek istiyorum."

"Teşekkür ederim," dedim cebimdeki ödünç alınmış tabancayla tam bir özel dedektifmiş gibi hissederek. Şansım tam anlamıyla dönüyordu. Kendi yoluma gidiyordum.

SABAH POSTASI

Tahtabacak beni ön kapıya kadar geçirdi. Hareketleri tahta bacaklı bir adam için luzlı ve zarifti. Bundan daha önce söz etmiş miydim? Sanmam. Bahsetmeliydim. Tuhaf şey, tahta bacaklı bir adamın ölü insanlarla ilgilenmesi.

Sonra ona soracağım bir şeyi hatırladım.

"Hey, Tahta bacak," dedim. "Biraz önce buradan çıkan sarışını gördün mü? Kısa saçlı, kürk mantolu ve gerçekten hoş biriydi."

"Evet," dedi. "Müşterilerimden birini ziyarete geldi. Müşterim öyle çekici ki birileri onu sabah postası yerine açıvermiş."

"Ne?" dedim.

"Şu mektup açacağı olayı."

"Mektup açacağı mı dedin?" diye sordum.

"Evet, mektup açacağıyla öldürülen kız. Sarışın onu gazetede görmüş. Kız kardeşi olabileceğini söyledi. Haberi gazeteden okumuş ama sonra anlaşıldı ki yanlış kızmış."

"Komikmiş," dedim. "Kapıdan çıkarken ağlıyordu."

"Bilmiyorum ama yanımdan ayrılırken ağlamıyordu. Oldukça duygusuzdu. Tam bir soğuk nevale," dedi Tahtabacak.

Mektup açacağı!

O an hatırladım.

Çavuş Rink, Tahtabacak'ın ağzını sulandıran kızı öldüren

mektup açacağıyla oynuyordu. Tahtabacak mektup açacağından bahsettiğinde kafamda bir şey canlanmıştı, demek ki çağrıştırdığı şey buymuş. Mektup açacağı cinayet aletiydi.

Belirli bir sebep olmaksızın gerçekleşen acemi rastlantılar silsilesi, diye düşündüm ama bunun benimle bir ilgisi yoktu.

"Hoşça kal," dedim.

"Yarın sabah tabancayı getirmeyi unutma," dedi Tahtabacak, tahta bacağıyla sekerek morga yürürken.

PATRON

Vay be, dolu bir tabancam vardı! Birkaç saat içinde emin adımlarla müşterimle buluşabilecektim. Benden tabanca gerektiren nasıl bir iş istediğini merak ediyordum. Aman neyse, dilencilerin seçim şansı olmaz. Paraya gerçekten ihtiyacım vardı.

Masraflar için elli dolar isteyecektim. Bu da benim mali durumumu uzun süre rahatlatacaktı. Birkaç papelle ev sahibemden paçamı kurtarabilirdim. Rhode Island'daki petrol kuyuları hakkında anlattığım hikâyenin uzun ömürlü olacağını sanmıyordum. Ben apartmana dönünceye kadar onun bir ölüm meleği gibi kükreyeceğini hayal edebiliyordum.

Biraz boş zamanım vardı, ben de Portsmouth Meydanı'na yürüdüm ve Robert Louise Stevenson'a adanan heykelin yanındaki banka oturdum.

Bir dolu Çinli parka girip çıkıyordu. Bir süre onları izledim. İlginç insanlar. Çok enerjikler. Merak ettim, acaba biri onlara hiç Japonlara benzediklerini ve böyle bir zamanda Japonlara benzemenin hiç de iyi bir şey olmayacağını söylemiş miydi?

Bu artık beni hiçbir şekilde ilgilendirmiyordu çünkü benim savaşım bitmişti. Ben de burada, San Francisco'daki bir parkın bankında oturup ne hali varsa görsün diye bıraktım dünyayı. Cebimde dolu bir tabanca vardı ve bir müşteri bana,

hizmetlerim karşılığında para vermek istiyordu.

Dünya o kadar da kötü bir yer değildi, ben de Babil'i düşlemeye başladım. Neden olmasındı ki? Birkaç saatliğine yapacak işim yoktu. Bunun bir zararı olmazdı. Babil'i düşlerken çok dikkatli olmalıydım sadece. Beni içine çekmesine izin vermemeliydim. Tepesine binmeliydim. Yapabileceğimin en iyisi buydu.

Babil'e, patronun kim olduğunu gösterecektim.

BABİL'İN GİRİŞ KAPISI

Sanırım size biraz Babil'le olan ilişkimin geçmişinden bahsetmeliyim. Liseyi bırakmıştım ve hayatta yapacak bir şeyler arıyordum.

Lisedeyken iyi bir beyzbol oyuncusuydum. İki yıl sırada durdum ve son sınıfta dört sayı turu dahil olmak üzere toplam 320 vuruş yaptım. Sonra da profesyonel beyzbolda şansımı denemeye karar verdim.

Yarı profesyonel bir takımda bir öğle sonrası oynamayı denedim ve bunu, beni New York Yankees takımına götürecek kariyerimin başlangıcı olarak hayal ettim. Birinci kaleciydim; New York Yankees onlar için ilk atışı yapan Lou Gehrig'den kurtulacaktı; sonuçta en iyi olan kazanacaktı ve elbette ki en iyisi bendim.

Takıma girebilmek için beyzbol sahasına gittiğimde antrenörün bana söylediği ilk şey şu oldu: "Hiç de birinci kaleciye benzemiyorsun."

"Görünüş aldatıcıdır. Nasıl oynadığımı izle de gör. Ben en iyisiyim."

Antrenör kafasını salladı.

"Senin gibi görünen bir beyzbol oyuncusuna daha önce rastladığımı sanmıyorum. Birinci kaleci olduğuna emin misin?"

"Bana bir sopa ver, ben de sana kim olduğumu göstere-

yim."

"Tamam," dedi antrenör. "Ama zamanımı boşa harcamasan iyi olur. İkinci alandayız, birden hemen sonraki."

Bunun benimle ne ilgisi vardı bilmiyorum ama bu başarının anlamını takdir ediyormuşum gibi yaptım.

"İlk alanda işim bittikten sonra beş atış yapacaksın," diye espri yaptım orospu çocuğuna.

Durup birbirlerine şut atan neredeyse bir düzine denyo beyzbol oyuncusu vardı.

Antrenör bunlardan birine doğru döndü.

"Hey, Sam!" diye bağırdı. "Buraya gel ve bu adama birkaç top fırlat. Lou Gehrig olduğunu sanıyor."

"Nasıl bildin bunu?" dedim.

"Vaktimi boşa harcıyorsan, seni bizzat ben siktir edeceğim bu beyzbol sahasından," dedi antrenör.

İkimizin asla iyi arkadaş olamayacağını biliyordum ama o puşta gösterecektim gününü. Çok yakın bir zamanda laflarını yutacaktı.

Bir beyzbol sopası aldım ve kale çizgisine yürüdüm. Kendimden çok emindim.

Atıcı Sam tümsekte yerini aldı. Etkileyicilikten oldukça uzak bir atıcıydı. Yirmi beş yaşlarındaydı ve altı ayaklı bir iskeletin üstünde beceriksizce sallanan zayıfça bir yapıdaydı. Dizlerinde bir bowling topuyla terden sırılsıklam olsa bile 130 kilodan daha ağır geleceğini sanmıyordum.

"Yapabileceğinin en iyisi bu mu, ha!" diye bağırdım antrenöre.

"Sam!" diye bağırdı antrenör. "Çocuk için topun arkasından biraz duman çıkart!"

Sam gülümsedi.

Asla filmlerde olduğu gibi yapmayacaktı bunu. Bir denizayısının kuzeni gibi görünmesini sağlayan dışarı fırlamış bir çift ön dişi vardı.

Biraz sallanma hareketi yaptım. Sonra Sam yavaşça kolunu kaldırdı. Kolunu kaldırmak için çok uzun zaman harcadı. Gevşemiş bir yılan gibiydi. Yüzünden gülümseme hiç kaybolmadı.

Babil'de gitmeden öncesine dair hatırladığım son şey buydu.

BAŞKAN ROOSEVELT

Babil gerçekten de çok güzeldi. Fırat Nehri'nin kıyısında yürüyüşe çıktım. Yanımda bir kız vardı. Çok güzeldi ve içindeyken vücudunu görebildiğim bir elbise giyiyordu. Zümrüt bir gerdanlığı vardı.

Başkan Roosevelt hakkında konuştuk. O da bir demokrattı. Aslında çok sıkı göğüslerinin olması ve demokrat oluşu, onu benim için mükemmel kadın kılıyordu.

"Keşke Başkan Roosevelt babam olsaydı," dedi bal gibi de kısık bir sesle. "Başkan Roosevelt babam olsaydı, onun için her sabah kahvaltı hazırlardım. Çok güzel gözleme yaparım."

Nasıl hatun ama!

Ne hatun!

Babil'in Fırat kıyılarında...

Ne hatun!

Kafamdaki radyoda çalınan bir şarkı gibiydi.

BABİL'E ÖZGÜ BİR KUM SAATİ

"Gözlemelerini nasıl yapıyorsun?" dedim.

"İki yumurta kırıyorum," dedi ve sonra birden saatine baktı. Bu Babil'e özgü bir kum saatiydi. İçinde on iki küçük kum saati daha vardı ve kumlar zamanı gösteriyordu.

"Neredeyse on iki olmuş," dedi. "Beyzbol sahasına gitmenin vakti gelmiş. Oyun saat birde başlayacak."

"Teşekkürler," dedim. "Saati unutmuşum. Sen Başkan Roosevelt ve gözlemelerden bahsetmeye başlayınca, başka hiçbir şey düşünemedim. İki yumurta. Muhteşem gözlemelere benziyorlar. Bir ara benim için de yapmalısın."

"Bu gece, kahramanım," dedi. "Bu gece."

Bu gecenin hemen o an olmasını diledim.

Biraz gözleme ve onun Başkan Roosevelt hakkındaki konuşmalarını duymak istiyordum.

NEBUKADNEZAR

Beyzbol sahasına vardığımızda elli bin kişi beni beklemekteydi. Benim sahaya girdiğimi gördüklerinde ayağa kalkıp tezahürata başladılar.

Nebukadnezar, hayranları kontrol altında tutmak için fazladan üç süvari birliği daha getirmişti. Bir önceki gün neredeyse bir isyan çıkacaktı ve bazı insanlar yaralanmıştı. Ama "Neb", bu defa işini şansa bırakmayacaktı.

Süvariler zırhları içinde çok hoş görünüyorlardı.

Beni sayı turu yaparken izlemekten memnun olduklarını düşündüm. Savaşa gitmekten kesinlikle daha iyiydi.

Soyunma odasına indim, kız da benimle geldi. Adı Nana-dirat'tı. Soyunma odasına girdiğimde bütün oyuncular konuşmayı kesti ve sanki ben kendi özel giyinme odama gelmişim gibi baktılar. Dingin bir sessizlik vardı. Kimse ne diyeceğini bilmiyordu. Onları suçlayamam. Son yirmi üç vuruşunda yirmi üç sayı turu yapmış birine kim ne söyleyebilirdi ki?

Takım ve ben, havadan sudan konuşmanın çok ötesindeydik.

Onlar için bir ilah gibiydim.

Sopamın mabedinde ibadet ediyorlardı.

MÖ 596'NIN BEYZBOL SEZONU

Soyunma odamın duvarları beyzbolda kazandığım üstün başarıları gösteren, altından işlenmiş, üstü değerli taşlarla bezenmiş goblenlerle kaplıydı.

Atıcının birinin kafasını sert bir topla yardığım bir goblenim vardı. Bir başka goblen de ikinci ve üçüncü kale arasında, beyzbol sahasının ortasındaki devasa deliğin başında karşılıklı dikilen oyuncuları gösteriyordu. O topu hiçbir zaman bulamadılar. Diğer bir goblen de, MÖ 596'nın beyzbol sezonunun bitişinde 890 vuruş ortalamasıyla layık görüldüğüm, Nebukadnezar tarafından bana takdim edilen mücevherle dolu bir kaseyi kabul edişimi gösteriyordu.

Nana-dirat giysilerimi çıkarttı ve ben de som altından masaya uzandım. Nadir bulunan egzotik yağlarla bana oyun öncesi masajı yaptı. Elleri yumuşacıktı; dolunayda sevişen kuğular gibi hissettiriyordu.

Masajdan sonra beyzbol formamı giydirdi. Formamı giydirmesi beş dakikasını almıştı. Şehvetle giydirmişti. Formayla işi bitmeden ereksiyon olmuştum ve o ayakkabılarımı giydirirken neredeyse boşalıyordum. Kramponlarıma nazik ve sevgi dolu dokunuşuyla işini bitirdi.

Ah, işte cennet! Babilli bir beyzbol yıldızıysanız, dünyada cennet mümkündür.

BİRİNCİ KALE OTELİ

"Tamam göt herif, uyan!" dedi, sanki biri yaşlı bir kadının gözlüklerine bilerek basmış gibi gıcırdayan bir sesle. "Güzellik uykusu bitti! Uyan! Burası otel değil! Beyzbol takımı bu!" Ses gıcırdamaya devam ediyordu.

Üstüme çelik kasa düşmüş gibi hissediyordum.

Gözlerimi açtım; antrenör ve Sam önümde duruyor, bana bakıyorlardı. Antrenörün tepesi atmış gibiydi. Sam öne fırlamış dişleriyle yol gösteren bir köpek yavrusu gibi gülümsüyordu. Birinci kalenin yanındaki çimenlere uzanmış haldeydim.

Takım vuruş çalışmaları yapıyordu. Bana bakıp aralarında şakalaşıyorlardı. Antrenör ve ben hariç herkes iyi vakit geçiriyordu.

"Senin bir beyzbol oyuncusu olmadığını biliyordum," dedi. "Beyzbol oyuncusuna benzer bir yanın yok. Daha önce bir beyzbol oyunu gördüğünü de sanmıyorum."

"Ne oldu?" dedim.

"Şuna bak, Sam," dedi antrenör. "Duydun mu? Bu serseri bir de bana ne olduğunu soruyor. Ne sikim olduğunu sanıyorsun ki? Bütün olasılıkları aklından geçir ve söyle bana, ne olmuş olabilir. Ne olmuş olabilir?" Sonra yeniden bağırmaya başladı: "Kafandan vuruldun! Tam bir aptal gibi burada dikiliyordun ve kafana top yedin! Kıpırdamadın bile! Daha önce

bir beyzbol oyunu gördüğünü sanmıyorum. Burada otobüs bekler gibi durdun!"

Aşağıya uzanıp yakama yapıştı ve çimenlerin üzerinden sokağa doğru sürüklemeye başladı beni.

"Hey, dursana!" dedim. "Kes şunu! Kafam kazan gibi. Ne yapıyorsun?"

Sözlerimin onun üstünde hiçbir etkisi olmadı. Beni kaldırımın ortasına bıraktı. Orada uzun süre yattım; belki de ilk düşündüğüm şey profesyonel beyzbol oyunculuğunu bırakmak oldu. Sonra da Babil'deyken gördüğüm düşü ve bu düşün ne kadar da güzel olduğunu düşündüm.

Babil... Amma da güzel yerdi!

İşte böyle başladı.

O günden beri oraya hep geri döndüm.

BABİL'DE BİR KOVBOY

20 Haziran 1933'te bir beyzbol oyununda kafamdan vurulmam Babil'e giriş biletimdi. Neyse işte, üç aydan uzun bir zaman sonra gelen ilk müşterimle buluşmadan önce hâlâ oyalanacak birkaç saatim vardı. Ben de morgdan çıkıp Portsmouth Meydanı'na, Çin Mahallesi'nin köşesine doğru yürüyüp orada bir banka oturdum ve parktan gelip geçen Çinlileri izlemeye başladım.

Böylece Babilli küçük bir düş kurmaya karar verdim. Her şey kontrolüm altındaydı: dolu bir tabanca, biraz boş vakit. Ben de Babil'e gittim.

Babil'deki son maceralarım büyük bir dedektiflik bürosu kurmamla ilgiliydi. Babil'deki en ünlü özel dedektif bendim. Zevkle döşenmiş ofisim Asma Bahçeleri'nin hemen aşağısındaydı. Çok yetenekli üç dedektif benim için çalışıyordu ve sekreterim de çok çekici birisi, tam bir afetti: Nana-dirat. Babil'deki maceralarımın değişmez bir parçası haline gelmişti. Orada yaptığım her şeyin mükemmel bir kadın suretindeki karşılığıydı.

Babil'de kovboyken, o bir okul öğretmeniydi ve kötü adamlar tarafından kaçırılmıştı; ben de onu kurtardım. O zamanlar neredeyse evleniyorduk ama bazı olaylar oldu, biz de evlenemedik.

Babil'de generalken askeri kariyerim boyunca bir hemşi-

reydi ve ben savaşta kötü yaralar aldığımda bana hemşirelik yapıp iyileşmemi sağlamıştı. Ben Babil'in sıcak gecelerinde yatağımda acı çekip sayıklarken o, yüzümü soğuk suyla yıkardı.

Henüz Nana-dirat'tan alacaklarımı alamadım.

Her zaman Babil'de beni bekliyor.

Uzun siyah saçları, kıvrak vücudu ve göğüsleri algılarımı allak bullak etmek için yapılmıştı. Sadece şöyle düşünün: Bir beyzbol topuyla kafamdan vurulmasaydım, onunla hiç tanışamayacaktım.

TERRY VE KORSANLAR

Bazen Babil'deki maceralarımın biçimleriyle oynardım. Okuduğum kitapları da kafamda canlandırıp ayrı şeyi yapardım ama en çok da filmlerle oynardım. Hatta bir keresinde benim Babilli Hamlet, Nana-dirat'ın ise Gertrude ve Ophelia olduğu bir oyun bile yaratmıştım. İkinci perdenin yarısında bıraktım. Bir gün geri dönüp bıraktığım yerden devam etmeliyim. Shakespeare'in sonlarından daha farklı bir sonu olacak. Benim *Hamlet*'im mutlu sonla bitecek.

Nana-dirat ve ben, palmiye yapraklarından tasarladığım, motoru balla çalışan uçağa binip havalanacağız. Mısır'a, Nil'in üstündeki altından bir saltanat kayığında Firavun'la birlikte akşam yemeği yemeye gideceğiz.

Evet, bir ara onu oradan kaldırmam gerek.

Babil'de yarım düzine kadar da çizgi roman şeklinde maceram oldu. Karikatürler çok eğlenceliydi. *Terry ve Korsanlar* tarzında tasarlanmışlardı. Nana-dirat bir çizgi roman karakteri olarak muhteşem görünüyordu.

Dime Dedective dergisinde çıkan kısa romanlar biçiminde, polisiye bir gizemi çözdüğüm bir seriyi henüz bitirmiştim. Romanı paragraf paragraf, satır satır okurken kelimeleri, görünür kılabileceğim ve bir rüyadaymışçasına kafamda hızlıca hareket etmelerini sağlayabileceğim resimlere dönüştürdüm.

Çalınan birtakım tabloları araştırmam için beni tutan zengin ve dul kadın müşterimi bıçaklayarak öldüren ve beni de ayrı bıçakla bıçaklamaya çalışan uşağın kolunu kırmamla gizem sona eriyordu.

"Görüyor musun?" dedim zafer kazanmış bir edayla Nana-dirat'a dönerek. Hırsızlık, ihanet ve cinayetle dolu yaşamının bedelini ödeyen zavallı katili acılar içinde yerde kıvranırken bırakmıştım. "Katil uşakmış!"

"Ahhhhh," diye inledi uşak yerde.

Nana-dirat'a dönüp şöyle dedim: "Bana inanmak istemiyordun. Katilin uşak olamayacağını söylüyordun. Ama ben biliyordum ve şimdi bu domuz yaptıklarının bedelini ödeyecek."

Karnına bir tekme indirdim. Bu tekme kolundaki acıya odaklanmasına son verip karnındaki acıya yoğunlaşmasını sağladı.

Babil'in en iyi dedektifi olmakla birlikte en acımasızı ve taş kalplisiydim de. Kanun kaçaklarına tahammülüm yoktu ve onlara çok sert davranabiliyordum.

"Hayatım," dedi Nana-dirat. "Harikasın ama karnına tekme atmak zorunda mıydın?"

"Evet," dedim.

Nana-dirat kollarını boynuma doladı ve muhteşem vücudunu benimkine yasladı. Sonra bakışlarını benim çelik gibi bakan gözlerime çevirip gülümsedi. "Peki öyleyse," dedi. "Kimse mükemmel değildir, değil mi Kocaayak?"

"Merhamet," dedi uşak.

Vaka çözüldü!

ACIMASIZ MING

Orada, bankta otururken Birleşik Devletler Japonya, Almanya ve İtalya'yla savaştaydı. Ben de Babil'deki bir sonraki maceramda bir özel dedektif olmaya ve maceranın, on beş bölümden oluşan bir seri olmasına karar verdim.

Elbette erkek kahraman bendim ve benim sadık, sevgi dolu sekreterim Nada-dirat da kadın kahramandı. *Flash Gordon*'dan Acımasız Ming'i kötüyü oynaması için ödünç almaya karar verdim.

Ona başka bir isim vermem ve ihtiyaçlarım doğrultusunda karakteriyle oynamam gerekiyordu. Bunu yapmak çok da zor olmayacaktı. Aslında bu benim için oldukça zevkliydi. Babil'de geçen sekiz yıl boyunca olaylar ve karakterler yaratmak çok zevkliydi ama buradaki gidişatın gerçek yaşamıma verdiği zarar pek de iyi değildi.

Yirminci yüzyılda bir hamburger için yirmi beş sent denkleştirmeye çalışmaktansa Antik Babil'de olmayı tercih ederim. Ve elbette Nana-dirat'ı, etiyle kemiğiyle tanıştığım tüm kadınlardan daha çok seviyorum.

Öncelikle Acımasız Ming'le ne yapmalıydım? Adını değiştirmek. Yaptığım ilk şey buydu. Bu maceramda ona Dr. Abdul Forsythe adını verdim; herkes tarafından Babil'deki insanların en cömerti ve kibarı olarak bilinen birisiydi ama fakirleri ücretsiz olarak tedavi ettiği muayenehanesinin altın-

da gizli bir laboratuvarı vardı. Bu laboratuvarda dünyayı ele geçireceği güçlü ve şeytani bir ışın üzerinde çalışıyordu.

Bu ışın insanları gölge robotlara çevirip Dr. Forsythe'e tabi kılıyordu ve küçük bir baş hareketiyle yönlendirdiği şeytani işleri yapmalarına sebep oluyordu.

Gölge robotlarından oluşan suni bir gece yaratmayı tasarlıyordu; gerçek gece boyunca şehirden şehre yer değiştiren bu suni gece, hiçbir şeyden şüphelenmeyen masum insanlara boyun eğdirecek ve onları da gölge robotlara çevirecekti.

Yaratıcı bir plandı ve şimdiden ücretsiz tedavi için muayenehanesine gelen yüzlerce masum, yoksul ve çaresiz insanı gölge robotlara çevirmişti bile.

Dr. Forsythe'den yardım almak için geliyorlar ve dünya yüzeyinden yok oluyorlardı. Yoklukları Babil'de pek fark edilmiyordu çünkü onlar yoksullardı. Bazen akrabaları ya da arkadaşları muayenehaneye gelip neden kaybolduklarını soruşturmaya çalışıyorlardı. Genellikle onlar da yok oluyorlardı.

Hay kör şeytan!

Planını devreye sokması için bir karışıma daha ihtiyacı vardı. İnsanları gölge robotlara çevirdikten sonra eski gazeteler gibi üst üste istifleyip gizli bir depoda saklıyor; onları suni gece biçiminde dünyaya salabileceği günün gelmesini bekliyordu.

SİHİRBAZ

Escitybrell. Escitybrell.

Uzaklardan bana doğru gelen bir ses duydum ama ne olduğunu anlamadım.

"Afedersiniz. Afedersiniz."

Seste sözcükler de vardı.

Babil yamaçtan düştü ve orada hareketsiz kaldı.

"Afedersiniz Bay C. Card, sizsiniz, değil mi?"

Gözlerimi açtım ve tam olarak gerçek dünya dedikleri yere uyandım. Ses, İspanya İç Savaşı'nda tanıştığım eski bir arkadaşındı. Yıllardır onu görmüyordum.

"İşte, ta kendisi," dedim. "Sam Herschberger. Madrid'deki o geceleri hatırlar mısın? Ne günlerdi be!"

Ayağa kalktım, el sıkıştık. Sol elini sıkmış olmalıyım çünkü sağ eli orada değildi. Kolunun infilak ettiği günü hatırlıyorum. Onun için hiç de iyi bir gün değildi çünkü profesyonel olarak jonglörlük ve sihirbazlık yapıyordu. Yerde, kopmuş kolunun yanında yatarken tüm söyleyebildiği şu olmuştu: "Bir daha asla tekrarlayamayacağım bir gösteri."

"Milyonlarca kilometre uzaktaymışsın gibi görünüyorsun," dedi. Çok uzun yıllar sonra San Francisco'daydım.

"Sadece hayal kuruyordum," dedim.

"Eski güzel günlerdeki gibi," dedi. "İspanya'da geçirdiğimiz zamanın yarısında da orada değilmiş gibiydin."

Konuyu değiştirmeye karar verdim.

"Anlat bakalım, neler yapıyorsun?" dedim.

"Ben de tek kollu diğer jonglör ve hokkabazlar gibi çalışıyorum."

"O kadar kötü yani?"

"Hayır, şikâyet edemem. Güzellik salonu işleten bir kadınla evlendim; çeşitli uzuvları olmayan insanlara zaafı var. Bazen tek bacaklı olursam şimdi olduğumdan iki kat daha seksi olacağımı ima ediyor ama bilirsin işte, böyledir. Ekmeğini kazanmak için çalışmak iyidir."

"Peki Parti'ye ne oldu?" dedim. "Seni sevdiklerini sanıyordum."

"Evet, iki kolumla seviyorlardı beni," dedi. "Tek kolla onların işine yaramıyordum. Üyeleri arasına katınak istedikleri, vadinin yukarısındaki çiftlik işçilerini eğlendirmek için numaralar yaptırdılar bana. Çeşitli jonglörlük ve sihirbazlık numaraları yapmam için insanları bir araya getirirlerdi ve sonra da o kalabalığa Karl Marx'ı anlatır, Sovyet Rusyası'nın ve Lenin'in ne kadar da harika olduğunu söylerdim. Aman işte, uzun zaman önceydi bu. Bir erkek yoluna devam etmeli. Yoksa küflenirsin. Sen neler yapıyorsun asıl? Seni en son gördüğümde kıçında bir çift kurşun deliği vardı ve doktor olmak istiyordun. Hem nasıl başardın kıçından vurulabilmeyi? Yanlış hatırlamıyorsam faşistler sol tarafımızdaydı ve karşımızda kimse yoktu; sen de siperdeydin. Seni vuran kurşunlar nereden geldi? Bu benim için hâlâ bir muammadır."

Ona sıçarken kayıp, tüfeğin üstüne oturduğumu, tüfeğin ateşlenip kıçımın iki lobunda bir çift delik açtığını söylemeyecektim

"Köprünün altından çok sular aktı," dedim. "Sadece düşününce canım yanıyor."

"Ne dediğini anlıyorum," dedi bir zamanlar sağ elinin olduğu yere doğru bakarak.

"Herneyse, doktor oldun mu?"

"Hayır," dedim. "İşler yolunda gitmedi."

"Peki ne yapıyorsun şimdi?" dedi.

"Özel dedektifim," dedim.

"Özel dedektif mi?"

BARSELONA

Sam'i en son Barselona'da, 1938'de gördüm. Jonglörlerin ve sihirbazların en iyisiydi. Kolunun olmaması çok yazık ama bu eksikliğini avantaj olarak kullanabileceğini düşünürüm. Bir adam bunu yapabilmeli.

İspanya İç Savaşı'ndaki anılarımızı tazeledik; ona beş dolar borç vermiştim. Bu fırsatı kaçıracak değildim.

"Aklıma gelmişken," dedim. "Barselona'da benden aldığın beş doları ödememiştin, değil mi?"

"Hangi beş dolar?" dedi.

"Hatırlamıyor musun?" dedim.

"Hayır," dedi.

"Boşver o halde," dedim. "Çok önemli değil." Tam konuyu değiştirecektim ki...

"Hayır, dur bir saniye," dedi. Her zaman vicdansız bir dürüstlüğü vardı. "Senden beş dolar borç aldığımı hatırlamıyorum. Ne zamandı bu?"

"Barselona'da. Biz oradan ayrılmadan birkaç hafta önce ama boş ver bunu. Sorun değil. Sen hatırlamıyorsan ben de unuturum gider. Zaten hepsi geçmişte kaldı. Boşver," diyerek yine konuyu değiştirmeye çalıştım.

Bana beş doları verdikten birkaç dakika sonra, yüzünde tuhaf bir gülümsemeyle Washington Sokağı'ndan ve hayatımdan çıkıp gitti.

ABRAHAM LINCOLN TUGAYI

İspanya İç Savaşı çok uzun zaman önceydi ama şimdi yıllar sonra bana beş dolar sağlayabilmesinden memnundum. Hiç politik bir hevesim olmamıştı. Abraham Lincoln Tugayı'na da bundan katılmadım. İspanya'ya gittim çünkü Babil'e benzeyebileceğini düşündüm. Bu fikre nasıl kapıldım, bilmiyorum. Babil hakkında bir dolu düşüncem vardır. Bazıları tamamen para üzerine bunların ve geri kalanı da beş para etmez şeyler. Tek sıkıntı, aralarındaki farkı ayırt edememem ama sonunda hepsi bir şekilde yolunu buluyor. İşte üç aşağı beş yukarı hepsi Babil'i düşlerken işime yarıyor.

O sırada şu hâlâ yapmam gereken telefon konuşmasını hatırladım ama birkaç dakika boyunca hangisini, Babil'i mi yoksa Görev Bölgesi'nin dışındaki annemi mi aramam gerektiğini bilemedim.

Annemdi.

Onu arayacağıma söz vermiştim; yan yana kalmaya tahammül edemediğimiz ve hep aynı konularda tartıştığımız için konuşacak bir şeyimiz olmamasına rağmen bir an önce aramazsam üzüleceğini biliyordum.

Benim özel bir dedektif olmam fikri hoşuna gitmiyordu.

Evet, en iyisi annemi aramaktı. Hemen bugün onu aramazsam normalde olduğundan daha da öfkeli olacaktı. Aramaya hiç istekli değildim ama bunu yapmazsam sonuçlarına

katlanmak zorunda kalacaktım. Haftada bir arardım ve hep aynı konuşmayı yapardık. İkimizin de konuşurken seçtiğimiz sözcükleri değiştirdiğimizi sanmıyorum. Her zaman aynı sözcükleri kullandığımızı düşünüyorum.

Tam olarak şöyle olacaktı konuşma:

"Alo?" diyecekti telefonu açınca.

"Merhaba anne. Benim."

"Alo? Kiminle görüşüyorum? Alo?"

"Anne."

"Oğlum olamaz arayan. Alo?"

"Anne," diye sızlanırdım hep.

"Oğluma benziyor," derdi hep. "Ama hâlâ bir özel dedektifse aramaya cesaret edemeyecektir. Onda o cesaret yoktur. Hâlâ biraz özsaygısı vardır. Şayet bu arayan benim oğlumsa, şu saçma özel dedektiflik işini bırakıp kendisine daha makul bir iş bulmuştur. Başını eğmeden çok sıkı bir şekilde çalışabilecek biridir ve annesinden ödünç aldığı sekiz yüz doları geri ödemek isteyecektir. İyi çocuktur."

Konuşmasını bitirdikten sonra her zaman yeterince uzun bir duraksama olurdu ve ben de şöyle derdim: "Oğlun konuşuyor ve ben hâlâ bir özel dedektifim. Elimde bir iş var. Senden aldığın paranın bir kısmını en kısa zamanda ödeyeceğim."

Üzerinde çalıştığın bir iş olmasa bile ona her zaman bir vakayla uğraştığımı söylerdim. Rutinin bir parçasıydı bu.

"Annenin kalbini kırıyorsun," derdi hep ve ben de, "Özel dedektifim diye böyle söyleme anne. Seni hâlâ seviyorum."

"Peki benim sekiz yüz dolarım ne olacak?" derdi. "Oğlumun sevgisi bir şişe sütü ya da bir somun ekmeği ödemiyor.

Ne sanıyorsun ki sen kendini? Kalbimi kıran, hiçbir zaman düzgün bir işi olmayan, benden sekiz yüz dolar borç alan, evlenmeyen biri. Torunlarım da yok. Ne yapacağım ben? Neden aptal bir çocuk sahibi olmakla lanetlendim ki?"

"Anne, böyle söyleme," diye tam zamanında mızmızlanırdım. Bu mızmızlanma işini yalnızca beş ya da on dolar koparabilmek için yapardım ama bu günlerde asla, asla yapmazdım. Bu sıradan bir mızmızlanmaydı ama onu aramasaydım çok daha kötü olacaktı; onu aradım çünkü hiçbir şeyin olduğundan daha da kötü olmasını istemiyordum.

Babam yıllar önce ölmüştü.

Annem onun ölümünü hâlâ atlatamamıştı.

"Zavallı baban," diyerek ağlamaya başlardı. "Dul kalmam senin suçun."

Babamın ölümünden beni sorumlu tutardı annem ve aslında bir yanıyla da suçluydum, o zamanlar dört yaşında olmama rağmen. Telefondayken bundan bahsederdi hep. "Arsız," diye bağırırdı. "Arsız pislik!"

"Anne," diye sızlanırdım.

O da ağlamayı kesip şöyle derdi: "Seni suçlayamam. Sadece dört yaşındaydın o zaman. Senin hatan değil. Ama neden topunu sokağa fırlattın ki? Neden hâlâ babası olan çocuklar gibi sen de kaldırımda sektirmedin ki topunu?"

"Üzgün olduğumu biliyorsun anne."

"Üzgün olduğunu biliyorum evlat, ama neden özel dedektifsin? O tip dergi ve kitaplardan nefret ederim. Hepsi de aşağılık şeylerdir. Kapaklarındaki uzun kara gölgeli insanlardan hoşlanmıyorum. Beni ürkütüyorlar."

"Onların hiçbiri gerçek değil anne," derdim hep ve o da

şöyle cevap verirdi: "O halde neden herkesin görüp satın alabilmesi için gazete bayilerinde satılıyor? Buna da cevap ver bakalım Bay Çokbilmiş. Haydi bakalım, gel ve bu soruya cevap ver Bay Özel Dedektif. Sana meydan okuyorum. Hadisene! Hadi! Annenim ben senin!"

Cevap veremezdim.

İnsanların uzun, kara, meşum gölgeli insanlarla ilgili hikâyeler okumak istediklerini ona anlatamazdım. Anlatsam da anlamayacaktı. Onun düşündüğü gibi değildi.

Konuşmayı şöyle sürdürecekti: "Evlat..." Uzun bir duraksamadan sonra devam edecekti: "Neden özel dedektiflik?"

Altı aydır aynı konuşmayı yapıyorduk.

Elbette özel dedektif olmaya çabalarken paramın bitmesini, annemden ve arkadaşlarımdan borç para almayı hiç istemezdim.

Olsun ama, bugün şansım dönüyordu.

Bir müşterim ve tabancam için kurşunum vardı.

Sonunda her şey iyi olacaktı.

Önemli olan buydu.

Bu bir dönüm noktası olacaktı.

Bir sürü müşterim olacaktı, tüm borçlarımı ödeyecektim; yine bir ofisim, sekreterim ve arabam olacaktı ama bu defa düzerken kulaklarıma asılacak bir sekreterim olacaktı. Sonra tatile Meksika'ya gidecektim ve kumsalda oturup Babil'i düşleyecektim. Nana-dirat tam yanımda olacaktı, mayosuyla harika görünecekti ama hemen şimdi annemi arasam iyi olacaktı.

SAM AMCA'YI ÇOK SEVMEK

Kearny Sokağı yakınlarındaki bir bara ankesörlü telefonu kullanmak için girdim. Barmen ve telefondaki şişman kadın dışında bar boştu. Kadın konuşmuyordu. Sadece orada durmuş, hattın öbür ucundaki kişiye kafasını sallıyordu.

O telefon konuşmasını sonlandıradursun, ben de beş dolarımla ayaküstü bir bira içmeye karar verdim. Bir tabureye oturdum, barmen de barın bana doğru olan kısmına yanaştı. Öyle sıradan bir görünüşü vardı ki, neredeyse görünmezdi.

"Ne istersiniz?"

"Sadece bir bira," dedim.

"Çabuk içseniz iyi olur," dedi barmen. "Japonlar karanlık çökmeden burada olur." Her nasılsa bunun çok komik olduğunu düşünüyordu ve bu "kötü şaka"ya içtenlikle güldü.

"Japonlar bira sever," dedi gülmeye devam ederek. "Geldiklerinde, California'dakilerin son damlasına kadar içecekler."

Kafasını bir ördek gibi aşağı yukarı sallayan şişman kadına baktım. Suratında kocaman bir gülümseme vardı. Sona ermesi yıllar sürebilecek bir telefon konuşmasının daha en başındaymış gibi görünüyordu.

"Birayı iptal et," dedim barmene. Tabureden kalkıp kapıya yöneldim. Haftalardır bira içmemiştim ve saçma sapan bir barmenin gelip bu zevki mahvetmesini istemiyordum.

Sanıyorum kafasında birkaç tahta eksikti. Ankesörlü telefonla aşk yaşayan şişman kadınından başka müşterisi olmaması şaşırtıcı değildi.

Şimdi sizi karı-telefon ilan ediyorum.

Ben tam kapıdan geçip Kearny Sokağı'na doğru çıkarken, "Son damlasına kadar," dedi barmen gülerek; tam dışarı çıktığımda Çinli bir adamı yere deviriyordum neredeyse. O sokak boyunca ilerlerken ben de bir an kapıdan tam onun önüne çıkmıştım. İkimiz de çok şaşırmıştık ama o benden de çok şaşırmıştı.

Çarpıştığımız esnada koltukaltında bir paket taşıyordu. Birkaç saniye boyunca büyük marifetle paketi elinde tutmayı becerip kaldırıma düşmesini engelledi. Bu olaydan dolayı çok sarsılmıştı.

"Japon değilim," dedi hızla uzaklaşırken bir an bana dönüp. "Çinli Amerikan. Bayrağı sevmek. Sam Amca'yı çok sevmek. Sorun yok. Çinli. Japon değil. Sadık. Vergi ödeyici. Başkalarının işine burnunu sokmaz."

OTOBÜS TAHT

Her şey iyice sarpa sarmaya başlamıştı.

İşler biraz yoluna girdikten sonra annemi aramam daha iyi olacaktı. Hazır talihim yaver giderken şansımı daha fazla zorlamak istemiyordum. Bu yüzden müşterimle görüşmeden önce eve gidip bir duş almaya karar verdim.

Belki dolabımın içinde temiz görünümlü bir gömleğim daha vardı. Müşterimin karşısına en iyi şekilde çıkmak istiyordum. Dişlerimi bile fırçalayacaktım.

Kearny Sokağı'ndan Sacramento Sokağı'na doğru yürüdüm ve bir otobüsün gelip beni Sacramento'dan Nob Hill'e, daireme götürmesi için bekledim. Çok beklemedim. Otobüs sadece birkaç durak uzaklıktan Sacramento'ya doğru geliyordu. Görüyor musunuz, şans benden yanaydı.

Bence şans med cezir gibidir.

Geldi mi tam gelir.

Bu otobüs yolculuğunun tadını çıkaracaktım. Haftalardır San Francisco'da taban tepiyordum. Olup olabileceğim en yoksul durumdaydım ama şimdi o günler geride kalmıştı.

Otobüse bindim, beş sentimi ödedim ve oturdum; yeni tahtından çok memnun kalmış bir kral gibi oturdum. Otobüs Sacramento'dan kalktığında zevkten iç çektim. Sanırım içimi biraz fazla yüksek sesle çekmişim çünkü karşımda bacak bacak üstüne atıp oturan genç kadın bacak bacak üstüne atmayı

bırakıp rahatsız bir biçimde kafasını diğer tarafa çevirdi.

Herhalde allahın her günü bir otobüs koltuğuna oturuyordu. Hatta bir otobüste doğmuş bile olabilirdi; belki de yaşam boyu geçerli olan bir bileti vardı ve öldüğünde tabutunu bir otobüsle mezarlığa götüreceklerdi. Tabii ki otobüs siyaha boyanmalıydı ve koltuklar kaçık yolcular gibi çiçeklerle dolmalıydı.

Bazıları ne kadar şanslı olduklarını hiç bilmiyor.

FU MANCHU'NUN DAVULLARI

Tepeye doğru olan kısa yolculuğum sırasında Babil'deki dedektiflik serilerim hakkında düşünecek biraz zamanım oldu. Arkama yaslandım ve Babil, sıcak kreplerin üstüne dökülmüş ılık akçaağaç şurubu gibi beni ele geçirdi.

...Hmmm müthiş.

...Hmmm Babil.

Bu macera serisi için bir isim bulmam gerekiyordu.

Ne ad verecektim?

Hadi bakalım.

Geçen birkaç yıl içinde gördüğüm macera serilerinin isimlerini düşündüm. Tam bir sinema âşığıydım.

Sihirbaz Mandrake

Hayalet Sürünüyor

Kaptan Marvel'in Maceraları

Esrarengiz Doktor Şeytan

Gölge

Fu Manchu'nun Davulları

ve *Demir Pençe.*

Hepsi de iyi isimlerdi ama sadece benim seri için iyi olacak birine ihtiyacım vardı. Otobüs Nob Hill'in tepesine doğru ilerlerken, yolcular inip binerken aklımdan yüzlerce isim geçiyordu. Bulduklarımdan en iyileri şunlardı:

Doktor Abdul Forsythe'in Dehşeti

Babil'deki Bir Özel Dedektifin Maceraları
Sürünen Robot Gölgeler.

Belli ki çok eğlenceli olacaktı. Bir sürü seçeneğim vardı ama hepsini tüketmemek için dikkatli olmalıydım. Babilimi dizginlemeye çalışırken iki durak fazla gitmişim; inip iki durak geri yürüdüm.

Kendime çok dikkat etmeliydim: özellikle de bir müşterim varken Babil'in beni alıp götürmesine izin veremezdim.

CUMA'NIN MEZARI

Ankesörlü bir telefon gördüm.

Belki de en iyisi annemi arayıp aradan çıkartmaktı. Ne kadar erken ararsam tekrar arama işini o kadar geçe bırakabilecektim.

Jeton deliğine bir beşlik attım ve numarayı çevirdim.

Kapatmadan önce telefonun on kez çalmasını bekledim.

Nerede olduğunu merak ettim.

Sonra birden günlerden cuma olduğunu, babamın mezarına çiçek bırakmaya gittiğini hatırlayıverdim. Bunu her cuma yapardı. Bir adet halini almıştı bu onda; yağmurlu ya da güneşli olması fark etmez, her cuma babamın mezarına giderdi.

Belki de bugün onu aramak için iyi bir gün değildi.

Aramam sadece dört yaşındayken babamı öldürdüğümü hatırlatacaktı ona.

Yok, hayır. Yarın arasam daha iyiydi.

Benim açımdan akıllıca bir hareket olurdu.

Babamı öldürdüğüm günü düşünmeye başladım. Hatırlayabildiğim kadarıyla bir pazar günüydü, ılık bir gündü ve yepyeni, üstü açık T model bir Sedan bizim evin önüne park etmişti; yeni bir arabanın nasıl koktuğunu merak edip hiç vakit kaybetmeden arabaya yaklaştım. O zamanlar velettim ve hemen arabaya yürüdüm; burnumu çamurluğa yapıştırdım

ve kokuyu içime çektim.

Dünyadaki en güzel parfümün yeni bir şeyin kokusu olduğunu düşünürüm: giysiler, mobilyalar, radyolar ya da arabalar ve hatta ekmek kızartma makinesi gibi cihazlar ya da ütüler. Yeni oldukları zaman hepsi de benim için güzel kokar.

Neyse işte, babamı öldürdüğüm sabahı hatırlamama geri dönüyorum. Tam düşüncelerimin seyrini değiştirdiğimde burnum, T model yepyeni otomobilin çamurluğuna yapışmış durumdaydı. Babamı öldürdüğüm anı düşünmek istemiyordum, ben de kafamdaki konuşmanın konusunu değiştirdim.

Artık Babil hakkında da düşünemezdim çünkü bu her şeyi tehlikeye sokuyordu; ben de müşterimi düşündüm.

Kimdi benim müşterim?

Neye benziyordu?

Ne yapmamı istiyordu?

Neden bir tabancam olması gerekiyordu?

Bana yasadışı bir şeyler mi yaptırmak isteyecekti?

Şayet öyleyse yapacaktım herhalde, tabii birini öldürmek haricinde. Dilencilerin seçme şansı olmaz. Gemi batıyorsa küreklere asılmak gerek; ama ne olursa olsun adam öldürmeyecektim. Bu yapmayacağım tek şeydi. Tam anlamıyla umutsuzdum. Allah'ın cezası paraya ihtiyacım vardı.

Müşterimin bir kadın mı yoksa erkek mi olduğunu da bilmiyordum. Tüm bildiğim saat 6'da bir radyo istasyonunun karşısında biriyle buluşacağımdı. Benim neye benzediğimi bildiklerine göre ben onların neye benzediklerini bilmesem de olurdu. Benim gibi meteliksizseniz bunun hiçbir önemi yoktur ve benim için her şey çok açıktı.

SMITH

Müşterimin ismini, cinsini bilmediğim gerçeği beni tekrar Babil'e, oradaki dedektiflik serilerimle ilgili düşünmeye geri döndürdü.

İşte bazen böyle gelirdi Babil, sebepsizce.

Daha başkarakterlerime bir isim verememişken neden serimin adını bulmaya çalışıyordum ki? Kötü adamın ismi elbette hazırdı: Dr. Abdul Forsythe. Ama daha kendime bile isim bulamamıştım.

Kafa mı kaldı yahu bende? Kendime bir isim bulmalıydım. Belki bulduğum ismi serinin adı yapardım.

Babil'de geçen, henüz yaşamayı bitirdiğim bir dedektiflik romanında Ace Stag adını kullanmıştım ama Babilvari maceralarımda ayrı ismi kullanmak istemiyordum. İsmimi değiştirmeyi severim. Mesela Babil'de bir beyzbol yıldızıyken Samson Ruth ismini kullanmıştım; bu kadarı yeterliydi. Bu maceradaki karakterim için yeni bir isme ihtiyacım vardı.

Otobüsten inmem gereken durağa doğru, yani iki durak geri yürürken birkaç isim düşündüm. Smith adını severim. Neden bilmem ama hep sevmişimdir bu ismi. Bazıları bunu sıradan bulur. Bence değil.

Smith...

Kafamda çeşitli Smith'ler oluşturdum:

Errol Smith

Gary Smith
Humphrey Smith
George Smith (Raft gibi)
Wallace Smith
Pancho Smith
Lee Smith
Morgan Smith
"Gambot" Smith
"Kızıl" Smith
Carter Smith
Rex Smith
Cody Smith
Flint Smith
Dalgacı Smith
Başkan Smith (Bunu çok sevmiştim.)
"Oklahoma Jimmy" Smith
F.D.R. Smith

Smith adını kullandığınızda pek çok olasılık çıkar ortaya. İsimlerden bazıları güzeldi ama en mükemmel olanını bulamıyordum; istediğim gibi mükemmel bir Smith'den daha azına razı gelemezdim.

Neden gelecekmişim ki?

LOBOTOMİ

Siktir!

Babil'deki özel dedektifliğim için kullanabileceğim Smith'leri düşünürken diğer tarafa doğru iki blok fazla yürümüş, oturduğum sokağı geçmiştim; dönüp tekrar geri yürümek zorunda kaldım ve kendimi tam bir aptal gibi hissettim çünkü aylardır sahip olacağım ilk müşterimle buluşmama saatler kala böyle şeyler yapmaya katlanamazdım.

Babil'i düşünmek benim için tehlikeli olabilir.

Götümü kollamam gerek.

Babil'i düşünmemeye dikkat ederek Sacramento Sokağı'na geri yürüdüm. Yürürken prefontal korteksten lobotomi oluyormuşum gibi yaptım.

SÜTÇÜLER

Leavenworth Sokağı'na varıp yarım blok ötedeki, oturduğum harap binaya yürürken zafer kazandığımı hissettim. Bir kez olsun Babil'i düşünmemiştim.

Apartmanın önünde bir morg arabası vardı. Binadan birileri ölmüş olmalıydı. Kiracılardan birinin öldüğünü düşünmeye çalıştım ama böyle bir yerde kimsenin öleceğini düşünemiyordum. Kiranı öderken birinin ölmesi neden canını sıksındı ki.

Ölenin kim olduğunu öğrendiğimde çok şaşıracaktım.

Morg arabası dört yeni ölmüş eski vergi mükellefinin cesedinin sığacağı şekilde değiştirilmiş bir Mack kamyondu.

Merdivenlerden çıkıp ön kapıyı açtım ve bazılarının ev, benimse boktanlık olarak adlandırdığım binanın karanlık, küflü girişine adım attım.

Ev sahibeme kira ödeme işini bir süreliğine askıya almama rağmen gayriihtiyari ikinci katın merdivenlerine, onun dairesine doğru baktım. Kapı açıktı ve iki morg görevlisi ev sahibemin cesedini dışarı taşıyordu. Çarşafla kaplı bir sedyenin üstünde yatıyordu. Kapının önüne kiracılar doluşmuştu. İşe yeni başlamış amatör yas tutucular gibiydiler.

Saharılığın dibinde durup görevlilerin cesedi merdivenlerden aşağı indirmesini bekledim. Bu işi, zeytinyağının şişeden taşması gibi usulca, neredeyse hiç çaba harcamıyormuş-

çasına yapıyorlardı.

Merdivenleri indikten sonra tek kelime etmediler. Morgda çalışan bir sürü insan tanıyordum ama bu adamları tanımıyordum.

Yas tutucu kiracılar, amatörce mırıldanıp sızlanarak merdivenin başında küçücük bir kalabalık oluşturuyorlardı. Bu işte pek de başarılı değillerdi. Gıcık ve burnunu her şeye sokan bir ev sahibesinin arkasından nasıl düzgün yas tutulurdu ki? Dairesindeki bir çatlaktan dışarıya bakıp apartmana kimin girip çıktığını gözetlemek gibi kötü bir huyu vardı. İşitme duyusu muazzamdı. Herhalde soyağacının bir yerlerinde bir yarasa vardır.

İşte onun için her şey bitmişti.

Şimdi, onu hemen buza koyacak olan tahta bacaklı arkadaşıma doğru gidiyordu. Onun da çıplak bedeni üzerinde çeşitli gezintiler yapacak mı diye merak ettim. Yok, sanmam. Çok yaşlıydı ve çok fazla bayat donut yemişti. Ona arkadaşlık edecek mektup açacağıyla açılmış bir orospuyla kıyaslanamazdı.

Birkaç saniye boyunca kafamın içinde onun ölü bedeni vardı. Tam bir afetti. Sonra morg çıkışında karşılaştığım güzel sarışını düşündüm; onu gördüğümde ağlıyordu ama ölü fahişenin cesedine bakarken Tahtabacak'a mesafeli ve kayıtsız davranmıştı. Bu düşünceler zinciri, sarışının şoförünün sokaktan uzaklaşırken beni tanıyormuş, eski dostlarmışız da o an konuşmaya vaktimiz yokmuş ama daha sonra görüşürmüşüz gibi bana gülümsemesine bağlandı.

Aklımı olup bitene verip görevlilerin ölü ev sahibesini merdivenlerden aşağı indirme işlemini tamamlamasını iz-

ledim. İşlerini iyi yaptıklarından emindiler. Elbette bu, onların işiydi ama yine de önlerinde şapka çıkartmıştım. Her şeyin sanatsal bir üslupla yapılabildiğine inanmışımdır ve bu adamlar da ev sahibesini, bu yaşlı ölüyü bir melek ya da en azından bir milyonermiş gibi taşıyarak benim teorimi kanıtlıyorlardı.

"Ev sahibesi mi?" diye sordum merdivenlerden indirme işlemi tamamlanınca. Bunu söylerken tam bir özel dedektif gibi hissetmiştim. Bu tonu korumak isterim.

"Hee," dedi biri.

"Ne oldu?" dedim.

"Kalp," dedi diğeri.

Amatör yas tutucular merdivenlerden inip görevlilerin ev sahibesini binadan çıkarışını izlediler. Görevliler cesedi, morg arabasının arkasındaki bölmelerden birine ittiler. Başka bir ceset daha vardı; belli ki morga yolculuğu sırasında birisi ona eşlik edecekti. Tek başına gitmekten iyidir herhalde.

Görevliler ev sahibesinin ve yeni arkadaşının arkasından kapıyı kapadılar. Yavaşça yürüyüp ön koltuğa geçtiler. Davranışlarında nezaketsiz bir kayıtsızlık mevcuttu. Cesetlerle bir sütçünün boş süt şişeleriyle ilgilenişi gibi ilgileniyorlardı. Toplayıp uzaklaşıyorlar, o kadar.

BENİM GÜNÜM

Ev sahibesinin gidişinin ardından apartman girişine indim ve bir anda durumun iyi tarafı ortaya çıkıverdi. Yaşlı ev sahibesi tüm apartmanın sahibesiydi, duldu ve ne bir akrabası ne de bir arkadaşı vardı. Mülkiyetinin durumu karmaşıklaşacaktı. Her şeyin düzenlenmesi aylar alacak ve kimse de gecikmiş kira borçlarından dolayı canımı sıkamayacaktı.

Ne şans ama!

Sahiden de benim günümdü.

Birkaç yıl önce bir araba kazasında iki bacağımın kırılmasından bu yana hiç böyle bir gün geçirmemiştim. Bu sayede iyi bir tazminat almıştım. Üç ay boyunca askıda yatmama rağmen yaşamak için çalışmaktan çok daha iyiydi. Ne günlerdi be, hastanede yatıp Babil'i düşlemek!

Hastaneden çıktığıma neredeyse hiç sevinmedim.

Sanırım etraftan da anlaşılıyordu bu durum.

Hemşireler bunla ilgili çeşitli şakalar yaptılar.

"Neden bu kadar hüzünlüsün?" dedi içlerinden biri.

"Cenazeye gidiyormuş gibi görünüyorsun," dedi bir diğeri.

Hastanelerin nasıl rahat yerler olduğunu bilmiyorlardı: Orada öylece yatarken bütün isteklerim karşılanıyor ve Babil'i düşlemekten başka yapacağım hiçbir şey yok.

Koltuk değneklerimle hastanenin kapısına geldiğimdey-

se her şey tersine döndü. O günden itibaren döne döne düşüşe geçtim, ta ki bugüne dek! İşte o günler geride kalmıştı; şimdi bir müşterim, tabancam için kurşunlarım, beş dolarım ve hepsinden iyisi de ölü bir ev sahibem vardı!

Daha fazlasını kim isteyebilirdi ki?

NOEL ŞARKILARI

Dairemin rutubetli pisliği ben gittiğimden beri değişmemişti. Tam bir yeraltı zindanı! Tanrım, nasıl devam edebilirdim böyle yaşamaya? Ürkütücü bir şey vardı burada. Yerdeki bazı ne idüğü belirsiz eşyaların üstünden yürüdüm. Ne olduklarına bakmadım bile. Ne olduklarını bilmek istemiyordum. Yatağıma bakmaktan da kaçınıyordum.

Yatağım akıl hastanesinin tehlikeli deliler koğuşuna benziyordu. Her ne kadar geçmişte heveslensem de hiçbir zaman yatağını iyi düzelten biri olamamışımdır.

Annem her zamanşöyle bağırırdı: "Neden yatağını toplamıyorsun? Senin için her şeyi ben mi yapmak zorundayım?"

Yatağımı yaptığımda da şöyle bağırırdı: "Neden şunu doğru düzgün yapamıyorsun! Şu çarşafların haline bak! Topak topak olmuşlar! Ne yapacağım ben seninle! Lütfen efendimiz, acı bana!" Şimdiyse onun sekiz yüz dolarını almıştım, yatağım Abraham Lincoln'ü öldürenlerin asıldığı darağacı gibi görünüyordu ve bu hafta annemi aramamıştım.

Müşterimin üzerinde iyi biretki bırakmak için duş almam gerekiyordu. Sabunun olmadığını fark ettiğimde soyunmuş, musluğu açmak üzereydim. Son kalan kırıntıları da birkaç gün önce kullanmıştım. Ayrıca tıraş bıçağım bir armudu bile tıraş edemeyecek kadar körleşmişti.

Kıyafetlerimi giyip sabun ve tıraş bıçağı almayı düşün-

düm ama bunları veresiye alabileceğim bir kilometreden yakın bir dükkân yoktu. Dükkân sahibinin önüne beş dolar koyarsam beni küçük parçalara ayırırdı.

Yok, almayayım...

Peki ne yapacaktım?

Apartmandaki kiracılardan sabun ya da tıraş bıçağı ödünç alamazdım çünkü bir orman yangını gibi sürekli bir şeyler ödünç almadığım tek bir kişi bile yoktu. Boğazım kesilse bana bir yara bandı bile vermezlerdi.

Bütün bunları itinayla düşündüm.

Akıl yürütüşüm şuraya doğru kayıyordu: Su sabundan daha mühimdir. Yani, su olmadan sabun ne işe yarar ki? Hiç. Tamam öyleyse. Mantıken su durumu kurtarabilirdi, hiçbir şey olmamasından daha iyiydi hem, bilmem anlatabiliyor muyum.

Kurduğum bu mantığa inanarak duşa geri dönüp suyu açtım. Hemen çıktım.

"AAAAAAAAAAAAAAAAHHHHHHHHHHHH" diye bağırdım acıyla zıplayarak.

Su kaynıyordu ve ben bunun için para ödüyordum. Suyu bir insanın altında durabileceği dereceye ayarlama kısmını akıl edememem çok yazıktı.

Neyse işte...

Dikkatsizlik etmiştim. Acı azalınca sıcak ve soğuk su musluklarını ayarlayıp sabunsuz bir duş için makul olabilecek dereceye getirdim.

Duşta şarkı söylemek gibi bir huyum vardı, ben de söyledim:

"Gelin ey iman sahipleri

Neşeyle ve muzafferane,

Gelin haydi, gelin, Bethlehem'e gelin.

Gelin ve bakın ona,

Melekler kralının doğumuna..."

Duştayken hep Noel şarkıları söylerim.

Birkaç yıl önce güzel bir dairede yaşarken bir kadın geceyi benimle geçirmişti. İkinci el araç satıcısının sekreteriydi. Ondan gerçekten de hoşlanmıştım. Aramızda daha ciddi bir şeyler olacağına ve kullanılmış bir aracı ucuza alacağıma dair umutlarım vardı.

Birkaç kez baş başa dışarı çıkmıştık ama ilk kez birlikte yatıyorduk ve bence hiç de fena değildik. Sabunumun olduğu günlerdi ve sabahları duş alırdım. Ben odadan çıktığımda o hâlâ yataktaydı. Duşa girip şarkı söylemeye başladım:

"Bu eski ihtişamlı şarkı berrak bir gece yarısına rastladı..."

Huzurla şarkı söylüyordum...

Banyodan çıkıp yatak odasına döndüğümde gitmişti. Kalkmış, giyinmiş ve tek kelime etmeden gitmişti ama yatağımın yanındaki masaya bir not bırakmıştı:

Şöyle diyordu:

"Sevgili Bay Card,

Geçirdiğimiz güzel zamanlar için teşekkür ederim. Lütfen beni bir daha aramayın.

Saygılarımla,

Dottie Jones"

Herhalde bazıları temmuz ayında noel şarkısı duymak istemiyor.

DÜNYACA ÜNLÜ BİR ÇORAP UZMANI

Kişisel hijyen orjimi dünyanın en az etkili tıraşıyla sonra erdirdim; tabii elimde kalanın en keskini olan kör tıraş bıçağının sayesinde.

Sonra kıyafet yığınlarımı ayırdım, aşırı yoksullukla geçen ayların getirdiği koşullar altında, yapabildiğim kadarıyla en temiz olanlarını bir araya getirdim ve ayrıca iki çorap giydiğimden emin oldum. Elbette aynı değillerdi ama birbirilerine yeterince yakın renkteydiler; farkı anlamak için dünyaca ünlü bir çorap uzmanı olmanız gerekirdi.

Şükürler olsun ki bütün bunların icabına yeni müşterim bakacaktı. İçinde bulunduğum cehennemden beni çekip kurtaracaktı.

Yatağının yanında duran masanın üstündeki saate bir göz attım. Kadranı, umutsuz kalabalığın binlerce parçasının ardından güçbela dışarıyı gözetliyordu. Saat hiç de mutlu görünmüyordu. San Francisco'da, şansı yaver gitmeyen bir özel dedektifin evinde olmak yerine bir bankerin ya da evde kalmış bir öğretmenin evinde olmayı yeğleyeceğini sanıyorum. Moral bozucu akrep ve yelkovan beşi çeyrek geçeyi gösteriyordu. Powell Caddesi'ndeki radyo istasyonunun önünde müşterimle buluşmak için kırk beş dakikam vardı.

Müşterimin benden radyo istasyonunda bir şey yapmamı isteyeceğini umuyordum çünkü daha önce hiç radyo istasyo-

nuna girmemiştim ve radyo dinlemeyi severdim. Sevdiğim pek çok program vardı.

Her neyse, şimdi "duş almış", "tıraş olmuş", "temizlenmiş" ve "giyinmiş" haldeydim. Şehir merkezine doğru gitmenin zamanı gelmişti. Yürümeye karar verdim çünkü hep yürürüm ama o devir kapanıyordu artık. Müşterimin dolgun ödemesi bu alışkanlığın sonunu getirecekti; yani şehir merkezine olan bu yürüyüş, her yere yürüyerek gitmelere bir çeşit veda olacaktı.

Her iki cebinde de tabanca olan –biri dolu, biri boş- ceketimi giydim. Şimdi düşününce, keşke boş olanını cebimden çıkarsaymışım diyorum ama geri dönüp geçmişi yeniden yaşayamazsınız. Bununla yaşamak zorundasınız.

Evden çıkmadan önce bir şey unutmuş muyum diye etrafa bakındım. Elbette unutmamıştım. Şu dünyada zaten çok az şeyim vardı, hangi birini kaybedebilirdim ki?

Bir saat? Yok. Koca elmaslı bir şövalye yüzüğü? Yok. Şans getiren bir tavşan ayağı? Yok. Onu yiyeli çok zaman oldu. Şu halde ceplerimde tabancalarla duruyordum, daha önce hiç olmadığım kadar gitmeye hazırdım.

Kafamı kurcalayan tek şey annemi henüz aramamış olmam vetekrar tekrar aynı konuşmaları yapmayışımızdı ki bu da tüm haftamı mahvedecekti.

Son olarak... Şayet yaşamın mükemmel olmasını istemiş olsalardı, bunu en baştan becermeliydiler ki size bahsettiğim şey cennet bahçeleri değil.

HOŞÇA KALIN RHODE ISLAND'DAKİ PETROL KUYULARI

Binadan çıkarken ev sahibesinin amatör yas tutucuları merdivenlerin başında değillerdi artık. Dokunaklı bir yas operasına üye olarak alınmış gülünç bir ekipti gerçekten de ama şimdi hepsi kendi fare deliğine girmişti ve ev sahibesiyse yalnızca ölüydü.

Binadan çıkarken onu düşündüm.

Kiramı ödemeyi geciktirmek için amcamın Rhode Island'daki petrol kuyularıyla servet kazandığını anlatarak onu makaraya almıştım. Bir anda ilham geldi, ağımı attım; o da hemen zokayı yuttu. Babil yoluma taş koymasaydı iyi bir politikacı olabilirdim.

Giriş merdivenlerinden inerken ev sahibemi, kalbi durmadan hemen önce Rhode Island'daki petrol kuyularını düşünürken hayal ettim. Yüksek sesle şunları söylediğini duyabiliyordum: "Daha önce hiç Rhode Island'da petrol kuyusu olduğunu duymadım. Neden bilmiyorum ama tuhaf geldi bu iş. Oklahoma'da, Teksas'ta bir dolu petrol kuyusu olduğunu biliyorum, hatta Güney California'da da görmüştüm. Ama Rhode Island'da petrol haa?"

O an kalbi durdu.

Müthiş.

GÜZEL FOTOĞRAFLAR

Leavenworth Sokağı'ndan aşağı Babil'i düşünmemeye dikkat ederek yürürken yirmili yaşlarının başlarında bir adam birden karşı kaldırımda durup kolunu bana doğru salladı.

Onu daha önce hiç görmemiştim.

Kim olduğunu bilmiyordum.

Ne olduğunu merak ettim.

Karşıdan karşıya geçip yanıma gelmeye çok hevesliydi ama kırmızı ışık yanıyordu ve orada durup ışığın değişmesini bekledi. Beklerken havaya kaldırdığı kollarıyla bana işaret etmeyi sürdürüyordu; çılgın bir yeldeğirmeni gibiydi.

Işık değişince sokağı geçip bana doğru geldi.

"Merhaba, merhaba," dedi, uzun süredir görülmeyen bir kardeş gibi.

Yüzü sivilceliydi ve gözleri zayıf karakterlilikten acı içindeydi. Kimdi bu herif?

"Beni hatırlıyor musunuz?" dedi.

Hatırlamıyordum ve hatırlasaydım bile hatırlamak istemezdim ama dediğim gibi, hatırlamıyordum işte.

"Hayır, hatırlamıyorum," dedim.

Giysileri pislik içindeydi.

Benim kadar kötü görünüyordu.

Onu tanımadığımı söylediğimde, sanki eski dostlarmışız

da ben onu unutmuşum gibi ümitsizce baktı.

Allahın cezası, nerden çıktı ki bu tip?

Şimdi de birazdan cezalandırılacak yavru bir köpek gibi ayaklarına bakıyordu.

"Kimsiniz?" dedim.

"Beni hatırlamıyorsunuz," dedi üzüntüyle.

"Kim olduğunuzu söyleyin, o zaman belki hatırlarım," dedim.

Şimdi de umutsuzlukla kafasını sallıyordu.

"Hey, hadi ama," dedim. "Dökül bakalım. Kimsin?"

Kafasını sallamaya devam etti.

Onu geçip yürümeye devam ettim.

Kolunu uzatıp eliyle ceketime dokunarak beni yürümekten alıkoydu. Artık ceketimi temizlemem için bir sebebim daha vardı.

"Bana bazı fotoğraflar satmıştınız," dedi kısık sesle.

"Fotoğraflar mı?" dedim.

"Evet, üstünde giysileri olmayan hanımefendilerin fotoğrafları. Güzel fotoğraflardı. Onları eve astım. Treasure Island'ı hatırlıyor musunuz? Dünya Fuarı'nı? Onları yanımda, eve götürdüm."

Hassiktir! Asmıştır da o fotoğrafları.

"Biraz daha fotoğraf istiyorum," dedi. "Eskidiler."

Bugün o fotoğrafların neye benzediğini düşünüp ürperdim.

"Satın alabileceğim başka fotoğraflar var mı?" dedi. "Yeni fotoğraflara ihtiyacım var."

"Bu çok uzun zaman önceydi," dedim. "Artık o işi yapmıyorum. Bir kerelik bir şeydi zaten."

"Hayır, 1940 yılındaydı," dedi. "Sadece iki yıl geçmiş üzerinden. Elinizde kalanlar yok mu? İyi bir ücret öderim onlar için."

Yalvaran köpek gözleriyle bakıyordu şimdi de bana. Pornografi için her şeyi göze alıruştı. Bu bakışı daha önce de görmüştüm ama müstehcen fotoğraflar sattığım günler artık çok gerilerde kalmıştı.

"Siktir git, pis sapık!" dedim ve Leavenworth Sokağı'ndan radyo istasyonuna doğru yürümeye devam ettim.

Bir sokağın köşesinde durup seks manyağı bir götle konuşmaktansa yapacağım daha iyi şeyler vardı. Ona 1940 yılında, Dünya Fuarı'nda sattığım fotoğrafların nasıl eskidiğini düşünürken tekrar ürperdim.

PEDRO VE ROMANTİK BEŞLİSİ

Müşterimle buluşmak için Leavenworth Sokağı'nda birkaç blok daha yürümüştüm ki dün gece gördüğüm rüyayı hatırlayıverdim. Güney sınırında çok ünlü bir aşçıymışım ve Babil'de *chiles rellenos* ve peynirli *enchiladas*ı meşhur bir Meksika lokantası açıyormuşum.

Babil'deki en ünlü lokanta oluyordu.

Hemen Asma Bahçeleri'nin yanındaydı ve Babil'deki en seçkin insanlar orada yemek yerdi. Nebukadnezar da sık sık gelirdi ama spesiyalitelerle ilgilenmezdi. *Taco*yu tercih ederdi. Bazen iki elinde birer *taco*yla otururdu.

Ne herif! Her zaman şakalar yapar ve *taco*larıyla hareket ederek insanlarla konuşurdu.

Nana-dirat dansçı olarak çalışıyordu.

Lokantanın sahnesi vardı, tipik bir Meksika orkestrası çalıyordu: Pedro ve Romantik Beşlisi.

Gerçekten çok sıkı çalıyorlardı ve Nana-dirat dans ederken insanlar serinlemek için bir bira siparişi daha veriyorlardı. Eski Babil'de Meksikalı bir ateş dansçısıydı.

Hay aksi! Bir anda fark ettim ki sokakta müşterime doğru yürürken Babil'i düşünüyordum. Ne büyük hata!

Hemen durdum.

Frene bastım.

Dikkatli olmak gerek. Babil'in beni ele geçirmesine izin

vermemeliyim. Yapacağım çok şey vardı daha. Babil sonraydı. Düşüncelerimi tekrar düzenleyip başka bir şeye yönlendirdim ve ayakkabılarımı düşünmeyi seçtim. Bir çift yeni ayakkabıya ihtiyacım vardı. Bu giydiklerim yıpranmıştı.

SMITH SMITH

Smith Smith ismi kafamda bir şimşek gibi çaktığında ve "Harika!" sözcüğü ağzımdan çıktığında radyo istasyonuna bir blok uzaktaydım; ayakkabılarımı düşünmekle meşguldüm. Herkes sesimi duymuş olabilirdi ama neyse ki etrafta hiç kimse yoktu. Powell Sokağı'nın bu kısmı sakindi. Her iki yönde de insanlar vardı ama ben tam ortada, onlardan uzakta ve yalnızdım.

Şans hâlâ benden yanaydı.

Smith Smith, diye düşündüm. İşte Babil'deki özel dedektifim için isim! Ona Smith Smith diyecektim.

Smith'in en iyi varyasyonuna ulaşmıştım. Onu ikinci bir Smith'le birleştirmiştim. Gerçekten de kendimle gurur duyuyordum. Ne yazık ki başarımı paylaşabileceğim kimse yoktu. Şayet birine Smith Smith'den bahsetseydim, bunun gönülsüz bir tımarhane yolculuğuna sebep olacağını da biliyordum ki oraya gitmeye niyetli değildim.

Smith Smith'i kendime saklayacaktım.

Ayakkabılarımı düşünmeye geri döndüm.

KIZARMIŞ HİNDİ DOLMA

Altıya on kala radyo istasyonuna vardım. Zamanında orada olup sorumluluk sahibi bir dedektif olduğumu göstermek istiyordum; sürekli Babil'i düşünmekten başka yapılacak işleri olan bir dedektif.

Radyo istasyonunun önünde kimse yoktu.

Müşterim her kimse artık, henüz gelmemişti.

Kimin geleceğini çok merak ediyordum.

Gelecek kişi bir erkek mi yoksa bir kadın mıydı, onu bile bilmiyordum. Şayet bir kadınsa onun çok zengin ve güzel olmasını ve bana çılgınca âşık olmasını istiyordum; benden özel dedektiflik işinden emekli olmamı isteyecek, beni lüks içinde yaşatacak bir kadın ve ben de zamanımın yarısını onu becermekle, diğer yarısını da Babil'i düşlemekle geçirecektim.

Çok güzel bir hayat olacaktı bu.

Başlaması için sabırsızlanıyordum.

Sonra karısıyla aşk ilişkisi olan Filipinli bir aşçının peşine düşmemi isteyecek Sydney Greenstreet tipli bir müşteri gelirse ne olacağını düşündüm; adamın yemek yaptığı kafede oturup saatlerce onu yemek pişirirken izleyecektim.

Bu vaka bir ay sürerdi.

Her hafta Pacific Heights'daki devasa dairesinde Sydney Greenstreet'le buluşup ona Filipinli aşçının o hafta yaptığı her şeyi detaylıca anlatacaktım. Filipinli aşçının yaptığı her şeyle yakından ilgileniyordu, hatta çalıştığı yerin çarşamba

günkü mönüsünde ne olduğunu bile bilmek istiyordu.

Nadide sanat eserleriyle dolu olağanüstü dairesinde Sydney Greenstreet'in karşısında oturacaktım. Dairenin şahane bir San Francisco manzarası olacaktı ve elimde elli yıllık bir şeri kadehi tutacaktım; Peter Lorre uşak olacaktı ve kadehimi sürekli dolduracaktı.

Peter Lorre bizimle birlikte odadayken konuşmalarımızla hiç ilgilenmiyormuş gibi yapacaktı ama daha sonra onun odanın kapısı önünde oyalanıp gizliden dinlediğini görecektim.

"Çarşambanın mönüsü neydi?" diye soracaktı Sydney Greenstreet, etli butlu koca elini ince şeri bardağına hiç de uygun olmayan bir biçimde dolayarak.

Peter Lorre, kapısı açık oturma odasının diğer tarafında oyalanacak, kocaman bir vazonun tozunu alıyormuş gibi görünecekti ama aslında konuştuğumuz şeyleri dikkatle dinleyecekti.

"Çorbalardan pirinçli domates çorbası vardı," diyecektim. "Salata da Waldorf'tu."

"Çorbayla ilgilenmiyorum," diyecekti Sydney Greenstreet. "Salatayla da. Ana yemekleri öğrenmek istiyorum."

"Pardon," diyecektim. Ne de olsa onun parasıydı. Hesabı ödeyen oydu. "Ana yemekler şunlardı:

Kızarmış karides
Limon yağında ızgara deniz levreği
Tartar soslu dilbalığı filetosu
Sebzeli dana eti yahnisi
Yumurtalı salamura sığır eti
Izgara domuz pirzolası ve elma püresi
Soğanlı ızgara sığır ciğeri

Tavuk köftesi
Ananas soslu jambon köftesi
Kahverengi soslu pane dana külbastı
Kızarmış kemiksiz piliç
Tatlı patatesle fırınlanmış Virginia jambonu
Kızarmış hindi dolma
Mısırla beslenmiş sığır filetosu bonfilesi
Bezelyeli Fransız usulü kuzu pirzola
New York usulü bonfile."

"Ana yemeklerden birini denedin mi?" diye soracaktı.

"Evet," diyecektim. "Kızarmış hindi dolmadan yedim."

"Nasıldı?" diye soracaktı endişeyle bana doğru eğilip.

"Korkunçtu," diyecektim.

Bu cevaptan hoşnut kalarak zevkle ağzını şapırdatacaktı ve "Güzel," diyecekti. "Bu adamda ne bulduğunu anlayamıyorum. İkisi de tam bir domuz. Birbirlerine layıklar."

Sonra ara verecekti ve rahatça arkasına yaslanıp şerisinden hatırı sayılır bir fırt alacaktı. Kayıtsız, tembel gözlerindeki hoşnutlukla bana bakacaktı.

"Kızarmış hindi dolma berbattı demek?" diye soracaktı. "Sahiden de o kadar kötü müydü?" Yüzünde hafif bir gülümseme olacaktı.

"Yediğim en kötü dolmaydı," diyecektim. "Köpek bokundan yapılmıştı bence. Kim böyle bir şeyi yiyebilir, bilmiyorum. Bir çatal aldım ve yetti."

"İlginç," diyecekti Sydney Greenstreet. "Çok ilginç."

Üstünde Çinlilerin ata bindiği büyük yeşil vazonun tozunu alıyormuş gibi yapan Peter Lorre'a bakacaktım.

O da kızarmış hindi dolmayla ilgili yorumlarının ilginç olduğunu düşünecekti.

HAVAYOLLARININ KÜLKEDİSİ

Oradaydım; WXYZ "Havayollarının Külkedisi" radyo istasyonunun önünde Sydney Greenstreet ve Peter Lorre'u, kızarmış hindi dolmayı düşündüğüm sırada, sabah saatlerinde morga giderken gördüğüm Cadillac limuzin önümde durdu ve arka kapısı yavaşça açıldı. Morgdan çıkarken gördüğüm güzel sarışın limuzinin arkasında oturuyordu.

Gözleriyle beni içeri davet etti.

Mavi bir davetti.

Yanına geçtim.

Tanıdığım bütün insanların paralarının toplarup ikiyle çarpılmasından daha pahalı bir kürk manto giymişti. Gülümsedi. "Ne tesadüf," dedi. "Morgda karşılaşmıştık. Dünya küçük."

"Şüphesiz," dedim. "Sanırım siz benim..."

"Müşterinizim," dedi. "Tabancanız var mı?"

"Evet," dedim. "Var."

"Güzel," dedi. "Çok güzel. Sanırım sizinle arkadaş olacağız. Yakın arkadaş."

"Neden tabancası olan birini istediniz? Ne yapmamı istiyorsunuz?" dedim.

"Filmlerde görmüştüm," dedi gülümseyerek. Mükemmel dişleri vardı. O kadar mükemmeldiler ki kendi dişlerimden utandım. Diş yerine ağız dolusu kırık camım varmış gibi his-

settim.

Sabah saatlerinde gördüğüm şoför ön koltukta, direksiyonun başındaydı. Çok kalın bir ensesi vardı. Arabaya bindiğimden beri bir kez olsun dönüp bakmamıştı. Öylece dümdüz önüne bakıp duruyordu. Ensesi bir baltada yarık açabilecek gibi görünüyordu.

"İyi misiniz?" diye sordu zengin sarışın.

"Elbette," dedim, bu filmi daha önce de görmüştüm çünkü.

"Bay Cleveland," dedi ona bir ense seğirmesiyle cevap veren şoföre.

Araba yavaşça ilerlemeye başladı.

"Nereye gidiyoruz?" deyiverdim bir anda.

"Sausalito'ya, bira içmeye," dedi.

Bu bana tuhaf geldi.

Bira içmeyi sevmesi aklıma gelecek son şeydi.

"Şaşırdınız mı?" dedi.

"Hayır," diye yalan söyledim.

"Dürüst davranmıyorsunuz," dedi gülümseyerek.

Dişleri gerçekten de inanılmazdı.

"Pekala, biraz şaşırdım," dedim. Mangırı olan oydu. Ben de onun istediği gibi oynayacaktım.

"Ne zaman bira içmek istediğimi söylesem insanlar şaşırır. Görünüşümden, giyinişimden benim şampanya içen bir kadın olduğumu zannederler ama görüntü bazen aldatıcı olabilir."

"Şampanya" kelimesinden sonra şoförün ensesi şiddetle seğirdi.

"Bay Card?" dedi.

"Ah, pardon," dedim bakışlarımı şoförün ensesinden ona doğru çevirerek.

"Siz de öyle düşünmüyor musunuz?" dedi. "Yoksa siz insanların tavırlarına mı bakarsınız?"

Daha önce de söylediğim gibi, onun parasıydı ve ben de biraz bu paradan istiyordum.

"Dürüst olmak gerekirse hanımefendi, bira içmenize şaşırdım."

"Bana Bayan Ann deyin," dedi.

"Peki Bayan Ann. Birayı şampanyaya yeğlemenize şaşırdım doğrusu."

Şoförün ensesi tekrar şiddetle seğirdi.

E peki ne olacaktı şimdi?

"Siz şampanyacı mısınız?" dedi ve "şampanya" kelimesini söyler söylemez şoförün ensesi yine şiddetle seğirdi. Öyle bir seğirmeydi ki, seğirme anında baş parmağınızla ensesine dokunsaydınız seğirme geçene dek parmağınız kırılırdı. Bu herifin ensesi ciddiye alınacak bir konuydu.

"Bay Card, beni duyuyor musunuz?" dedi. "Şampanyacı mısınızdır? Şampanya mı seviyorsunuz?"

Ense, kafesinin demirlerini sarsan bir goril gibi hareketlendi.

"Hayır, ben burbon severim," dedim. "Bol buzlu Old Crow."

Şoförün ensesi durdu.

"Ne acayip," dedi. "Birlikte harika vakit geçireceğiz."

"Ne yapacağız?" dedim.

"Endişelenmeyin," dedi. "Bunun için çok zamanımız olacak."

San Francisco'dan Golden Gate Köprüsü'ne doğru giderken şoförün ensesi sakindi. Ensesinin büyük belalara yol açabileceğini görebiliyordum. Bu ense bir şeylerden hoşnut olmadığında neler yaşanabileceğini düşündüm. Bu düşündüğüm şey hiç hoşuma gitmedi tabii. Ensenin iyi tarafına odaklanmalıydım. Şayet onunla iyi geçinebilirsem Ense'yle ikimiz çok sıkı dost olabilirdik.

Ense "şampanya" sözcüğünü sevmiyordu.

Ben de artık bu sözcüğü kullanmamaya çok dikkat edecektim.

Ense "burbon" sözcüğünü seviyordu; demek ki Ense bu sözcüğü sık sık duyacaktı.

Neyin içine sokmuştum kendimi böyle?

Lombard Sokağı'ndan Golden Gate Köprüsü'ne, kendimi içine soktuğum şeye doğru ilerledik.

SMITH SMITH GÖLGE ROBOTLARA KARŞI

Golden Gate Köprüsü'nün ortasında, arabayı kullanan, devasa ve tekinsiz bir enseyle birlikte yol alıp güzel ve zengin bir harumefendinin yanında otururken aklıma geldi: Babil'deki dedektiflik serilerim için bir başlık. *Smith Smith Gölge Robotlara Karşı* diyecektim. Amma da güzel ad! Biraz olsun keyiflenmiştim.

"Ne oldu?" diye sordu birkaç dakikadır hiç konuşmayan müşterim.

Maceramın adını yüksek sesle söylemeye başlamıştım. İstemeden olmuştu ama ilk kelimeyi ağzımdan kaçırdıktan sonra kendimi durdurmayı başardım.

"Smith..." dedim, ruhsal bir filin gelip dilime oturmasıyla cümlenin geri kalanını söylemeyi durdurarak.

"Smith mi?" diye sordu müşterim.

Şoförün ensesi seğirmek üzereymiş gibiydi. Ama kahrolası seğirsin istemiyordum hiç.

"Dün bir arkadaşımın doğum günü olduğunu hatırladım, unutmuşum da," dedim. "Ona bir hediye verecektim. Adı Smith. Müthiş bir adamdır. Balıkçıdır. İskeleye bağlı bir teknesi var. Oğluyla birlikte büyüdüm. Galileo Lisesi'ne gittik birlikte."

"Hmm," dedi zengin ve sarışın müşterim; sesinde hafifçe sıkılmış bir eda vardı. Smith adlı bir balıkçıya dair hiçbir

şey duymak istemiyordu. Şayet başladığım cümleyi bitirseydim nasıl tepki vereceğini merak ettim: *Smith Smith Gölge Robotlara Karşı.*

Bunu nasıl karşılayacağını görmek ilginç olacaktı. Ama neyse ki sadece Smith demiştim. Müşterisiz kalabilirdim ya da daha da kötüsü, ense harekete geçebilirdi.

Ense rahatlamıştı, arabayı köprünün üstünden geçiriyordu.

Bir yük gemisi akıntıyla uzaklaşıyordu.

Işıkları suyun üstünde dalgalanıyordu.

"Sizden bir ölüyü çalmanızı istiyorum," dedi müşterim.

SABAH GAZETESİ

"Ne?" dedim çünkü "ne" o anda kesinlikle gerekli olandı ve sadece bir "ne" bu duruma uygun düşebilirdi.

"Bir ölüyü çalmanızı istiyorum."

Başka da bir şey demedi.

Oldukça mavi gözleri vardı. Arabanın bu yarı karanlığında bile mavi kolaylıkla seçilebiliyordu. Gözleri üstümdeydi. Cevap vermem için bekliyorlardı.

Ense de beklemedeydi.

"Tabii," dedim. "Şayet iyi para verirseniz Abraham Lincoln'ün cesedini bile yarın, sabah gazetesiyle birlikte kapınızın eşiğine bırakırım."

Duymak istediği şey tam da buydu.

Ense'nin de duymak istediği buydu.

"Bin dolar uygun mudur?" dedi.

"Bin dolar için," dedim, "size bütün bir mezarlığı getiririm."

ŞAMPANYA MALİYETİNDE BİRA LEZZETİ

San Francisco'nun körfezin üstünde parıldayan ışıkları, Sausalito'da oturduğumuz bu küçük bardan çok güzel görünüyordu.

Müşterim birarın tadını çıkarıyordu.

Bira içmek ona sonsuz bir zevk veriyordu. Ondan beklendiği gibi içmiyordu. Bira içme tarzında bir hanımefendilik barınmıyordu. Maaşını yeni almış bir tersane işçisi gibi içiyordu birayı.

Kürk mantosunu çıkartmıştı. Altında baştan çıkarıcı vücut şeklini belli eden bir elbise vardı. Bütün bunlar ucuz dedektif hikâyelerinde olurdu sadece. İnanamıyordum.

Ense arabada kalmış, bizi bekliyordu; yani müşterimin yanında biraz daha rahat olabilirdim. Şayet istersem "şampanya" kelimesini bilinmeyen bir şeyden korkmadan kullanabilirdim. Dünya kesinlikle tuhaf bir yerdi. Zamanımın çoğunu Babil'i düşleyerek geçirmemde şaşılacak bir şey yoktu. Babil daha güvenliydi.

"Çalmamı istediğiniz ceset nerede?" diye sordum birasından koca bir yudum çeken narin görünümlü zengin kadına bakarak. Sonra da geğiren kadına. "Birayı gerçekten de çok seviyorsunuz, değil mi?" dedim.

"Şampanya maliyetinde bira lezzeti alıyorum," dedi.

"Şampanya" dediği anda içgüdüsel olarak etrafta Ense'yi

aradım. Neyse ki arabadaydı.

"Peki, ceset diyordum," dedim.

"Cesetleri nerede tutarlar?" dedi anlayışım sanki biraz kıtmış gibi.

"Pek çok yerde," dedim. "Ama genellikle toprağın altında. Bu iş için bir küreğe ihtiyacım olacak mı?"

"Hayır aptal," dedi. "Ceset morgda. Ölüyü saklamak için mantıklı bir yer değil mi?"

"Evet ya," dedim. "Öyle."

Birasından koca bir yudum daha aldı.

Garsona bize bir bira daha getirmesi için işaret ettim. O sırada müşterim önündeki birayı bitirmişti bile. Sanırım bira içen zengin kadınlar kategorisinde dünya rekoru kırmıştı. Johnny Weissmuller'in bile bu kadar hızlı bira içebileceğini sanmıyorum.

Garson önüne bir bira daha koydu.

Bense hâlâ buraya geldiğimizde istediğim bol buzlu bir Old Crow'la takılıyordum. Tek kadehim olacaktı bu. Çok içen birisi değilimdir; arada sırada bir kadeh içerim, o kadar.

Birinciden aldığı hazzı koruyarak ikinci birasına girişti. Biracı olduğunu söylerken doğru söylüyordu.

"Morgdan bir ceset çalabilecek misiniz?" dedi.

"Evet, bunu halledebilirim," dedim.

O anda poligondaki tavşanlar gibi bir şeyler zihnime pat diye üşüşüverdi. Tahtabacak, kadının ölü fahişeyle akrabalık olasılığı olduğu için görmeye geldiğini ama ölünün tahmin ettiği kişi olmadığını ve bütün bunlar yaşanırken kadının sanki her gün ceset görüyormuş gibi kayıtsızca davrandığını söylemişti.

Morgdan çıkarken ağladığını hatırladım.

Bu iş iyice tuhaflaşıyordu.

Sıradanlaştırmaya çalışarak, "Morgdan kimin cesedini çalmamı istiyorsunuz?" diye sordum.

"Kimin olduğunun önemi yok," dedi. "Bu beni ilgilendirir. Sizden tek istediğim cesedi bana getirmeniz. Genç bir kadının cesedi. Otopsi odasının üstünde. Duvarın içinde cesetler için dört bölümlük bir saklama yeri var. En yukarıda, solda duruyor. Ayak başparmağında 'kimliği belirsiz' etiketi var. Git getir onu bana."

"Tamam," dedim. "Cesedi aldıktan sonra nereye getirmemi istiyorsunuz?"

"Bir mezarlığa getirmeni istiyorum," dedi.

"Çok zor olmasa gerek," dedim. "Cesetlerin son durağı ne de olsa."

Ona bira sipariş ettim. İkincisini bitirmişti bile. Bu kadar çabuk boşalan bir bira bardağı görmemiştim hiç. Neredeyse bira soluyordu.

"Teşekkür ederim," dedi.

"Cesedi ne zaman istiyorsunuz?" dedim.

"Bu gece," dedi. "Kutlu İstirahat Mezarlığı'na."

"En kısa zamanda," dedim.

"Cesetle ne yapacağınızı sorabilir miyim?" dedim.

"Haydi ama zeki çocuk," dedi. "Mezarlıkta bir cesetle ne yapılır?"

"Tamam," dedim. "Anladım. Kürek getirmemi ister misiniz?"

"Hayır," dedi. "Sadece cesedi mezarlığa getir, gerisiyle biz ilgileneceğiz. Senden istediğimiz tek şey ceset."

Kadın "biz" deyince, bu "biz"in içinde Ense'nin de olduğunu varsaydım.

Onun için bir bira siparişi daha verdim.

ÖRS FABRİKASINDA DEPREM

"Şimdi saat yedi buçuk," dedi kadın. Ense, limuzini San Francisco'ya geri götürürken biz de arka koltukta oturuyorduk.

"Gece saat 1'de, mezarlıkta istiyorum cesedi," dedi kısaca, rekor bir sürede içtiği altı biranın etkisinden eser yoktu.

"Tamam," dedim. "Ama geç kalırsam bensiz başlayabilirsiniz."

Ense, ön koltuktan seğirdi.

"Şaka yapıyordum," dedim.

"Cesedin saat 1'de burada olması çok önemli," dedi. Hemen yanımda oturuyordu ve nefesinde en ufak bir bira kokusu yoktu. Altı birayı içtikten sonra arabaya geri dönmüş, tuvalete bile gitmemişti. Kahrolası bira nereye gitti diye merak ediyordum.

"Endişelenmeyin," dedim. "Tam zamanında getireceğim."

"Güzel," dedi.

Tekrar konuşmaya başlamadan önce durdum. Kullanacağım sözcüklerin doğru olmasını istiyordum. Ağzımdan özensiz ve uygunsuz sözcüklerin çıkmasını istemezdim.

"Yarısını peşin alacağım," dedim. "Masraflar için de üç yüz dolar gerekecek. Bazılarının avucuna nakit sıkıştırmak lazım. Takdir edersiniz ki morgdan ceset çalmak gündelik iş-

lerden biri değil. Kentte de bu hoş karşılanmaz, cesetlerin ortadan kaybolması yani. İnsanlar soracaklardır. Onlara cevap verebilmek için para gerekir."

"Anlıyorum," dedi.

Ona baktım.

Neredeydi şu kahrolası bira?

"Bay Cleveland," dedi arabayı süren Ense'ye doğru. Ense ceketinin cebine doğru uzandı ve oradan rulo halinde bir miktar para alıp bana uzattı. Ruloda tam olarak yüzlükler halinde sekiz yüz dolar vardı. Aklımı okumuş olmalıydı.

"Bu yeterli midir?" diye sordu kadın.

Para elime tutuşturulduğunda neredeyse bayılacaktım. Çok uzun zaman olmuştu; bizi en yakın yıldızdan ayıran birçok ışık yılı. Araba kazasından aldığım ödemeden beri bu kadar çok parayı bir arada görmemiştim.

Şüphesiz bu, yaşamımdaki yükselişin başlangıcıydı. Orada oturup Golden Gate Köprüsü'nden geçerken daha mutlu olamazdım. Ve şimdi para kazanmak için tek yapmam gereken bir ceset çalmaktı.

Sonra Ense ilk kez konuştu. Ses, bana doğru dönmeye gerek duymayan Ense'nin önünden gelen, örs fabrikasında bir deprem gürültüsü gibiydi.

"Aptallık etme," dedi Ense. "O cesedi bize getir."

SAN FRANCISCO'NUN ÖZEL DEDEKTİFLERİ

Ense'yi ciddiye almadım. Cesedi çalmak çok da zor bir iş olmayacaktı. Onun için yapılacak bir şey yoktu. Zaten çoktan mezara girmişti.

Köprünün gişelerine vardığımızda kendimi harika hissediyordum.

Dünyalar benimdi.

Yeniden param vardı!

Tekrar faturalarımı ödeyebilecek, kendime bir ofis tutabilecek ve hatta belki yarım gün çalışan bir sekreteri işe alabilecektim. Gezinebileceğim eski bir araba bile alabilirdim.

O ana dek hiçbir şey bana bu kadar iyi görünmemişti. Dünyaya toz pembe gözlüklerle bakıyordum. Çekici müşterimin içinde kaybolan altı biranın akıbetini bilemeyişim bile canımı sıkmıyordu artık. Orada bir yerlerdeydi işte biralar. Bunu bilmem yeterliydi.

Hoşnut kılınmış düşüncelerimin arasında aklıma bir şey takıldı.

Sormadan edemezdim.

"Bu arada," dedim. "Beni nasıl buldunuz? Yani San Francisco'da tanınmış bir dolu dedektif var. Neden beni seçtiniz?"

"Bizim için bir ceset çalabilecek, güvenebileceğimiz tek kişi sendin," dedi zengin sarışın. "Diğer dedektiflerin tered-

dütleri olabilirdi. Ama sen hiç tereddüt etmiyorsun."

Bu kesinlikle doğruydu.

Karşı çıkacak değildim bu söylediğine.

Saklayacak bir şeyim yoktu.

"Beni nasıl buldunuz?" dedim.

"Kaynaklarım var," dedi sarışın.

"Aptallık etme," dedi Ense.

GELECEK İÇİN EGZERSİZ

Oturduğum yerin birkaç blok uzağında, kapıcısı olan bakımlı bir apartmanın önüne bıraktırdım kendimi. Orada oturduğumu söyledim.

Apartmanın önünde durup beni indirdiler.

Kapıcı merakla bana baktı.

"Beni eve bıraktığınız için teşekkür ederim," dedim.

Tam arabadan inerken Ense bana doğru dönüp şöyle dedi: "Neden burada inmek istiyorsun? Burada oturmuyorsun ki. Birkaç blok ötede bir fare deliğinde yaşıyorsun. Belki de biraz egzersize ihtiyacın var. Neredeoturduğun umurumuzda bile değil. Tek istediğimiz saat 1'de, Kutlu İstirahat Mezarlığı'nın güney kapısına cesedi getirmen. Tam olarak bu işte."

Ne söyleyeceğimi bilemeden, orada öylece dikildim. Bu insanlar da kim oluyordu? Benim hakkımda nasıl bu kadar çok şey biliyorlardı? O kadar da popüler olduğumu sanmıyorum.

"Egzersiz yapıyorum," dedim sonunda. "Bir gün burada yaşayacağım."

Ense tekrar konuşmaya başladı: "Sakın -"

"Anladım," dedim. "Bir aptallık etmeyeceğim."

"Görüşürüz Bay Card," dedi güzel vücudunda bir yerlerde altı bardak bira saklı çekici sarışın.

Araba yavaşça uzaklaştı.

Köşeyi dönüp kaybolana dek arkasından baktım.

Kapıcı kaldırımı süpürmeye başlamıştı. Ayağının dibini süpürüyordu. Yola devam ettim.

C. CARD, ARAŞTIRMACI DEDEKTİF

Annemi hâlâ aramamıştım.

Mezarlıktan dönmüş olmalıydı artık.

Şu işi bir an önce halletsem iyi olacaktı. Ayrıca ondan aldığım paranın bir kısmını ödeyebilecek durumda olduğumu da söyleyebilirdim. Elbette ona aldığım paranın miktarını söyleyemeyecektim çünkü ödemem gerekenden daha fazla para isteyebilirdi benden.

O an bir ofisim, sekreterim ve arabam olsun istiyordum daha çok. Annem bekleyebilirdi. Beklemeye alışkındı. Paraya hiç dokunmayıp onu bankaya koyacaktı ve orası paramı görmek istediğim son yerdi.

Bir ofise ihtiyacım vardı, kapının üstünde

C. CARD

Araştırmacı Dedektif

yazacaktı altın harflerle ve tabii söylediklerimi yazacak göz kamaştırıcı bir sekreter gerekiyordu.

Sayın Bay Cupertino,

Kızınızı bulduğum için ilaveten gönderdiğiniz beş yüz dolar için teşekkür ederim. Bir beyefendiyle çalışmak benim için zevkti. Kızınızı tekrar kaybederseniz beni nerede bulacağınızı biliyorsunuz ve gelecek sefer müessesenin ikramı olacak.

Saygılarımla,

C. Card

Ve ayakkabılarını delmeden kentte dolaşabilmem için bir arabaya ihtiyacım vardı. Yürüyen ya da otobüse binen bir özel dedektif, neden bilmem ama hiç de klas değildir.

Gömlek cebinde abonman kartı taşıyan bir özel dedektif, müşterileri huzursuz eder.

Ama şimdi annemi arasam daha iyi olacaktı.

Telefon kulübesine doğru birkaç metre yürüdüm.

Bir beşlik atıp telefonun ahizesini kulağıma koydum. Çevir sesi yoktu. Bozukluğumu geri vermesi için tuşa bastım ama beş sentim telefonda kalmıştı. Ahize tutacağını aşağı bastırdım. Alıcının içinde devam eden sükut hiç de altın değildi. Olan benim beş sente olmuştu.

Kahretsin!

Beş sentim gitmişti.

Gene büyük sermaye tarafından sikilmiştim.

Soygunun kavga etmeden yapılamayacağını göstermek için birkaç kez telefonu yumrukladım.

Kulübeden çıkıp biraz yürüdüm.

Arkamı döndüm ve telefon kulübesine büyük bir öfkeyle baktım.

Kulübenin içinde yaşlı bir adam vardı. Elinde ahize, biriyle konuşuyordu.

Yapacak bir şey yok; kazanamazsın.

Yaşlı adam kendi beşliğiyle mi yoksa tamamen haksız yoldan elde ettiği benim beşliğimle mi konuşuyordu, merak ediyordum.

Şayet görüşmeyi benim beşliğimle yapıyorduysa, bu durumdan alabileceğim tek intikam, korkunç bir basur

krizini hafifletmesi için doktorunu aradığını ummaktı.

Aksi halde bu kötü durumdan hiçbir şekilde çıkamazdım.

Dönüp Clay Sokağı'ndaki otobüs durağına yürüdüm. Morga gitmek için otobüse binecektim. Bir taksi çevirebilirdim ama bir daha hiç otobüse binmeyeceğim için vedalaşmak amacıyla otobüse binmeye karar verdim.

Bu sondu.

Genç bir kadın otobüs bekliyordu.

Hoş sayılırdı. Ben de kazandığım bu yeni serveti taçlandırmak için ona kocaman gülümseyip iyi akşamlar dilemeye karar verdim.

Gülümsememe karşılık vermedi ve iyi akşamlar da demedi.

Sinirlenerek bana arkasını döndü.

Birkaç metre ötede aniden otobüs göründü.

Bir dakika sonra morga giden otobüsteydim. İlk ben binmiştim ve tam ön tarafa oturduğum sırada genç kadın otobüsün arkasına doğru ilerledi.

Hiçbir zaman kadınların sevdiği bir erkek olamadım ama şu cesedi çalıp ücretimin kalanını aldığımda bu durum değişecekti; San Francisco'nun ya da California'nın, yok yok, Amerika'nın en ünlü dedektifi olacaktım. Kahrolası ülkenin bütünü dururken neden daha azıyla yetineyim ki?

Cesedi çalmak için sağlam bir planım vardı.

Bir terslik çıkmayacaktı.

Mükemmel bir plandı.

Koltuğuma yaslanıp Babil'i düşlemeye başladım ben de. Hiç çaba harcamadan geçmişe doğru kayıverdi aklım. Artık otobüste değildim. Babil'deydim.

SMITH SMITH GÖLGE ROBOTLARA KARŞI

Golden Gate Köprüsü'nün ortasında, arabayı kullanan, devasa ve tekinsiz bir enseyle birlikte yol alıp güzel ve zengin bir hanımefendinin yanında otururken aklıma geldi: Babil'deki dedektiflik serilerim için bir başlık. Smith Smith Gölge Robotlara Karşı diyecektim. Amma da güzel ad! Biraz olsun keyiflenmiştim.

"Ne oldu?" diye sordu birkaç dakikadır hiç konuşmayan müşterim.

Maceramın adını yüksek sesle söylemeye başlamıştım. İstemeden olmuştu ama ilk kelimeyi ağzımdan kaçırdıktan sonra kendimi durdurmayı başardım.

"Smith..." dedim, ruhsal bir filin gelip dilime oturmasıyla cümlenin geri kalanını söylemeyi durdurarak.

"Smith mi?" diye sordu müşterim.

Şoförün ensesi seğirmek üzereymiş gibiydi. Ama kahrolası seğirsin istemiyordum hiç.

"Dün bir arkadaşımın doğum günü olduğunu hatırladım, unutmuşum da," dedim. "Ona bir hediye verecektim. Adı Smith. Müthiş bir adamdır. Balıkçıdır. İskeleye bağlı bir teknesi var. Oğluyla birlikte büyüdüm. Galileo Lisesi'ne gittik birlikte."

"Hmm," dedi zengin ve sarışın müşterim; sesinde hafifçe sıkılmış bir eda vardı. Smith adlı bir balıkçıya dair hiçbir

şey duymak istemiyordu. Şayet başladığım cümleyi bitirseydim nasıl tepki vereceğini merak ettim: Smith Smith Gölge Robotlara Karşı.

Bunu nasıl karşılayacağını görmek ilginç olacaktı. Ama neyse ki sadece Smith demiştim. Müşterisiz kalabilirdim ya da daha da kötüsü, ense harekete geçebilirdi.

Ense rahatlamıştı, arabayı köprünün üstünden geçiriyordu.

Bir yük gemisi akıntıyla uzaklaşıyordu.

Işıkları suyun üstünde dalgalanıyordu.

"Sizden bir ölüyü çalmanızı istiyorum," dedi müşterim.

"Ne?" dedim çünkü "ne" o anda kesinlikle gerekli olandı ve sadece bir "ne" bu duruma uygun düşebilirdi.

"Bir ölüyü çalmanızı istiyorum."

Başka da bir şey demedi.

Oldukça mavi gözleri vardı. Arabanın bu yarı karanlığında da bile mavi kolaylıkla seçilebiliyordu. Gözleri üstümdeydi. Cevap vermem için bekliyorlardı.

Ense de beklemedeydi.

"Tabii," dedim. "Şayet iyi para verirseniz Abraham Lincoln'ün cesedini bile yarın, sabah gazetesiyle birlikte kapınızın eşiğine bırakırım."

Duymak istediği şey tam da buydu.

Ense'nin de duymak istediği buydu.

"Bin dolar uygun mudur?" dedi.

"Bin dolar için," dedim, "size bütün bir mezarlığı getiririm."

ŞAMPANYA MALİYETİNDE BİRA LEZZETİ

San Francisco'nun körfezin üstünde parıldayan ışıkları, Sausalito'da oturduğumuz bu küçük bardan çok güzel görünüyordu.

Müşterim biranın tadını çıkarıyordu.

Bira içmek ona sonsuz bir zevk veriyordu. Ondan beklendiği gibi içmiyordu. Bira içme tarzında bir hanımefendilik barınmıyordu. Maaşını yeni almış bir tersane işçisi gibi içiyordu birayı.

Kürk mantosunu çıkartmıştı. Altında baştan çıkarıcı vücut şeklini belli eden bir elbise vardı. Bütün bunlar ucuz dedektif hikâyelerinde olurdu sadece. İnanamıyordum.

Ense arabada kalmış, bizi bekliyordu; yani müşterimin yanında biraz daha rahat olabilirdim. Şayet istersem "şampanya" kelimesini bilinmeyen bir şeyden korkmadan kullanabilirdim. Dünya kesinlikle tuhaf bir yerdi. Zamanımın çoğunu Babil'i düşleyerek geçirmemde şaşılacak bir şey yoktu. Babil daha güvenliydi.

"Çalmamı istediğiniz ceset nerede?" diye sordum birasından koca bir yudum çeken narin görünümlü zengin kadına bakarak. Sonra da geğiren kadına. "Birayı gerçekten de çok seviyorsunuz, değil mi?" dedim.

"Şampanya maliyetinde bira lezzeti alıyorum," dedi.

"Şampanya" dediği anda içgüdüsel olarak etrafta Ense'yi

aradım. Neyse ki arabadaydı.

"Peki, ceset diyordum," dedim.

"Cesetleri nerede tutarlar?" dedi anlayışım sanki biraz kıtmış gibi.

"Pek çok yerde," dedim. "Ama genellikle toprağın altında. Bu iş için bir küreğe ihtiyacım olacak mı?"

"Hayır aptal," dedi. "Ceset morgda. Ölüyü saklamak için mantıklı bir yer değil mi?"

"Evetya," dedim. "Öyle."

Birasından koca bir yudum daha aldı.

Garsona bize bir bira daha getirmesi için işaret ettim. O sırada müşterim önündeki birayı bitirmişti bile. Sanırım bira içen zengin kadınlar kategorisinde dünya rekoru kırmıştı. Johnny Weissmuller'in bile bu kadar hızlı bira içebileceğini sanmıyorum.

Garson önüne bir bira daha koydu.

Bense hâlâ buraya geldiğimizde istediğim bol buzlu bir Old Crow'la takılıyordum. Tek kadehim olacaktı bu. Çok içen birisi değilimdir; arada sırada bir kadeh içerim, o kadar.

Birinciden aldığı hazzı koruyarak ikinci birasına girişti. Biracı olduğunu söylerken doğru söylüyordu.

"Morgdan bir ceset çalabilecek misiniz?" dedi.

"Evet, bunu halledebilirim," dedim.

O anda poligondaki tavşanlar gibi bir şeyler zihnime pat diye üşüşüverdi. Tahtabacak, kadının ölü fahişeyle akrabalık olasılığı olduğu için görmeye geldiğini ama ölünün tahmin ettiği kişi olmadığını ve bütün bunlar yaşanırken kadının sanki her gün ceset görüyormuş gibi kayıtsızca davrandığını söylemişti.

Morgdan çıkarken ağladığını hatırladım.

Bu iş iyice tuhaflaşıyordu.

Sıradanlaştırmaya çalışarak, "Morgdan kimin cesedini çalmamı istiyorsunuz?" diye sordum.

"Kimin olduğunun önemi yok," dedi. "Bu beni ilgilendirir. Sizden tek istediğim cesedi bana getirmeniz. Genç bir kadının cesedi. Otopsi odasının üstünde. Duvarın içinde cesetler için dört bölümlük bir saklama yeri var. En yukarıda, solda duruyor. Ayak başparmağında 'kimliği belirsiz' etiketi var. Git getir onu bana."

"Tamam," dedim. "Cesedi aldıktan sonra nereye getirmemi istiyorsunuz?"

"Bir mezarlığa getirmeni istiyorum," dedi.

"Çok zor olmasa gerek," dedim. "Cesetlerin son durağı ne de olsa."

Ona bira sipariş ettim. İkincisini bitirmişti bile. Bu kadar çabuk boşalan bir bira bardağı görmemiştim hiç. Neredeyse bira soluyordu.

"Teşekkür ederim," dedi.

"Cesedi ne zaman istiyorsunuz?" dedim.

"Bu gece," dedi. "Kutlu İstirahat Mezarlığı'na."

"En kısa zamanda," dedim.

"Cesetle ne yapacağınızı sorabilir miyim?" dedim.

"Haydi ama zeki çocuk," dedi. "Mezarlıkta bir cesetle ne yapılır?"

"Tamam," dedim. "Anladım. Kürek getirmemi ister misiniz?"

"Hayır," dedi. "Sadece cesedi mezarlığa getir, gerisiyle biz ilgileneceğiz. Senden istediğimiz tek şey ceset."

Kadın "biz" deyince, bu "biz"in içinde Ense'nin de olduğunu varsaydım.

Onun için bir bira siparişi daha verdim.

ÖRS FABRİKASINDA DEPREM

"Şimdi saat yedi buçuk," dedi kadın. Ense, limuzini San Francisco'ya geri götürürken biz de arka koltukta oturuyorduk.

"Gece saat 1'de, mezarlıkta istiyorum cesedi," dedi kısaca, rekor bir sürede içtiği altı biranın etkisinden eser yoktu.

"Tamam," dedim. "Ama geç kalırsam bensiz başlayabilirsiniz."

Ense, ön koltuktan seğirdi.

"Şaka yapıyordum," dedim.

"Cesedin saat 1'de burada olması çok önemli," dedi. Hemen yanımda oturuyordu ve nefesinde en ufak bir bira kokusu yoktu. Altı birayı içtikten sonra arabaya geri dönmüş, tuvalete bile gitmemişti. Kahrolası bira nereye gitti diye merak ediyordum.

"Endişelenmeyin," dedim. "Tam zamanında getireceğim."

"Güzel," dedi.

Tekrar konuşmaya başlamadan önce durdum. Kullanacağım sözcüklerin doğru olmasını istiyordum. Ağzımdan özensiz ve uygunsuz sözcüklerin çıkmasını istemezdim.

"Yarısını peşin alacağım," dedim. "Masraflar için de üç yüz dolar gerekecek. Bazılarının avucuna nakit sıkıştırmak lazım. Takdir edersiniz ki morgdan ceset çalmak gündelik iş-

lerden biri değil. Kentte de bu hoş karşılanmaz, cesetlerin ortadan kaybolması yani. İnsanlar soracaklardır. Onlara cevap verebilmek için para gerekir."

"Anlıyorum," dedi.

Ona baktım.

Neredeydi şu kahrolası bira?

"Bay Cleveland," dedi arabayı süren Ense'ye doğru. Ense ceketinin cebine doğru uzandı ve oradan rulo halinde bir miktar para alıp bana uzattı. Ruloda tam olarak yüzlükler halinde sekiz yüz dolar vardı. Aklımı okumuş olmalıydı.

"Bu yeterli midir?" diye sordu kadın.

Para elime tutuşturulduğunda neredeyse bayılacaktım. Çok uzun zaman olmuştu; bizi en yakın yıldızdan ayıran birçok ışık yılı. Araba kazasından aldığım ödemeden beri bu kadar çok parayı bir arada görmemiştim.

Şüphesiz bu, yaşamımdaki yükselişin başlangıcıydı. Orada oturup Golden Gate Köprüsü'nden geçerken daha mutlu olamazdım. Ve şimdi para kazanmak için tek yapmam gereken bir ceset çalmaktı.

Sonra Ense ilk kez konuştu. Ses, bana doğru dönmeye gerek duymayan Ense'nin önünden gelen, örs fabrikasında bir deprem gürültüsü gibiydi.

"Aptallık etme," dedi Ense. "O cesedi bize getir."

SAN FRANCISCO'NUN ÖZEL DEDEKTİFLERİ

Ense'yi ciddiye almadım. Cesedi çalmak çok da zor bir iş olmayacaktı. Onun için yapılacak bir şey yoktu. Zaten çoktan mezara girmişti.

Köprünün gişelerine vardığımızda kendimi harika hissediyordum.

Dünyalar benimdi.

Yeniden param vardı!

Tekrar faturalarımı ödeyebilecek, kendime bir ofis tutabilecek ve hatta belki yarım gün çalışan bir sekreteri işe alabilecektim. Gezinebileceğim eski bir araba bile alabilirdim.

O ana dek hiçbir şey bana bu kadar iyi görünmemişti. Dünyaya toz pembe gözlüklerle bakıyordum. Çekici müşterimin içinde kaybolan altı biranın akıbetini bilmeyişim bile canımı sıkmıyordu artık. Orada bir yerlerdeydi işte biralar. Bunu bilmem yeterliydi.

Hoşnut kılınmış düşüncelerimin arasında aklıma bir şey takıldı.

Sormadan edemezdim.

"Bu arada," dedim. "Beni nasıl buldunuz? Yani San Francisco'da tanınmış bir dolu dedektif var. Neden beni seçtiniz?"

"Bizim için bir ceset çalabilecek, güvenebileceğimiz tek kişi sendin," dedi zengin sarışın. "Diğer dedektiflerin tered-

dütleri olabilirdi. Ama sen hiç tereddüt etmiyorsun."

Bu kesinlikle doğruydu.

Karşı çıkacak değildim bu söylediğine.

Saklayacak bir şeyim yoktu.

"Beni nasıl buldunuz?" dedim.

"Kaynaklarım var," dedi sarışın.

"Aptallık etme," dedi Ense.

GELECEKİÇİN EGZERSİZ

Oturduğum yerin birkaç blok uzağında, kapıcısı olan bakımlı bir apartmanın önüne bıraktırdım kendimi. Orada oturduğumu söyledim.

Apartmanın önünde durup beni indirdiler.

Kapıcı merakla bana baktı.

"Beni eve bıraktığınız için teşekkür ederim," dedim.

Tam arabadan inerken Ense bana doğru dönüpşöylededi: "Neden burada inmek istiyorsun? Burada oturmuyorsun ki. Birkaç blok ötede bir fare deliğindeyaşıyorsun. Belki de biraz egzersize ihtiyacın var. Nerede oturduğun umurumuzda bile değil. Tek istediğimiz saat 1'de, Kutlu İstirahat Mezarlığı'nın güney kapısına cesedi getirmen. Tam olarak bu işte."

Ne söyleyeceğimi bilemeden, orada öylece dikildim. Bu insanlar da kim oluyordu? Benim hakkımda nasıl bu kadar çok şey biliyorlardı? O kadar da popüler olduğumu sanmıyorum.

"Egzersiz yapıyorum," dedim sonunda. "Bir gün burada yaşayacağım."

Ense tekrar konuşmaya başladı: "Sakın -"

"Anladım," dedim. "Bir aptallık etmeyeceğim."

"Görüşürüz Bay Card," dedi güzel vücudunda bir yerlerde altı bardak bira saklı çekici sarışın.

Araba yavaşça uzaklaştı.

Köşeyi dönüp kaybolana dek arkasından baktım.

Kapıcı kaldırımı süpürmeye başlamıştı. Ayağının dibini süpürüyordu. Yola devam ettim.

C. CARD, ARAŞTIRMACI DEDEKTİF

Annemi hâlâ aramamıştım.

Mezarlıktan dönmüş olmalıydı artık.

Şu işi bir an önce halletsem iyi olacaktı. Ayrıca ondan aldığım paranın bir kısmını ödeyebilecek durumda olduğumu da söyleyebilirdim. Elbette ona aldığım paranın miktarını söylemeyecektim çünkü ödemem gerekenden daha fazla para isteyebilirdi benden.

O an bir ofisim, sekreterim ve arabam olsun istiyordum daha çok. Annem bekleyebilirdi. Beklemeye alışkındı. Paraya hiç dokunmayıp onu bankaya koyacaktı ve orası paramı görmek istediğim son yerdi.

Bir ofise ihtiyacım vardı, kapının üstünde

C. CARD

Araştırmacı Dedektif

yazacaktı altın harflerle ve tabii söylediklerimi yazacak göz kamaştırıcı bir sekreter gerekiyordu.

Sayın Bay Cupertino,

Kızınızı bulduğum için ilaveten gönderdiğiniz beş yüz dolar için teşekkür ederim. Bir beyefendiyle çalışmak benim için zevkti. Kızınızı tekrar kaybederseniz beni nerede bulacağınızı biliyorsunuz ve gelecek sefer müessesenin ikramı olacak.

Saygılarımla,
C. Card

Ve ayakkabılarımı delmeden kentte dolaşabilmem için bir arabaya ihtiyacım vardı. Yürüyen ya da otobüse binen bir özel dedektif, neden bilmem ama hiç de klas değildir.

Gömlek cebinde abonman kartı taşıyan bir özel dedektif, müşterileri huzursuz eder.

Ama şimdi annemi arasam daha iyi olacaktı.

Telefon kulübesine doğru birkaç metre yürüdüm.

Bir beşlik atıp telefonun ahizesini kulağıma koydum. Çevir sesi yoktu. Bozukluğumu geri vermesi için tuşa bastım ama beş sentim telefonda kalmıştı. Ahize tutacağını aşağı bastırdım. Alıcının içinde devam eden sükut hiç de altın değildi. Olan benim beş sente olmuştu.

Kahretsin!

Beş sentim gitmişti.

Gene büyük sermaye tarafından sikilmiştim.

Soygunun kavga etmeden yapılamayacağını göstermek için birkaç kez telefonu yumrukladım.

Kulübeden çıkıp biraz yürüdüm.

Arkamı döndüm ve telefon kulübesine büyük bir öfkeyle baktım.

Kulübenin içinde yaşlı bir adam vardı. Elinde ahize, biriyle konuşuyordu.

Yapacak bir şey yok; kazanamazsın.

Yaşlı adam kendi beşliğiyle mi yoksa tamamen haksız yoldan elde ettiği benim beşliğimle mi konuşuyordu, merak ediyordum.

Şayet görüşmeyi benim beşliğimle yapıyorduysa, bu durumdan alabileceğim tek intikam, korkunç bir basur krizini hafifletmesi için doktorunu aradığını ummaktı.

Aksi halde bu kötü durumdan hiç bir şekilde çıkamazdım.

Dönüp Clay Sokağı'ndaki otobüs durağına yürüdüm. Morga gitmek için otobüse binecektim. Bir taksi çevirebilirdim ama bir daha hiç otobüse binmeyeceğim için vedalaşmak amacıyla otobüse binmeye karar verdim.

Bu sondu.

Genç bir kadın otobüs bekliyordu.

Hoş sayılırdı. Ben de kazandığım bu yeni serveti taçlandırmak için ona kocaman gülümseyip iyi akşamlar dilemeye karar verdim.

Gülümsememe karşılık vermedi ve iyi akşamlar da demedi.

Sinirlenerek bana arkasını döndü.

Birkaç metre ötede aniden otobüs göründü.

Bir dakika sonra morga giden otobüsteydim. İlk ben binmiştim ve tam ön tarafa oturduğum sırada genç kadın otobüsün arkasına doğru ilerledi.

Hiçbir zaman kadınların sevdiği bir erkek olamadım ama şu cesedi çalıp ücretimin kalanını aldığımda bu durum değişecekti; San Francisco'nun ya da California'nın, yok yok, Amerika'nın en ünlü dedektifi olacaktım. Kahrolası ülkenin bütünü dururken neden daha azıyla yetineyim ki?

Cesedi çalmak için sağlam bir planım vardı.

Bir terslik çıkmayacaktı.

Mükemmel bir plandı.

Koltuğuma yaslanıp Babil'i düşlemeye başladım ben de. Hiç çaba harcamadan geçmişe doğru kayıverdi aklım. Artık otobüste değildim. Babil'deydim.

SMITH SMITH GÖLGE ROBOTLARA KARŞI

Masum hasta insanları çekip gölge robotlar haline getirmek için kullandığı muayenehanesinin altındaki gizli laboratuvarın saklı dehlizlerinde Dr. Abdul Forsythe, gölge robota dönüşen birini şeytani dönüştürme odasından çıkarıyordu.

"İşte bu güzel," dedi gölgenin dokusunu incelerken.

"Siz bir dâhisiniz," dedi yardımcısı Rotha; doktorun yanında durup gölgeye bakıyordu. Eseri takdir edildikten sonra Dr. Abdul Forsythe, gölgeyi Rotha'ya verdi; Rotha gölgeyi alıp iki metre yüksekliğindeki yığının üstüne koydu. Yığında binlerce gölge vardı. Laboratuvarda bir düzineden fazla yığın vardı.

Dr. Forsythe, küçük bir kasabayı ele geçirecek genişlikte suni bir gece yaratmaya yetecek kadar gölgeye sahipti. Harekete geçmesi için eksik olan tek bir şey vardı. Bu şey, hayatını Babil'de iyi şeyler yapmak için adayan yardımsever Dr. Francis tarafından bulunan cıva kristalleriydi. İştar Kapısı yakınlarında, Nana-Dirat'ın üvey kız kardeşi olan büyüleyici güzellikteki kızı Cynthia ile yaşıyordu.

Dr. Francis bu cıva kristallerini, aya göndermek üzere inşa ettiği bir roketi harekete geçirsin diye icat etmişti.

Rotha, muayenehaneye ağrısının nedenini anlamaya gelen ve orada şeytani bir planın parçası olarak bir gölge oluveren talihsiz bir sandaletçinin gölgesini diğerlerinin bulunduğu yığına yerleştirdikten sonra kötü kalpli ustasının yanına döndü.

"Şimdi ne yapacağız patron?" diye sordu Rotha.

"Cıva kristalleri," dedi Dr. Abdul Forsythe. "Sonra iş ta-

mam." İkisi de zalimce güldü. Gülmelerine bakılırsa, bulaştıkları işin emeklilikte kazanılacak haklar açısından bir yararı olmadığı anlaşılabilirdi. Onların mesleğinde emekli aylığı yoktu.

DÜNYANIN EN HIZLI TETİK ÇEKEN İNSANI

Birden nerede olduğumu fark ettim; bir kovboy filminde dünyanın en hızlı tetik çeken insanıymışım gibi otobüsü durdurmak için elimi yukarı kaldırıp ipi çektim. Tam zamanında yapmıştım.

Birkaç saniye daha geçseydi ineceğim durağı kaçıracaktım.

Babil'i düşlemenin de riskleri vardı.

Yanlış bir hesaplamayla kendinizi ineceğiniz durağın kilometrelerce uzağında bulabilirdiniz.

Neyse ki bu benim son otobüs yolculuğumdu ve bir daha durak kaçıracağım diye kaygılanmayacaktım. Şükürler olsun. Babil'i düşlerken bir keresinde son durağa kadar gitmiştim; geri dönmek için param yoktu ve şoför de, ona param olmadığını ve uyuyakaldığım yalanını söylememe rağmen para almadan götürmeyecekti.

"Bu palavraları her gün duyuyorum ben," dedi sorunumla hiç ilgilenmeyerek. "Yol parasını ödemeden otobüsüme binemezsin. Beş sent isterim. Beş sentin yoksa da çek git otobüsümden. Kuralları ben koymuyorum. Otobüsüme binmek beş sent. Ben sadece işimi yapıyorum. İn aşağı otobüsümden."

Orospuçocuğunun şu kahrolası şeyin sahibiymiş gibi sürekli "otobüsüm" demesinden hoşlanmamıştım.

"Bu otobüsün sahibi sen misin?" dedim.

"Ne demek istiyorsun?" dedi.

"Diyorum ki, bu otobüsün sahibi sen misin? Sürekli 'otobüsüm' diyorsun, ben de bu sikik otobüsün sana ait olabileceğini, onu eve götürüp birlikte uyuyacağımızı düşündüm. Hatta belki de evlisindir. Bu otobüs senin karındır."

Başka da bir şey söyleyemedim çünkü şoför, yerinden kalkmadan bana bir yumruk çakıp bayıltmıştı. Her şey kararmıştı. Yaklaşık on dakika sonra kalkıp bir eczane camekânından destek alarak kaldırıma oturdum.

Bir otobüs yolculuğu mükemmel bir şekilde tamamlanmıştı ve ben bir köpeğin üzerime işemesiyle uyandım. Beni yangın musluğu sanmıştı herhalde. Her neyse, o günler geride kalmıştı. Cebimde sekiz yüz papel vardı ve bu benim son otobüs yolculuğumdu.

Otobüsten inip geriye döndüm ve şoföre "Siktir git!" diye bağırdım. Şaşırmış görünüyordu. Bunu hak etmişti. Artık hiçbir köpek üzerime işeyemeyecekti.

VAMPİRLER

Morga girerken iki adam büyük bir torbayla dışarı çıkıyordu. Torbanın içinde ne olduğu bilinmez ama ağır olduğu belliydi. Aceleleri var gibiydi. Morgun önünde çift sıra park etmiş bir araba vardı ve bagajı açıktı. Torbayı bagaja koyup kapattılar ve arabayla uzaklaştılar. O kadar aceleleri vardı ki yola koyulduklarında arka lastikler acıyla inledi.

Bir an torbanın içinde ne olduğunu merak ettim. Morgdan bir şeyler almak için çok geçti ama görünüşe göre bunu yapmaları için bir nedenleri vardı. Morga geri dönüp Tahtabacak'a bakındım ama bulamadım. Otopsi odasında ya da sevgili cesetleriyle birlikte merdivenin altındaki "soğuk depo"da değildi. Ön tarafa geçtim ve Tahtabacak kapıdan içeri girdi. Elinde bir kesekâğıdı vardı. Bana doğru topalladı.

"Vay," dedi. "Gözlerime inanamıyorum, ne işin var burada? Senin kadar kötü dans eden bir sevgili mi arıyorsun? Öyleyse doğru yerdesin. Ölüler neredeyse senin kadar kötü dans ederler 'Özel'."

Tahtabacak'ın her fırsatta tekrarlamaktan hoşlandığı bir şakaydı bu. Bir keresinde iki stenografla dansa gitmiştik. Her zaman berbat bir dansçı olmuşumdur. Aptal bir kızıl kafayla dans etmeye çabalayan beni izlemenin çok eğlenceli olduğunu düşünüyordu.

Tahtabacak çok iyi dansçıydı elbet. Her zaman insanla-

rı hayrete düşürürdü. Çoğunlukla tüm dans salonu durur, herkes Tahtabacak'ın dansedişini izlerdi. İnanamazlardı. Ben dans ettiğimdeyse kimse umursamazdı.

İnsanlar Tahtabacak'a ciddiyetle, Arthur Murray gibi bir dans stüdyosu açmasını önerirlerdi.

Bunu görmek isterdim.

"Kesekâğıdında ne var?" dedim konuyu dansımdan uzaklaştırmak için.

"Bir sandviç ve senin için değil. Bu benim akşam yemeğim. Her neyse, ne yapıyorsun burada 'Özel'? Tabancamı ve benden aldığın elliliği mi getirdin? Umarım öyledir ama kalbimin bunu kaldırabileceğini sanmıyorum."

"Hayır," dedim. "Sana iş teklifetmeye geldim."

"İş teklifi yapmak için fazlasıyla meteliksizsin," dedi Tahtabacak. "Evet, ne istiyorsun tam olarak?"

"Dalga geçmiyorum," dedim. "Gerçekten ama gerçekten paralı, iyi bir teklifim var."

"Paralı?" dedi. "Senden mi?"

"Evet. Talihim döndü. Zirveye tırmanıyorum. Hiçbir şey beni durduramaz."

"Kafa çeken bir adam olmadığını biliyorum 'Özel', bu yüzden ayılmalısın. Tanrım. Önce Pearl Harbor ve şimdi sen bana iş teklif ediyorsun. Sırada ne var acaba? Gel ofisime gidip orada konuşalım bunu ama bacağını çekmezsen iyi olur. Çekersen eline kıymıklar batar."

Tahtabacak'ın "ofis"i, otopsi odasındaki masaydı.

Tahtadan sopanın üstünde atik hareketlerle ilerleyen Tahtabacak'ın arkasından gittim.

"Hey," dedim, bir anda iki adamı ve taşıdıkları torbayı

anımsayarak. "Birkaç dakika önce buradan alınıp götürülebilecek bir şeylerin var mıydı?"

"Nasıl yani?" dedi Tahtabacak.

"İki adam ellerinde içi bir şeylerle dolu büyük bir torbayla çıktılar buradan."

"Hayır," dedi Tahtabacak. "Kimse buradan bir şey almaz. Bir şeyler götürmek için çok geç artık. San Francisco şehri ve eyaleti soyulmuştur herhalde. Ne alıp götürdüklerini merak ettim. Kahrolası bir morgdan ne çalabilirsin ki? Burada tek bir şey var. Yani burası bakkal değil." Böyle söyledikten sonra durup ciddiyetle bana baktı. Ardından çenesini kaşıyıp iç çekti.

"Dediğim gibi," dedi. "Burada tek bir şey var ve sanırım şu an onlardan biri eksik."

"Sen de benim düşündüğümü mü düşünüyorsun?" dedim, fikir yürütmeye çalışarak.

"Evet," dedi. "Vampirler."

SOĞUK VE KALPSİZ NAKİT PARA

Tahtabacak'ın "ofis"ine, otopsi odasına geri döndük.

Oraya vardığımızda Tahtabacak, bir duvarın içine ölüler için yapılmış küçük bir soğutucunun önünde birkaç saniyeliğine durdu. Bu, dört ceset kapasiteli bir mini buzdolabıydı. Cesetlerin geri kalanı merdivenin altındaki soğuk depoda saklanıyordu. Yukarıdakiler özeldi. Neden olduğunu bilmiyorum. Hiç sormadım da. Umursamadım.

Tahtabacak'ın bir eksik var mı diye gidip soğutucuyu kontrol edeceğini sanmıştım ama bunun yerine masasına geçip oturdu ve kesekâğıdından sandviçini çıkardı. Masada, yanında duran ısıtıcının üstündeki kahve demliğine uzandı. "Bir fincan da kendine al," dedi ve ardından yanında fincanların olduğu otopsi lavabosunu gösterdi. "Kendine alırken bana da biraz koy. Hâlâ sıcakken sandviçimi yiyeceğim."

"Kayıp ceset ne olacak?" dedim otopsi lavabosuna gidip fincanları alırken.

"Sandviçim soğurken çoktan gitmiş olacak. Soğuk yemek için sıcak bir sandviç almadım. Ne dediğimi anlıyor musun?"

"Evet," dedim. "Anlıyorum. Sadece kim morgdan bir ceset çalar, merak ediyorum."

"Sana söyledim," dedi Tahtabacak, domuz pastırması, marul ve domatesten, yılların DMD ailesinden bir ısırık alırken. Kelimeleri sandviçe dolanmaya başlamıştı ama gene de

onları anlayabiliyordum hâlâ. "Vampirler," dedi. "Ama neden gidip kahrolası mezarlıktan bir ceset çalmazlar ki? Neden benimkilerden birini istediler?"

"Belki de bayat yerine tazesini istediler," dedim.

"Mantıklı," dedi Tahtabacak. "Bir hayli mantıklı. Olabilir."

Tahtabacak'ın kahvesini iki fincana doldurup kendiminkinden bir fırt aldım. Tat alıcılarıma çarpan maddeyle birlikte suratımı ekşittim. Tahtabacak'ın kahvesi, beyzbol sopasıyla ağzına vurulmasıyla aynı etkiye sahipti.

"Bu kahveyle ölüyü yerinden kaldırabilirsin," dedim.

"Düşünmedim değil," dedi Tahtabacak. "Özellikle de bu sabah getirilen küçük fahişeyi."

"Sabah geldiğimde becermek üzere olduğun mu?" dedim.

"Onu becermeyecektim," dedi Tahtabacak. "Bunları nereden çıkarıyorsun, bilmiyorum. Sadece insan vücuduna hayran olduğumu söylüyorum. Şeklini ve hatlarını seviyorum."

"Bu da bir açıklama tabii," dedim. "Durduğum yerden bakınca, kızın üstüne atlamana beş saniye varmış gibi görünüyordu."

"Hadi bakalım, neden geldin yine?" dedi Tahtabacak, konuyu değiştirmek için.

"Sana söyledim," dedim. "Sana bir iş teklif edeceğim. Biraz para kazanabilirsin."

"Ne demek biraz para kazanabilirsin?" dedi Tahtabacak. "Senin zaten bana borcun var. Ödemeyi ne zaman yapacaksın? Beni ilgilendiren para bu."

"Şimdi," dedim ve elimi cebime attım. İş anlaşması yapa-

bilmem için önce ondan aldığım borcu geri vermem gerektiğini biliyordum.

"İşte bir yüzlük," dedim; bu kısmı çok sevmiştim. "Şimdi sen bana borçlusun, Merhum Ruhların Muhafızı."

Tahtabacak ıslak elindeki yüzlüğe inanamadı. Bir mucizeymiş gibi bakakaldı ona. Bir anda çok mutlu bir Tahtabacak oluvermişti.

"Bu gerçek olmalı. Hayal görmediğimi biliyorum çünkü elimle onu hissedebiliyorum. İş teklifi nedir?" dedi Tahtabacak. "Bu şeyden daha çok istiyorum. Tam olarak nereye harcayacağımı biliyorum."

"Geldiği yerde iki yüz dolar daha var," dedim.

"Vay anasını!" dedi Tahtabacak. "Ne yapmam gerekiyor?"

"Araban var, değil mi?" dedim.

"Evet, eski bir Plymouth," dedi Tahtabacak. "Arabam olduğunu biliyorsun. Neden sordun?"

"Ödünç almak için," dedim.

"Seninmiş gibi kullan ahbap," dedi Tahtabacak. "İki yüzlük nerede? Kazandığım en kolay para."

"Tek istediğim bu değil," dedim. "Bir şey daha var, bagaja konulması gereken bir şey."

"Sana yardım edeceğim," dedi Tahtabacak. "Mangır nerede?"

"Senden yardım alıp bagaja koyacağım şeyi bilmek istemiyor musun?" dedim.

"Söz konusu iki yüz dolarsa bagaja neyi koyduğun umurumda bile değil," dedi Tahtabacak. "Yardım edeceğim. Ben senin dostunum. Nerede taşıyacağın şey?" Sevinçle elindeki

yüzlüğe bakıp duruyordu.

"Burada," dedim.

"Ne?" dedi Tahtabacak kafasını kaldırarak.

"Bagaja koymak istediğim şey burada, sende," dedim.

Tahtabacak afallamış görünüyordu. Tüm duyularıyla düşünmeye çalışıyordu. Çok uzun sürmedi. Fikren ne istediğime yaklaştığını görebiliyordum. Ve işte istediğime gelmişti.

"Tanrı aşkına, ne dönüyor burada? Düşündüğünü düşündüğüm şeyi düşünmüyorsun herhalde?" dedi Tahtabacak. "Hayır, aynı gecede iki tane birden olmaz. Yaruldığını söyle bana."

"Haklısın," dedim. "Hayat tuhaf. Benden bir ceset çalmamı istediler ve istedikleri ceset de burada, sende."

"Ne yapacaklar cesetle?" dedi Tahtabacak.

"Bunu bilmiyorum," dedim. "Belki kendilerini yalnız hissediyorlardır. Bu onların işi ve avucumun içindeki yeşilliklere baktığım sürece umurumda da değil. İki yüz dolarla hâlâ ilgileniyor musun?"

"Elbette," dedi Tahtabacak. "Bana ne. Zaten şimdiden biri eksildi ve bir yüzlük ya da bir teşekkür almadım. Bir cesedin yok oluşunu açıklamaktansa iki cesedin yok oluşunu açıklamak daha kolay. Senin dostunum. İki yüz doları ver ve birini seç."

İki yüzlüğü ona verdim.

Kendinden geçmişti.

"Seç bakalım," dedi Tahtabacak, parayı tutan eliyle havada görkemli bir daire çizerek. "Seç birini. İstediğini alabilirsin."

"Üzgünüm ama aşk hikâyeni yarıda kesmek zorunda-

yım," dedim. "Umarım kalbini kırmam ama birisi gelip onun yerini alacaktır nasılsa. Kadınlar sürekli ölüyor."

"Ah hayır," dedi Tahtabacak. "O olmaz. O benim gözdem."

"Üzgünüm ahbap," dedim.

Kafasını salladı.

"Senin için getireceğim onu," dedi Tahtabacak.

"Beni şaşırttın," dedim. "Soğuk ve kalpsiz nakit paraya sevdiğini satıyorsun. Bunu nasıl yapabilirsin?"

"Kolay," dedi Tahtabacak. "O da kalpsizin teki. Sen burada yokken ona otopsi yaptık."

ZAMAN HER ŞEYİN İLACIDIR

Tahtabacak DMD'sini bitirdi.

"Haydi gidip cesedini alalım," dedi. "Onun gidişini görmekten nefret ediyorum. Yıllardır buraya gelen en hoş cesetti."

"Bunun üstesinden gelirsin," dedim. "Zaman her şeyin ilacıdır."

"Hayır," dedi Tahtabacak. "İki yüz dolardırher şeyin ilacı."

"Nerede?" dedim, nerede olduğunu bilmiyormuşum gibi. Neden olduğunu sormayın.

Tahtabacak, otopsi odasındaki dört cesetlik soğutucuyu gösterdi. "Üstte, soldaki," dedi.

Soğutucuya yürüyüp sol üstteki çekmeceyi açtım ve tepsiyi çekmeye başladım.

"Yok yok, sağ üstteki," dedi Tahtabacak. "Unutmuşum. Yerini değiştirdim. Sağ üstte şimdi."

"Anladım. Buradakimse yok zaten," dedim. Tahtabacak'a bunu söyleyecektim ama ilk söyleyen o olmuştu.

"Ne?" dedi Tahtabacak ve soğutucuya doğru yürüdü. "Orada bir ceset olmalı. Birkaç saat önce oraya koymuştum. Ne oluyor bu kahrolası yerde?" Ceset saklanıyormuş da onu bulacakmış gibi çekmecenin içine iyice baktı. "Kahretsin! Sandviçimi almaya giderken orada bir dul kadın vardı ve

şimdi yok olmuş. Öğleden sonra kendini öldürmüştü. Gazı açıp fırına tırmanmış. Nereye gitti ki bu? Yani o bir ölüydü."

"Bu senin sorunun," dedim. "Ben sana ölü fahişe için iki yüz dolar ödedim ve onu istiyorum. Sol tarafta değil yani. Emin misin?"

"Evet," dedi Tahtabacak kafasını ölü dul kadının yokluğuna sallayarak. "Orada." Tepsiyi çıkarıp çarşafı çekti ve işte oradaydı. "Bak, iki yüz dolar boşa gitmedi. Ama diğer ceset nereye gitti? Birkaç saat öncesine kadar buradaydı. Şimdi yok. Ne halt dönüyor bu kahrolası yerde?"

Birdenbire bir fikir geldi aklıma.

Şükürler olsun ki Babil'le ilgili değildi.

"Bekle bir saniye," dedim. "Çok büyük ihtimalle iki adamın buradan çaldıkları oydu," dedim.

"Sanırım haklısın 'Özel'," dedi Tahtabacak. "Haklısın. Olabilecek tek şey bu. Dul kadını çaldılar. Birisi neden onu istesin ki? Gerçekten çok çirkindi. Ayyaştı. Neden biri onu ister, bilmiyorum. Tükenmiş durumdaydı. Fırına girerek kendisine ve dünyaya bir iyilik yaptığını düşünüyorum."

Tuhaf, diye düşündüm. Görünüşe göre burada gözün gördüğünden çok daha fazla şey oluyordu. İki adamın yanlış cesedi çahp çalmadıklarını, çalmaları gereken cesedin benim baktığım ceset olup olmadığını merak ediyordum.

Her şey gittikçe daha karmaşık bir hal alıyordu.

Belki de her şey en başında göründüğü gibi kolay değildi. Birdenbire içinde kurşunları olan bir tabancam olmasına çok sevindim. Kim bilir? Tabanca işe yarayabilirdi.

Evet, gecenin uzun sürme ihtimali vardı ve uyanık olsam iyi olurdu. Yapacağım ilk şey, çalmak için parasını ödediğim

cesedi morgdan çıkarmaktı. O adamlar yanlış cesedi çaldıklarını anladıklarında doğrusunu çalmak için geri dönebilirler ve bu hiç de iyi olmayabilir.

JACK BENNY ŞOV

"Haydi, şunu burdan çıkaralım," dedim.

"Dinle 'Özel'," dedi Tahtabacak. "Onunla bu şekilde konuşma. Ölü olmaktan senin kadar o da hoşlanmıyor. Anladın mı?"

Tahtabacak'ın tepesinin tasını attırmıştım.

"Üzgünüm," dedim, üzgün falan olmadığımı düşünerek. Sadece işin tamama ermesini istiyordum.

"Onu saracak bir şeyler getireyim," dedi Tahtabacak sakinleşerek.

"Araban nerede?" dedim.

"Sokağın karşısında," dedi Tahtabacak. "Her zaman sokağın karşısına park ederim."

Topallayarak yürüdü ve bir dolabı açtı. Dolu bir çamaşır torbasının yanında ceset pisliğine bulanmış bir yığın çamaşır vardı.

"Kahretsin! Puşt herifler çamaşır torbamı çalmış," dedi Tahtabacak diğer çamaşır torbasını açıp içindekileri diğer yığının üstüne boşaltırken. "Bununla birlikte çaldıkları şeyler iki etti," dedi. "Her neyse, sen çeneme bir yumruk attıktan sonra polise anlatacağım da bu; böylece bu küçük fantezi için iyi bir mazeretim olur. Onlara iki ceset hırsızının soğutucuya saldırdığını anlatacağım. Onlara karşı çıktım ama beni yere serdiler. Belki bir madalya alırım ve belediye başkanı soğuk,

gerçekten de çok soğuk olan elimi sıkar."

Genç orospunun cesedini çamaşır torbasına koyduk.

Tahtabacak cesedi sararak iyi iş çıkarttı.

"Bu işte gerçekten de çok iyisin," dedim.

"Öyle olmak zorundayım," dedi Tahtabacak. "Geçen yıl on bininci cesedimden bir altın saat kazandım." Çamaşır torbasının fermuarını çekerken kafası üstte kalan cesedi okşadı.

"Hoşça kal bebeğim," dedi Tahtabacak. "Seni özleyeceğim."

"Merak etme," dedim. "Yakında ona yetişirsin."

"Komik adamsın," dedi Tahtabacak. "Jack Benny Şov'a çıkmalısın."

OAKLAND'DAN GELEN TUHAF BİR FİNCAN ŞEKER

Tahtabacak cesedi arabasına taşımama yardım etti. Taşırken gülümsiiyordum.

Tahtabacak merakla bana bakıyordu. "Söyle de biz de gülelim," dedi.

"Düşüniiyordum sadece," dedim. "Amma da ölü çıkıyor buradan çamaşır torbasıyla. Böyle giderse hafta bitmeden cesetsiz kalacaksın ve saygın bir şehir morgu olarak kalabilmek için Oakland'dan ceset ödünç alacaksın."

"Hiç sormasaydım keşke," dedi Tahtabacak.

Aramızdaki cesetle sokağı yarılamıştık.

Tahtabacak arabasının bagajını açıp cesedi içine koydu. Kapağı kapatıp anahtarları bana uzattı.

"Bu arada, tabancamdan ne haber?" dedi Tahtabacak. "Ne zaman geri vereceksin? Şu kahrolası yere girip çıkan ceset hırsızlarına karşı tabancaya ihtiyacım var. Tanrı bilir ne olacak burada daha." Cesetlerin göz açıp kapayana kadar çıkıverdikleri morgu gösterdi başıyla.

"Tabanca iki yüzlüğe dahil," dedim. "Yarın, arabanla birlikte onu da getireceğim sana."

"Sıkı pazarlıkçısın," dedi Tahtabacak.

"Cesedini geri mi istiyorsun?" dedim.

"Hayır."

"Kadınlar konusunda hep maymun iştahlısındır," de-

dim. "Onu geri almak istemediğinden emin misin?"

"O senindir," dedi Tahtabacak. "Ben iki yüzlüğü alıp, yaşayan bir göt deliği satın alacağım." Arkasını dönüp yürümeye başladı; bir anda bacakları duruverdi ki birisi tahtadandı. "Hey," dedi. "Çeneme yumruk atmayı unuttun. Mazeretim için. Hatırladın mı?"

"Elbette," dedim. "Getir bakalım çeneni."

Çenesine vurdum.

Kafasıon santim geriye gitti.

"Bu iyi midir?" dedim.

Tahtabacak çenesini ovuyordu.

"Evet, iyidir. Teşekkür ederim 'Özel'."

"Ne demek."

Topallayarak morga girdi.

WARNER BROS

Arabaya binip anahtarı kontağa soktum. Tek yapmam gereken birkaç saatlik yol gidip gece 1'e, Kutlu İstirahat Mezarlığı'ndaki ceset teslim saatine kadar biraz zaman öldürmekti.

Ben daha arabayı çalıştıramadan karşımda başka bir araba durdu ve iki adam dışarı çıktı. Çok sinirli görünüyorlardı. Tanıdık gelmişlerdi. Sonra fark ettim kim olduklarını. Bir süre önce dulun cesedini çalan adamlardı bunlar.

Çok kızgındılar.

Arabayı kullanan üçüncü bir adam daha vardı.

İki adam inince, o da arabayı uzaklaştırdı.

Warner Bros'un gangster filmlerindeymişçesine sistemli bir şekilde morga yürüdüler. Hiç oyalanmadılar.

Adamlardan biri kocaman ve kare yapılıydı.

Bacakları olan bir jambon gibi görünüyordu.

Tahtabacak iki yüz elli dolarını hakkıyla kazanacaktı.

Yola çıktım.

BABİL – ORION EKSPRES

Smith Smith Gölge Robotlara Karşı'da bir morg sahnesinin olması çok iyi olacak, diye düşünüyordum bagajda güvenli bir şekilde duran kızın cesediyle birlikte Colombus Caddesi'nden geçerken.

Nana-dirat'la, bir cesedi teşhis etmek için Babil'deki şehir morguna gittiğimizi tasavvur ettim. Biz sokakta, morga doğru yürürken Babil'de sisli bir geceydi. Morgun bir blok uzağındaydık.

"Bunu yapmak zorunda değilsin," dedim. "Karşılaşacağın şey hiç hoş olmayabilir. Adama tren çarpmış. Teşhis etmek için pek de bir şey kalmamış geriye. Dışarıda beni bekleyebilirsin istersen."

"Hayır," dedi. "Seninle gelmek istiyorum. Şayet yardım edebileceğim bir şey olursa senden uzakta olmak istemem. Sana nasıl bağlı olduğumu biliyorsun. Sen benim erkeğimsin, Kocaayak. İsterse o adama üç Babil-Orion Ekspres çarpmış olsun, umrumda değil."

Nana-dirat bana iyice tutulmuştu.

"Peki," dedim. "Ama uyarmadı deme!"

"Onu altı Babil-Orion Ekspres yap," dedi Nana-dirat.

Ne hatun ama!

Babil'de bir özel dedektifin daha iyi bir sekreteri olamazdı.

ZORBALIK ORTAKLIĞI

Kahretsin... Güle güle Babil.

Union Sokağı'ndan dönüp morga doğru sürdüm arabayı. Elimden geleni yapacaktım, yaşlı Tahtabacak'ı bu sersemlere eğlence çıksın diye orada bırakamazdım.

Morgun önündeki sokakta bulunan Tahtabacak'ın park yeri müsaitti, ben de oraya park ettim. Sersemlerin arabasına bakındım ama hiçbir yerde göremedim. Bir muz kabuğu gölgesi gibi arabadan kayıp çabucak ama daha ziyade gizlice morga yürüdüm.

Ellerim ceketimin cebinde, dolu tabancanın tetiğini tutar haldeydi. Her türlü ihtimale hazırlıklıydım. Bu kahrolası heriflerin neden morgdan ceset çaldıklarını öğrenmek istiyordum. Ne olup bittiğini ortaya çıkaracaktım.

Özel dedektifin yapması gereken de buydu; sert olmam gerekirse de bu, işin doğası gereği olacaktı.

Otopsi odasının karşısındaki koridorun yarısını geçmiştim ki bir gürültü ve inleme sesi duydum. Bu piç kuruları zavallı Tahtabacak'ı tartaklamaya çoktan başlamışlardı.

Bunun için para alıyorlardı.

Elimdeki tabancayla kapalı kapının ardında durdum; birdenbire ortaya çıkıp herifleri iyice şaşırtmaya hazırdım. Bir inilti ve ardından bir gürültü daha duydum. Birkaç saniyeliğine sessizlik oldu ve ardından korkunç bir çığlık –

AAAAAAHHHHHHHHHHHH!

Cehennemden gelen ses, benim muhteşem girişime işaretti. Otopsi odasına daldım. Orada beni tuhaf tebrik kartlarını andıran mukaddes bir manzara bekliyordu. Her şeyden önce Tahtabacak, elinde bir fincan kahveyle masasında oturuyordu. Bir hıyar gibi rahat ve soğukkanlıydı. Odaya uçarak girdiğimde irkilmedi bile.

"Partiye hoş geldin," dedi bir ev sahibi gibi, etrafta olup biteni eliyle göstererek. Tüyler ürpertici bir çığlık daha geldi: "AAAAAAHHHHHHHHHHHH! Beni buraya koymaym bir kez daha! Tanrı aşkına! AAAAAAHHHHHHHHHHHH!"

Serserilerden biri otopsi odasının köşesindeydi. Baygındı. Kış uykusuna yatmış gibi görünüyordu.

Çavuş Rink, ölü soğutan tepsilerden birinin açık kapağının yanında duruyordu. Diğer serseri kelepçelenmiş vaziyette tepsinin içindeydi. Bütün bu çığlıkları atan kişiydi. Yüzde doksanı ölü soğutucusunun içindeydi ama o, buna aldıracak durumda değildi. Bir tek, dehşete kapılmış ve neredeyse çılgınlık noktasına ulaşmış suratı görünüyordu.

"AAAAAAHHHHHHHHHHHH!" diye bağırdı.

"Bir kere daha," dedi Çavuş Rink. "Etrafta dolanıp ölüleri çalarak ve morg görevlisi arkadaşıma vurarak ne halt ediyorsunuz?"

"Her şeyi anlatacağım ama beni ölülerle ayrı yere koyma," dedi serseri. Anlaşılır bir istekti. Hoş bir yerde değildi. Soğumakta olan ayakkabılarının içinde olmayı kesinlikle istemezdim.

Çavuş Rink onu biraz yukarı çekti; kemerinin tokası görülebiliyordu.

"Daha iyi mi?" dedi serseriye.

"Evet, teşekkür ederim," diye cevap verdi sersem, rahatlamayla birlikte yüzünde ani bir sevinç belirerek.

"Haydi öyleyse böcek, dökül bakalım."

Çavuş Rink, sert bir polis olarak şöhretliydi ve bu şöhretini %100 kanıtlıyordu. Gerçekten de ona hayran kalmıştım. Onunla birlikte polis akademisine gittiğim sıralarda Babil'in beni tamamen içine alması çok yazıktı. İkimiz ortak olabilirdik. Bu düşünce çok hoşuma gidiyordu.

Ama sonuç olarak Babil de çok hoşuma gidiyordu. İşler zorlaşsa bile daima Babil'i düşlediğim için hiç pişman olmadım.

Çavuş Rink serseriyi sorguya çekme işine o kadar dalmıştı ki, elimde tabancayla otopsi odasına dalışım karşısında hiç tepki göstermedi ya da gelenin ben olduğumu anladı ve ilgilenmeye gerek duymadı.

Ama şimdi bana bakıyordu.

Dikkatini, kanaryaya dönüşmüş gorilin üzerinden çekmişti.

"Beni kiraladılar..." diye söze başladı sersem.

"Kes sesini, hamamböceği," dedi Çavuş Rink bana bakarak. "Hamamböceği" sustu. Bütün geceyi morgda kalan, çalınması önlenen birkaç cesetle birlikte soğutucuda geçirmek istemiyordu.

"Merhaba Card," dedi Rink. "Tabancayla ne yapıyorsun? Ve bu kahrolası yerde ne işin var?"

"Tahtabacak'ı görmeye geldim ve çeşitli gürültüler duydum," dedim. "Kendi kendime bir şeyler oluyor dedim çünkü çoğunlukla burada cesetler saklanır ve onlar da bir karışıklığa sebebiyet vermezler. Ben de olaya müdahale etmek

için hazırlandım. Neler oluyor?" dedim, Tahtabacak'ın benim de buradaki cesetlerden birini çalıp mutlulukla arabanın bagajına koyduğumu söylemeyişi karşısında şükran duyarak.

"Vampirleri yakaladım," dedi Çavuş Rink. "Tahtabacak'tan iki ölü çalmışlar ve sonra geri dönüp biraz daha çalmak için Tahtabacak'ı tartaklamışlar. Orospu çocukları. Onlara suç işlemenin cezasız kalmayacağına dair bir ders veriyorum."

Kayıtsız bir şekilde serseriyi, sadece gözleri bize bakacak kadar dışarıda bırakıp soğutucunun içine geri itti.

Soğutucunun içine tekrar itilince, "AAAAA-AHHHHHHHHHHH!" diye karşılık verdi serseri.

"Gördün mü, suç işlemenin bir cezası vardır," dedi Rink tepsiyi tamamen soğutucunun içine itip kapağı kapatırken. Soğutucudaki adamdan gelen boğuk çığlıkları duyabiliyorduk.

"aaaaAhhhhhhhh... aaaaAhhhhhhhh... aaaaAhhhhhhhh..."

Çavuş Rink bize doğru gelip bir fincan morg kahvesi aldı kendine. "Bir süre onu orada bırakacağım. Azıcık sakinleşsin. Bu piç kurusuyla işimi bitirdikten sonra bir daha asla ceset çalamayacak."

Kahvesinden bir yudum aldı.

Hiç de suratını ekşitmedi.

Felaket derecede sert bir polisti.

Soğutucudan boğuk çığlıklar gelmeye devam ediyordu.

"aaaaAhhhhhhhh..."

...ve gelmeye devam etti.

Ne Tahtabacak'ın ne de Rink'in rahatsız olmuş gibi bir halleri vardı; öyleyse ben de rahatsız değildim.

BUGÜN BENİM ŞANSLI GÜNÜM

Belediyenin soğutucusunun içine tıkılı serseri çığlıklar atmaya devam ederken, bir fincan alıp Tahtabacak ve Çavuş Rink'e katıldım.

"Sen gelmeden önce 'Özel', Çavuş Rink'e, şayet gelmeseydi senin gelip beni kurtaracağından bahsediyordum. Bu herifler iki ceset çaldılar bugün," dedi Tahtabacak. "Ne halt yiyecekler iki cesetle bilmiyorum. Çavuş Rink geldiğinde beni yere sermek üzereydiler. Ne tesadüf ama! Bugün benim şanslı günüm."

Tahtabacak "Şanslı günüm" derken doğrudan gözlerimin içine bakıyordu. Takdir ettim. Cepteki iki yüz elli doların bununla ilgisi vardı elbette.

"Bu herifler neden ceset çalıyor, öğreneceğim," dedi Çavuş Rink. "Biz kahvemizi bitirene kadar dostumuz soğutucuda kalmaya devam etsin. Sonra konuşmaya hazır olacak ve bir daha ceset çalmak isteyeceğini sanmıyorum. Saygısız herif ıslah olacak."

Çığlıklar soğutucudan gelmeye devam ediyordu. Hiç durmadı. Herifin sesi buradan delirmiş gibi duyuluyordu.

"Adamların neden ceset çalmak istedikleri konusunda hiç fikrin yok mu?" diye sordu Çavuş Rink Tahtabacak'a.

"Yok," dedi Tahtabacak. "Sanırım bir çift sikik vampir bunlar. Bela Lugosi bu salakları görse gurur duyardı."

"Hangi cesetleri aldılar?" dedi Rink.

"İki kadın," dedi Tahtabacak. "Biri intihar etmiş bir dul ki büyük kayıp değil; diğeri sabah getirdiğin, öldürülen fahişenin cesedi."

"O ha?" dedi Çavuş. "Çekici bir kadındı. Çok yazık olmuş. Demek bu pislikler onun cesedini çaldılar. Gittikçe daha ilgi çekici olmaya başlıyor."

Soğutucunun içindeki vampir serseri çığlık atmaya devam ediyordu.

"Sanırım artık hazırdır," dedi Rink. "Öyle sanıyorum ki ona doğruları söyletirken çok zorlanmayacağım."

Diğer serseri yerde, köşede kış uykusuna devam ediyordu. Şüphesiz bilinci yerinde değildi. Rink onları bayıltınca öylece kalırlar.

"aaaahhhhhhhhh... aaaahhhhhhhhh... aaaahhhhhhhhh..."

...diye çığlıklar gelmeye devam etti soğutucudan.

Çavuş Rink kahvesinden bir yudum daha aldı.

SAHRA ÇÖLÜ

Tam o esnada üçüncü serseri otopsi odasına girip ceset hırsızı dostlarına bakındı. Ahbaplarından birinin bilinçsiz bir yığın olarak köşede uzandığı manzaraya tanık olup soğutucudaki diğer ortağının boğuk çığlıklarını duydu.

Serserinin yüzü kefen gibi beyaza döndü.

"Yanlış gelmişim," dedi. Kelimeler ağzından kupkuru çıktılar. Sahra Çölü'nün konuşması gibiydi.

"Pardon," dedi zorlukla dönerek ve kararsızca kapıya yöneldi. Bu mabet, ona milyonlarca kilometre uzakta gibi görünmüş olmalıydı.

Bu yaşayan, nefes alan serseri, bir anda mukavvadan kesilmiş bir serseri müsveddesine dönüşüvermişti.

"Dur bakalım vatandaş," deyip kahvesinden kayıtsızca bir yudum aldı Çavuş Rink. "Nereye gideceğini sanıyorsun salak herif?"

Serseri, olduğu yerde daimi olarak istihdam ediyormuş gibi kalakaldı.

"Yanlış gelmişim," dedi Sahramsı.

Çavuş Rink kafasını yavaşça salladı.

"Geldiğim yerin doğru olduğunu mu söylemek istiyorsunuz?" dedi serseri, ne söylediğini bilmeden. Beyni korkudan hipnotize olmuştu.

Çavuş Rink kafasını salladı, evet anlamında, doğru yer-

deydi.

"Otur şuraya aşağılık göt," dedi Çavuş, kafasıyla odanın uzak bir köşesinde duran, ayı gibi uyuyan serserinin sağındaki sandalyeyi göstererek.

"Aşağılık göt" bir şeyler söylemeye çalıştı ama Çavuş Rink kafasını salladı: hayır. Serseri öyle bir içini çekti ki, bir yelkenliyi doldurabilirdi. Fırtınalı bir limandaymışçasına güvensizce sandalyeye doğru yürümeye koyuldu.

Soğutucudan çığlıklar gelmeye devam ediyordu.

"aaaahhhhhhhhh... aaaahhhhhhhhh... aaaahhhhhhhhh..."

"Bekle bir dakika," dedi Çavuş Rink serseriye. "Emanetin var mı?"

Serseri bir anda durdu ve donmuş gibi orada öylece kaldı. Soğutucuya, çığlıkların geldiği yere dikmişti gözlerini. Rüyada gibiydi. Kafasını hafifçe salladı; evet, tabancası vardı.

"Kötü çocuk seni," dedi Çavuş Rink babacan bir edayla ama daha çok cehennemde üç dişli yaba fabrikasında çalışan bir baba gibi. "Herhalde ruhsatın da yoktur."

Serseri herif kafasını sallayarak ruhsatının olmadığını söylemiş oldu. Ardından güçlükle konuştu: "Neden onun içinde?"

"Sen de katılmak ister misin?"

"HAYIR!" diye bağırdı hırsız.

Yoldaşıyla birlikte soğutucuya girmeyi kesinlikle istemiyordu.

"O zaman iyi bir çocuk ol da seni ölülerin yanına koymayayım."

Serseri, kesinlikle iyi bir çocuk olacağına dair kafasını salladı.

"Tabancayı yavaşça, kimseye doğrultmadan çıkart. Tabancalar bazen yanlışlıkla patlayabilirler ama biz bunun olmasını istemeyiz çünkü biri yaralanabilir ve biri de sömestr tatilini soğutucuda, ölülerle birlikte geçirebilir."

Hırsızın 45'liği yavaşça cebinden çıkartması bana, şişenin içindeki donmuş akçaağaç şurubunu dökmeye çalışmak gibi geldi.

Çavuş, elinde kahve fincanıyla sakin sakin oturuyordu. Fazlasıyla soğukkanlı bir tipti; şayet Babil her şeyimi almasaydı, ortağı olabilirdim.

"Tabancayı getir buraya," dedi Çavuş.

Hırsız tabancayı Çavuş'un önüne getirdi.

45'liği, elinde bir kutu kurabiye olan bir izciymiş gibi taşıyordu.

"Elime koy."

Tabancayı Çavuş'un eline bıraktı.

"Şimdi gidip kıçını şu sandalyeye koy. Sesin çıkmasın sakın," dedi Rink. "Orada bir heykele dönüşmeni istiyorum. Anladın mı?"

"Evet."

Bu gerçekten de oturup heykele dönüşmek isteyen bir "evet"ti.

Serseri "evet"ini kankasının uyuduğu yerin yanındaki sandalyeye kadar taşıyıp oturdu. Sadece Çavuş'un söylediklerini yapmıştı ve başarısız bir suçlu heykeline dönüştü. Soğutucunun hizasına doğru mermer gibi döndü. Gözünü soğutucuya dikerek ve oradan gelen çığlıkları dinleyerek oturdu.

"aaaahhhhhhhhh... aaaahhhhhhhhh... aaaahhhhhhhhh..."

..kısa soluklarla geliyordu.

"Gölge'nin de dediği gibi," dedi Çavuş Rink. "Suç cezasız kalmaz."

"aaaahhhhhhhhh... aaaahhhhhhhhhh... aaaahhhhhhhhh..."

"Herhalde bu sikik herif şakımaya hazırdır artık," dedi Rink. "Her şeyi ortaya çıkaracağım. Bir morgda bu kadar ilgi çekici şeylerin olması hiç normal değil. San Francisco Belediyesi burayı cesetlerin çalınması için yapmadı. Ölülerin gözünde şehir itibarını kaybetti. Ölüler, şehir hakkında pek iyi şeyler düşünmeyecekler."

"aaaahhhhhhhhh... aaaahhhhhhhhh... aaaahhhhhhhhh..."

...sesleri gelmeye devam ediyordu soğutucudan.

"Dinlemek istediğiniz bir opera var mı çocuklar?" dedi Çavuş Rink.

"La Traviata," dedim.

"Madam Butterfly," dedi Tahtabacak.

"Geliyor öyleyse," dedi Rink.

EDGAR ALLAN POE KORKUSU

Çavuş Rink'in soğutucudan çıkardığı serserinin yüzündeki ifadeyi tanımlayabilecek bir sözcük yok. Önce hafifçe açtı. Herifin sadece gözleri görünüyordu. Gözleri, Edgar Allan Poe her ikisine de korku salmış gibi bakıyorlardı.

Tepsi yavaşça çekilirken adam, çıldırmış gibi bize bakıp bağırıyordu.

"AAAAAAHHHHHHHHHHH!

AAAAAAHHHHHHHHHHH!

AAAAAAHHHHHHHHHHH!

AAAAAAHHHHHHHHHHH!"

"Kapa çeneni," dedi Rink.

"AAAAAAH-" Serseri çenesini tamamen kapadı; görünmez bir Everest Dağı ağzına düşmüşçesine.

Gözlerindeki ifade, inanılmaz bir şekilde, Poevari bir dehşetten sessiz bir yalvarışa doğru kaydı. Papa'dan bir mucize bekler gibiydi.

"Yaşayanların dünyasına biraz daha yaklaşmak ister misin?" dedi Rink.

Serseri kafasını salladı; gözlerinden yaşlar akmaya başladı.

Çavuş tepsiyi, serserinin suratının görüneceği kadar çekti. Bunu çok yavaş yapıyordu. Sonra durdu ve berbat durumdaki serseriye baktı. Müşfik bir gülümseme Rink'in yüzüne

yayıldı. Dehşet içindeki serserinin yanağını şefkatle okşadı.

Rink Anne.

"Ötecek misin?"

Serseri kafasını salladı.

"Her şeyi istiyorum, baştan sona dek; yoksa burada kalırsın ve bir dahaki sefere seni çıkartmayabilirim. Ayrıca senin gibi ucuz fareleri de iyi mumyalarım. Çaktın mı?"

Rink Anne.

Serseri kafasını salladı.

"Tamam, anlat bakalım her şeyi."

"O kadar birayı neresine soktuğunu bilmiyorum," dedi histerik bir şekilde konuşmaya başlayan serseri. "On bira içti ve tuvalete gitmedi. Sadece bira içiyor ve tuvalete gitmiyordu. Acayip sıska bir kadındı. Vücudunda biranın gidebileceği bir yer yoktu ama o biraları yine de götürdü. On bira içti. Bira için kadında hiç yer yoktu!" diye bağırdı. "Yer yoktu!"

"Kimdi bu?" dedi Çavuş.

"Bizi cesedi çalmamız için tutan kadın. Bira içiyordu. Tanrım, daha önce böyle şey görmemiştim. Biralar kaybolup duruyorlardı."

"Kimdi o?" dedi Rink.

"Bize kim olduğunu söylemedi. Sadece cesedi istedi. Kimse de soru sormadı. Parası iyiydi. Böyle olacağını bilmiyorduk. Zengin bir kadındı. Babam zengin kadınlarla ilişki kurmamamı söylemişti. Halime baksanıza. Ölülerle dolu bir soğutucudayım. Kokularını alabiliyorum. Ölüler işte. Neden babamı dinlemedim ki sanki!"

"Babanın sözünü dinlemeliydin," dedi Rink.

O sırada köşede yatan serseri ayılmaya başladı. Çavuş,

ayılan serserinin hemen yanındaki sandalyede oturan serseri heykeline doğru şöyle bir baktı.

"Arkadaşın ayılıyor," dedi serseriye. "Benim için kafasına bir tekme at. Biraz daha dinlensin."

Sandalyedeki serseri ayağa kalkmadan –çünkü bunu yapması ona söylenmemişti- diğer serserinin kafasına tekme attı. Serseri uyumaya devam etti.

"Sağ ol," dedi Rink ve sonra tepsiye kelepçeli serseriyi sorgulamaya geri döndü. "Cesedi neden istediğine dair bir fikrin var mı?"

"Hayır, sadece sürekli bira içiyordu. Parası çok iyiydi. Cesedi çalacaktık, o kadar."

"Yalnız mıydı?" dedi Rink.

"Değildi. Yanında yangın musluğu gibi kalın enseli, şoför tipli bir koruma vardı. Buraya gelip cesedi aldık ama yanlış cesedi almışız; doğrusunu almak için geri döndük fakat yerinde yoktu. Sizin tahta bacaklı arkadaşınıza zarar vermeyecektik. Doğru cesedi alabilmek için biraz sert davrandık sadece."

"Hangi cesedi arıyorsunuz?" dedi Rink.

"Bugün geberen fahişeyi."

"Onu siz mi öldürdünüz?"

"Hayır! Ah Tanrım, hayır! Hayır!" dedi serseri. Bu sorudan hiç hoşlanmamıştı.

"Seni aşağılık herif, Tanrı'nın adını ağzına alma yoksa seni dondurucunun içine sokarım geri!"

Çavuş Rink, her pazar kiliseye giden İrlandalı bir Katolik'ti.

"Özür dilerim! Özür dilerim," dedi serseri. "Beni onun

içine sokmayın."

"Böyle daha iyi," dedi Rink. "Buradan kaç ceset yürüttünüz?"

"Sadece bir tane. Yanlış cesetti o da. Başka bir kadın. Fahişenin yerine onu almışız. Sonra doğru cesedi almak için geri döndük ama yoktu. Arkadaşınıza zarar vermeyecektik. Tüm bildiğim bu. Yemin ederim."

"Benden bir şey saklamadığına emin misin?" dedi Rink.

"Saklamıyorum. Yemin ederim. Yalan söylemiyorum," dedi serseri.

"Sadece bir ceset çaldınız yani?"

"Evet, ölü bir kadının cesedi. Yanlış cesedi."

"Ama iki ceset eksik," dedi Çavuş. "Fahişenin cesedini kim aldı?"

"Bize fahişenin cesedi için ödeme yapıldı; buraya zaten bizde olan bir cesedi almaya gelecek kadar aptal olduğumuza inanıyor musunuz?" diyerek bir hata yaptı serseri.

Rink bu davranıştan hoşlanmadı.

Serseriyi on beş santim daha soğutucunun içine soktu.

Bu hareketinin öngörülebilir etkileri oldu.

"AAAAAAAAAAAAAAAAAHHHHHHHHHHH! HAYIR! HAYIR! HAYIR!" diye çığlıklar atmaya başladı sefil herif. "Doğruyu söylüyorum! Sadece bir ceset çaldık! Onu geri alabilirsiniz!"

"Tuhaf," dedi Çavuş. "San Francisco'da ceset çalma salgını var gibi görünüyor."

"Bu adamın iki cesedi çalmadığına emin misin?" dedi Tahtabacak araya girerek. "Aynı gece içinde kim buraya gelip bir ceset çalar ki? 1925'ten beri burada çalışıyorum ve ilk kez

bir ceset çalınıyor; aynı gecede iki cesedin farklı kişiler tarafından çalınması milyonda bir rastlanılacak bir durum. Orospu çocuğunu gerçeği öğreninceye dek orada tut."

"AAAAAAAAAAAAAAAAAHHHHHHHHHHHH!" serserinin bu yoruma cevabıydı.

"Hayır, gerçeği söylüyor," dedi Rink. "Duyduğumda anlarım gerçeği ve bu piç yalan söylemiyor. Baksana şuna. Bu titrek bok yığını hâlâ yalan söyleyebilir mi sanıyorsun? Hayır. Ona hayatında ilk kez doğruyu söylettirdim."

"O halde burada ne haltlar döndüğünü anlamıyorum," dedi Tahtabacak öfkeliymiş gibi görünerek. "Belki San Francisco'da ortalarda gezen başka bir kaçık daha vardır. Tüm bildiğim iki cesedimin olmadığı ve senden her ikisini de geri istediğimi raporuna yazmanı istiyorum."

"Tamam Tahtabacak," dedi Rink. "Sakinleş. Bu herifler dulun cesedini almışlardı, yani şimdiden birini sana geri vermiş olduk."

"Haklısın," dedi Tahtabacak. "Birini geri almak ikisini kaybetmekten iyidir. Hayatımı kazanmak için ölülere ihtiyacım var."

"Biliyorum, biliyorum," dedi Çavuş masaya doğru gidip biraz kahve alırken. Serseriyi yüzünün yarısı görünecek şekilde orada bırakmıştı. Serseri koşullarıyla ilgili tek kelime etmiyordu. Hiçbir şeyi berbat etmek, ölülerin arkadaşlığındaki o karanlıkta yalnızlığına geri dönmek istemiyordu. Her şeyi oluruna bırakacaktı.

Çavuş Rink kahveden bir yudum aldı.

"Birinin senin cesetlerini azaltmasının bir sebebi yok, değil mi?" dedi Rink Tahtabacak'a. "Son zamanlarda şüphe

uyandıran bir şeylerle karşılaşmadın, değil mi?"

"Yok artık," dedi Tahtabacak. "Burası cesetlerle dolu ve ben ölü fahişemi geri istiyorum."

"Tamam, tamam," dedi Çavuş Rink. "Ne yapabileceğime bir bakayım."

Neden sonra bana doğru döndü.

"Bu konuda bir şey biliyor musun?" dedi.

"Bu konuda nasıl bir bok bilebilirim acaba? Eski dostum Tahtabacak'a merhaba demek ve bir kahve içmek için uğramıştım," dedim.

Köşede yatan serseri yeniden ayılmaya başladı. Sarhoş bir kelebek gibi titriyordu.

"Ona yeterince sert vuramamışsın," dedi Rink ayılan serserinin yanında oturan serseri heykeline.

Heykel itaatkarca, ayılan serserinin kafasına sert bir tekme attı. Serseri kelebek tekrar bilinçsizleşti.

"Sağ ol," dedi Çavuş Rink.

ÖLÜLERİ GERİ GETİREN LABRADOR

Çavuş Rink'in tepsideki serseriden aldığı yarıtları göz önünde tutarak bütün bu olaylarla ilgimi düşünmeye başladım; nerede durduğuma dair kısa bir özet çıkarttım çabucak.

Diğer bir deyişle, müşterimi düşündüm; bira saklayıcı güzel zengin kadını. Bu ucuz serserileri benimle ayrı şeyi yapmaları için tutmuştu, cesedi almak için. Bu çok anlamsızdı. Cesedi çalarken neredeyse birbirimizin üzerine yıkılmıştık ve tepsiye kelepçeli adam, beklediğinden kesinlikle daha fazlasını almıştı.

Rink, biraz daha haşlamak için duvara doğru döndü.

"Rahat mısın?" dedi anaç bir edayla.

"Evet," dedi serseri oğul edasıyla.

Başka ne diyebilirdi ki?

"Dur bakalım, seni biraz daha rahat ettireyim," dedi Rink Anne.

Çavuş tepsiyi çekti, artık serserinin göğsü görünüyordu.

"İyi mi?"

Serseri yavaşça kafasını salladı.

"Şimdi söyle bakalım, lanet fahişenin ölüsüyle ne yapman gerekecekti? Zengin hanım onunla ne yapmanı istedi?"

"Saat onda bir barı arayıp Bay Jones'u sormamız gerekiyordu. O da bize ne yapacağımızı söyleyecekti," diye şakıdı kilise korosunda bir çocuk gibi.

"Bay Jones kim?" dedi Rink.

"Yangın musluğu enseli herif," dedi serseri.

"İyi çocuk," dedi Çavuş. "Barın adı neydi?"

"Eddy Sokağı'ndaki Oasis Club."

"Saat on bir şimdi." dedi Rink.

Tahtabacak'ın oturduğu masada duran telefona doğru yürüdü. Önce santrali, ardından da Oasis Club'ı aradı. "Bay Jones'la görüşmek istiyorum." Biraz bekledi, ardından "Teşekkür ederim," diyerek telefonu kapattı. Soğutucuya geri yürüdü.

"Bay Jones diye biri yok orada. Ölülerle biraz daha zaman geçirmek istemezsin, değil mi?"

"Hayır! Hayır!" dedi serseri. "Belki de beklemekten bıkmıştır. Onu aramazsak anlaşmanın iptal olacağını, bunun anlamının cesedi almayı başaramadığımız olacağını söylemişti bize. Ve bir şey daha söylemişti."

"Neydi o?" dedi Rink.

"'İşi berbat etmeyin,' dedi. Şaka etmiyordu."

"Onu dinlemeliydiniz çünkü boka battınız."

"Denedik. Yanlış cesedi aldığımızı nasıl bilebilirdik? Bize nerede ve nasıl bulabileceğimizi söylediler. Yani nasıl yanılabildik?"

"Basit," dedi Rink. "Sizin gibi şaklabanları köpek gezdirmek için bile tutmazdım."

Sonra Tahtabacak'a doğru döndü.

"Bu sersemlerin patronları nasıl oluyor da cesedin nerede olduğunu biliyor, merak ediyorum," dedi.

"Görünüşe bakılırsa bilmiyorlarmış," dedi Tahtabacak. "Çünkü yanlış cesedi çaldılar. Yanlış ceset demişken, intihar

eden ayyaş dulun cesedini geri istiyorum, derhal."

"Ceset nerede?" diye sordu Rink bilinçsizce yerde yatan arkadaşının yanında, sandalyede oturan serseriye.

"Konuşabilir miyim?" dedi serseri. Çavuş'u tahrik edebilecek hiçbir şey yapmak istemiyordu. Her şey olduğu gibi kalsın istiyordu çünkü bir tepsiye kelepçeli değildi ya da bilinçsizce yerde yatmıyordu.

"Şu an konuşuyorsun," dedi Rink. "Sadece sorularıma cevap ver."

"Ah, doğru ya," dedi serseri, kendi sesini duymaktan dolayı şaşkındı. "Ne istiyorsunuz?" dedi tekrar sesini duymayı deneyerek.

"Aptallığın yanında sağırlık da sizin ailede genetik galiba, ha? Ceset nerede bilmek istiyorum göt herif," dedi Rink.

"Arabanın bagajında."

"Araba nerede?"

"Köşede," dedi serseri.

"Git ve cesedi getir," dedi Rink.

"Peki. Ya sonra?"

"Neyi kastediyorsun sonrayla? Git ve getir onu seni aptal," dedi Çavuş.

"Buradan tek başıma çıkmama izin mi vereceksin?" dedi serseri şaşkınlıktan dili tutularak. Kulaklarına inanamıyordu.

"Neden olmasın?" dedi Rink. "Git ve getir şunu. Aptalın tekisin ama benden kaçabileceğini düşünecek kadar da çılgın değilsin. Ben kötü bir adamım. Beni kızdırmak istemezsin. Hoşuma gitmeye başladın, o yüzden çabuk git ve hemen şu kahrolası cesedi getir."

"Tamam," dedi serseri özür dilercesine. Neden özür di-

liyordu bilmiyorum ama öyleydi işte. İnsan davranışlarını önceden tahmin edemezsiniz.

Birkaç dakika sonra içinde ölü dulun olduğu çamaşır torbasıyla birlikte geri döndü. Sahibine ördek getiren bir Labrador'u andırıyordu.

"Sen iyi bir adamsın," dedi Rink. "Cesedi Tahtabacak'a ver ve kıçını bir yere koy."

"Sağ ol patron," dedi serseri.

"Senin için bir ceset Tahtabacak," dedi Rink. "Dava kapanmıştır."

DANS GECELERİ

Tahtabacak rolünü çok iyi oynamıştı. Ne sıkı dost ama! Elbette iki yüz elli doların katkısı büyüktü. Tek bacaklı bir adam bu parayla San Francisco'daki birçok dans gecesine katılabilirdi.

"Tamamdır, artık gitmeliyim," dedim. "Bütün bunlar çok heyecan vericiydi ama gidip hayatımı kazanmalıyım."

"Dalga geçiyorolmalısın," dedi Çavuş Rink ve içini çekti. "İyi bir dedektif olabilirdin Card, her daim hayallere dalmasaydın. Ah, neyse..."

Ağzından bunları kaçırdı.

Onun için her zaman büyük bir hayal kırıklığı olmuşumdur.

Rink, hayatımın büyük kısmını Babil'de geçirdiğimi bilmiyordu. Onun için sadece düşler gören bir gerzektim. Ben de bıraktım, öyle düşünsün. Ona anlatsam bile Babil'i anlayamayacağını biliyordum. Kafası böyle çalışmıyordu, o kadar ve bu yüzden ben de bir şey söylemeyecektim. Benim bir gerzek olduğumu düşünüyordu ama umurumda değildi bu. Babil polis olmaktan, mesai saatleri içinde suçla savaşmaktan çok daha iyiydi.

Kapıya doğru yöneldim. Arabada teslim etmem gereken bir ceset vardı ve arabayla bir tur atarken bu konuyu düşünecektim. Üç serserinin sahneye girişiyle her şey biraz karışmış-

tı. Her şeyi düşünmek için zamana ihtiyacım vardı. Hareketlerime dikkat etmeliydim.

"Görüşürüz 'Özel'," dedi Tahtabacak.

"Başını belaya sokma ve gerzeklik yapma," dedi Rink.

Kelepçeli serseriye doğru şöyle bir baktım.

Orada uzanmış tavanı seyrediyordu.

Bu onun için güzel bir gün değildi.

Sandalyedeki serseri orada oturuyor ve rahibelerin düzenlediği bir piknikte pantolonu aşağıdayken yakalanmış gibi görünüyordu.

Onun yanındaki üçüncü serseri de yerde yatıyordu.

Elektrik idaresi, faturalarını ödemediğinden elektriğini kesmişti.

Ayıldığında serserilik mesleğini yapıp yapmamak konusunda iki kez düşünecekti, morgun zemininde uyumayı sevmediyse tabii.

KÖR ADAM

Araba, morgun karşısındaki sokakta, bagajında ölü fahişenin cesediyle birlikte beni bekliyordu. Bu ceset benim için beş yüz dolar demekti ama işler biraz karışmaya başlamıştı.

Bu iracı zengin kadın, cesedi çalmak için neden benden başka üç kişiyi daha tutmuştu? Bunun hiçbir anlamı yoktu. Bunu yaparak tüm bu işi herkesin birbirinin üstüne düştüğü Bowery Boys komedisine çevirmişti ama morga dönen bu üç serseri için sonuç hiç de eğlenceli olmamıştı.

Çavuş Rink hayatlarını cehenneme çevirmişti. Canlı canlı soğutucuya sokulan bu zavallı orospu çocuklarını düşündükçe tüylerim ürperiyordu. Rink'in bundan hoşlandığını sanmıyorum. Bir beyzbol maçı izlemeyi ya da başka bir şeyle uğraşmayı tercih ederdi.

Ama bu pislikleri yeterince düşünmüştüm. Aklımda daha mühim şeyler vardı. Bu kahrolası cesetle ne yapacaktım? Serserilerin barda saat onda, Ense'yle temasa geçmeleri gerekiyordu ama Çavuş Rink aradığında Ense orada değildi.

Zengin iracı ve Ense'yle olan randevum 1'de, Kutlu İstirahat Mezarlığı'ndaydı. Şimdi ne yapacağıma karar vermem gerekiyordu. Randevuya gitmeli miydim?

Bu benim beş yüz dolar kazanmak, bir ofis açabilmek, bir sekreter, bir araba alabilmek ve yaşam biçimimi değiştirebilmek için tek şansımdı. Ücretimin yarısı olan beş yüz doları

ödemişler ve üç yüz dolar da masraflar için vermişlerdi. Hâlâ beş yüz dolarım vardı; ne olursa olsun bir adım öndeydim.

Belki de cesedi alıp körfeze bırakmalı, bu insanlarla buluşmayı unutmalı ve kendimi beş yüz dolarla insanca yaşamaya biraz daha yaklaşmış saymalıydım. Şayet paramı dikkatli harcar ve her kuruşun hesabını yaparsam, muhtemelen ofise, sekretere ve arabaya param yetebilirdi. Elbette muhteşem olmayacaktı ama en azından olacaktı.

Onlarla buluşursam başıma nasıl tuhaf bir işin geleceğini bilmiyordum. Normal insanlar morgdan aynı cesedi çalması için iki farklı ekip kiralamazlar. Bu gerçekten de çok anlamsızdı ve kararlaştırdığımız saatte mezarlıkta olursam olabilecekleri önceden kestiremiyordum.

Orada olmayabilirlerdi bile.

Şu an Çin'de olabilirlerdi ama randevuya gelirlerse de onlardan gelebilecek her türlü acayip şeye bir delik açabileceğim bir tabancam vardı. Şu Ense korkunç bir insandı. Onunla dalaşmak istemezdim ama ona atacak altı kurşunum vardı. İyi nişan alırdım ve onun da kaçması zor olurdu.

İşte seçeneklerim: Garanti bir beş yüz dolar ya da tuhaf tiplerden, bira yok edici zengin kadın ve bir buffalo sürüsü büyüklüğünde bir enseye sahip şoförden gelecek bir beş yüz dolar daha için riske girmek.

En azından seçeneklerim vardı.

Birkaç gün önce kör bir dilenciye çarpıp elindeki fincanı düşürecek kadar alçalmıştım. Kaldırıma dökülen paraları onun için topladım ve fincanını ona geri verdiğimde elli sent eksikti. Herhalde öngörülü bir kördü çünkü hemen bağırmaya başladı: "Nerede paranın kalanı? Hepsi değil bu! Paramı

geri ver seni kahrolası lursız!"

Hemen tüymeliydim.

Ne olursa olsun, şu an düşündüklerim daha önce düşündüklerimden kesinlikle daha ilginç şeyler.

San Francisco'da çok fazla kör dilenci var ve haberler çabuk yayılır.

BAB

Kaybedecek ne sikim var ki? diye düşünüyordum kontağı çevirirken. Karar vermiştim. Gidip cesedi teslim edecektim. Saat on biri biraz geçiyordu ve Kutlu İstirahat Mezarlığı'na gitmeden önce oyalanacak biraz zamanım vardı. Ben de bir süre arabayla dolaşmaya karar verdim. Uzun süredir arabasızdım. Benzin göstergesine baktım. Deponun dörtte üçü doluydu. Eğlenceli olacaktı. Motoru çalıştırıp yola çıktım.

Marina'ya doğru gidiyordum.

Radyoyu açtım.

Kendimi daha önce duymadığım popüler şarkıları mırıldanırken buldum hemen. Müzik kulağım çok iyiydi. Melodiyi çabuk kapıyordum. Bu da benim yeteneklerimden biriydi. Şarkı söylemeyi veya bir enstrüman çalmayı öğrenmemem çok kötüydü. Şayet öğrenseydim şimdi şöhreti yakalamıştım.

Çok iyi hissediyordum.

Kararımı vermiştim.

Güzel şarkılar dinliyordum.

Ve bagajda ölü bir fahişenin cesedi vardı.

Bu sıkıntılı dönemde insan daha ne isterdi ki? Yani dünya savaştaydı ama benim için her şey yolunda gidiyordu. Hiçbir şikâyetim yoktu. Gün benim günümdü.

Marina yönündeki Colombus Caddesi'nde ilerlerken Babil'de, kendi radyo istasyonu da olan büyük bir orkestra

şefi olduğumu düşündüm.

"Merhaba, herkese merhaba. Babil'in Asma Bahçeleri'nin üstünden size seslenen BAB istasyonunu dinlemektesiniz. Bu gece C. Card ve grubunu size tanıtmaktan mutluluk duyacağız," diyecek spiker. "Ve karşınızda C. Card..."

"Merhaba Babil'in ritmik kedileri!" diyeceğim. "Müzik için yaşayan adam C. Card karşınızda ve şimdi düşlerinizi aydınlatacak. Geceye Nana-dirat ile, yasaklı tutkuları şakıyan kuşun 'İrlandalı Gözler Gülümsediğinde' şarkısıyla başlayacağız."

Radyodan alınabilecek en büyük zevki alıyordum. Ama o kadardı, bir arabanın beni takip ettiğini anlayana kadar.

KUŞBAŞI

Peşimdeki araba 1937 yapımı siyah bir Plymouth Sedan'dı ve içinde dört siyah adam vardı. Çok ama çok siyahtılar, koyu renkli takım elbiseler giymişlerdi. Araba, farları olan bir kömür madenine benziyordu ve kesinlikle peşimdeydi.

Kimdi bu herifler?

Kısa radyo saadetimi çok görmüşlerdi. Neden yaşam olması gerektiği gibi basit değil ki!

Bir sonraki kavşakta kırmızı yanıyordu. Durup yeşili bekledim.

Siyah adamlarla dolu siyah Plymouth yanıma yanaştı ve ön cam açıldı. Siyah adamlardan biri camdan sarkıp Amos 'n Andy Şov'da olmasına yetecek kadar ciddi bir sesle, "O cesedi istiyoruz. Kenara çek ve onu bize ver yoksa seni kuşbaşı doğrarız," dedi.

"Büyük bir hata yapıyorsunuz," dedim camı kısmen açarak. "Neden bahsettiğinizi bilmiyorum. Ben Hartford New York'ta sigorta satıcısıyım."

"Gülünçleşme Kuşbaşı," dedi siyah adam.

Işık yeşile döndü ve kovalamaca başladı.

Bu yaşadığım ilk arabalı kovalamacaydı.

Filmlerde çokça izlemiştim ama ilk defa birini yaşıyordum. Filmlerde izlediğimden biraz daha farklıydı. Her şeyden önce ben hiçbir zaman iyi bir şoför olmamıştım ama on-

ların şoförü birinci sınıftı. Hem filmlerde arabalar birbirlerini kilometrelerce kovalarlardı. Bunda öyle olmadı. Birkaç yüz metre sonra Lombard Sokağı'na döndüm ve park halindeki bir pikaba çarptım. Böylece kovalamaca bir anda sona erdi. İlginç olabilirdi. Kısa sürmesi kötü oldu.

Neyse ki yaralanmamıştım.

Biraz sarsılmıştım ama bir şeyim yoktu.

İçi siyah herif dolu araba arkamda durdu ve adamlar içinden indi. Doğru söylemişlerdi, hepsinin elinde ustura vardı ama benim cebimde de tabanca vardı. Yani göründüğü gibi eşitsiz bir durum yoktu.

Yavaşça arabadan indim. Cebinde harekete geçmeye hazır olan bir 38'lik olduğunda ağır davranmak iyidir. Daha çok zamanım vardı.

"Ceset nerede Kuşbaşı?" dedi daha önce konuşanlardan biri. Oldukça sert görünüşlü bir herifti, tıpkı diğer üç karanlık tip gibi.

Tabancamı cebimden çıkarttım ve onlara doğrulttum. Şimdi işler değişmişti. Oldukları yerde donup kaldılar.

"Ve bana Kuşbaşı denmesinden hiç hoşlanmam," dedim durumdan yararlanarak. "Atın şu usturaları."

Sokağa düşen dört usturanın sesi duyuldu. Oyunda resmen öndeydim. Bu durum yaşlı bir kadının evinin verandasına fırlayıp arabasının neden mahvolmuş olduğunu araştırana dek sürdü. Araştırmasını ciğerlerinin üstünden çıkan bir çığlıkla başlattı: "Pikabım! Pikabım! Taksitlerini ödemeyi daha dün bitirdim. Daha yeni servise götürdüm."

Bir düzine ya da daha fazla komşu verandalarına döküldü ve hızla artık pikabı olmayan kadının yanında yer almaya

başladı.

Kimse benim bakış açımla ilgilenmiyordu. Tek kelime edemedim.

Dinlemeleri için yapabileceğim tek şeyin havaya ateş etmek olduğunu düşündüm. Bu onları evlerine geri döndürtecek ve durumu kontrol altına alıp bir şeyler yapmam için bana bir ya da iki dakika kazandırtacaktı çünkü bir an önce bir şeyler yapmalıydım.

Tabancamı havaya kaldırıp tetiği çektim.

Klik.

NE!

Klik klik klik, kliklemeye devam ettim.

KAHRETSİN! YANLIŞ SİLAHTI!

Benim tabancamdı, boş olan. Dört siyah adam usturalarını almak için harekete geçtiler. Kadın hâlâ bağırıyordu: "Pikabum! Pikabum!" Komşular da ona katılmakla meşguldü. Birdenbire her şey kıyametin en kötü günlerine dönüşmüştü.

Siyah adamlar tekrar usturalanmıştı ve bana doğru geliyorlardı. Diğer cebime uzanıp Tahtabacak'ın tabancasını aldım, yani içinde kurşun olanı.

"Durun!" dedim siyah adamlara.

Gülümseyenlerden biri dışında hepsi korkunç görünüyordu. Gülümseyen bana "Kuşbaşı" diyendi. İnci bir gerdanlık gibi bir kulağından diğerine dek sırıtıyordu. İliklerime kadar titredim. Ense'yle tanışmış olmalıydı. Çok iyi arkadaş olmalıydılar. Çok fazla ortak yönleri vardı.

Tanışmalarını hayal edebiliyordum:

"Sırıtık, bu Ense."

"Memnun oldum."

Orada olsaydım Kuşbaşı olarak tanıtılacaktım:

"Kuşbaşı, bu Ense."

"Selam Ense."

"Arkadaşım Sıntık."

"Ense'nin arkadaşı benim de arkadaşımdır."

Sıntık'ın sesiyle gerçekliğe geri döndüm: "Kuşbaşı, dostum, şansını kaybettin."

"Seni uyarıyorum," dedim.

"Ha ha ha," dedi Sıntık.

Onu bacağından vurduğumda hâlâ sıntıyordu. Bu atış, pikabı parçalanan kadını ve diğer komşuları çığlıklarla evlerine gönderdi.

Sıntık'ın yüzündeki gülümseme hâlâ duruyordu ama eskisi gibi boydan boya değil de küçük bir çocuktan yeni yıl hediyesi almış yaşlı bir adamın gülümseyişi gibi daha yumuşaktı. Ustura yavaşça elinden düştü. Bacağında gittikçe büyüyen kanlı bir leke vardı. Kurşun dizinin kırk santim kadar üstüne saplanmıştı. Onda bir delik açmıştı.

Diğer üç siyah adam da usturalarını bıraktılar.

"Kahretsin Kuşbaşı, beni boş bir tabancayla vurdun," dedi Sıntık. "Bu kesinlikle elli dolar etmez. Usturalarımızı gösterince senin cesedi vereceğini söylemişlerdi. Kahretsin, kurşun bacağımı delip geçti."

Onu teselli edecek zamanım yoktu.

Polis gelip bu işe bir son vermeden evvel oradan ayrılmalıydım. Arabam artık işe yaramazdı ve kullanılabilecek tek bir araba vardı: onlarınki.

"Yeter artık," dedim. "Hepiniz derin bir nefes alın ve sakın kımıldamayın. Nefes verebileceğiniz zamanı ben size söy-

leyeceğim."

Hepsi derin bir nefes alıp nefeslerini tuttular.

Tahtabacak'ın mahvolmuş arabasına dönüp kontaktan anahtarı aldım. Arabanın arkasına doğru yürüdüm. Dört siyah beyefendinin nefeslerini tutmakta zorlandıklarını görebiliyordum. Bagajı açtım.

"Tamam," dedim.

Hepsi nefes verdi.

"Kahretsin," dedi Sırıtık. "Kahretsin."

"Al şu cesedi şuradan," dedim. Tabancamla birlikte onlara doğru hareket ettim; onlar da gelip cesedi kaldırdılar. "Arabanızın arka koltuğuna koyun," dedim. "Ve çabuk. Bütün gün bekleyemem."

Sırıtık hâlâ gülümsüyordu. Biraz daha zayıf bir gülümsemeydi ama hâlâ bir gülümseme kategorisindeydi. Yapabileceğim en iyi tanım, bunun felsefi bir gülümseyişe dönüştüğüydü.

"Kahretsin," dedi. "Önce beni boş bir tabancayla vurdu, sonra sersemleşene dek nefesimi tutturdu ve şimdi de arabamı çalıyor."

Oradan uzaklaşırken hâlâ gülümsediğini görebiliyordum.

YALNIZ KARTAL

Ansızın sola dönüp arabayı, dört kötü siyah adamın ve Tahtabacak'm mahvolmuş arabasının olduğu yere sürdüğümde sadece bir blok ötedeydim. Arkalarından yaklaştım onlara. Benim gittiğim yöne doğru bakıp duruyorlardı.

Korna çaldım, bana döndüler.

Beni gördüklerinde yüzlerinde beliren o ifadeyi asla unutmayacağım. Yaralı olmayan üç adam usturalarını yerden toplamışlardı. Beni görünce usturalar ellerinden düşüverdi ve usturalar evlerine, sokaklara geri döndüler. Öyle ki bu usturalar kuşbaşı doğramak bir yana artık tıraş bile edemeyeceklerdi.

Günlerini görmüşlerdi.

Beni görünce bacağı kurşun delikli siyah adamın yüzüne koca bir gülümseme yayıldı. "Kahretsin!" dedi. "Bu Kuşbaşı. Yine ne oldu? Pantolonlarımızı almaya mı geldin şimdi de?"

Diğer üç siyah adam bunu matrak bulup gülmeye başladı. Yeterince matraktı. Ben de kendimi tutamadım, güldüm. Beni parçalara ayırmak istemelerinin dışında iyi adamlardı.

"Yok, pantolonlarınız sizde kalsın," dedim.

"Seni Noel Baba seni," dedi Sırtık.

"Cesedi benden çalmanız için kim tuttu sizi?" dedim. "Tüm bilmek istediğim bu."

"Neden öyle söylemedin o halde?" dedi Sırtık. "Kahret-

sin! Bu en kolayıydı. Kütük enseli bir herifle bira içip işemeyen çekici bir beyaz bebek. Nereye soktu ki o kadar birayı. Onlar patrondu, şimdi patron sensin."

"Eyvallah," dedim.

"Kahretsin Kuşbaşı," dedi Sırıtık. "Ne olursa olsun ama lütfen bir daha beni vurma. Kurşunlar için yaşlıyım artık. Ortağa ihtiyacın yoktur herhalde, değil mi?"

"Yok," dedim. "Ben yalnız kartalım."

Onlardan çaldığım arabanın içinde uzaklaşırken, bu defa arkamdan el salladılar.

KOMİK BİNA

Peki şimdi ne yapacaktım?

Şehrin morgundan bir ceset çalmak için tutulmak zaten oldukça tuhaf ama sizi bunun için tutan insanların aynı cesedi morgdan çalmaları için başkalarını da tutması ve siz cesedi çalmayı başardıktan sonra sizden cesedi çalmak için başka insanların da tutulması tam anlamıyla acayip.

Tam da mezarlığa gitmeye karar vermişken ve kalan beş yüzlük ücretimi onlardan alabilecek miyim derken işlerin bu kadar sarpa sarması mı gerekiyordu?

Nasıl hareket etmeliydim?

Bu insanlarla buluşmama hâlâ biraz zaman vardı ama oraya gitmem tam bir aptallık olacaktı. Güvenilecek tipler olmadıkları aşikârdı. Varlıklarını geçerli kılan tek şey beş yüz papel ihtimaliydi.

Ama elbette tuhaf üsluplarıyla istedikleri o şey bendeydi. Dört siyah adamdan gasp ettiğim otomobilin arka koltuğundaki ölü fahişe bendeydi.

Belki de kartlarımı başka türlü oynamalıydım.

Bu zamana kadar hep onların kurallarına göre oynamıştım.

Elimi yükseltmeliyim, diye düşündüm, ve yeni bir oyun kurmalıyım. Beş yüz dolardan daha fazlası gerekti bana. Tahtabacak arabasının haşat olduğunu görünce ters bir tepki ve-

recekti, biliyordum. Herhalde yeni bir araba isteyecekti.

Hayır, olayların gidişatına bakılırsa, beş yüz dolar tavuk yemi kalıyordu. Şayet bu insanlar cesedi istiyorlarsa ki kesinlikle böyle bir hevesleri vardı, bedelini fazlasıyla ödemek zorundaydılar.

Çabucak evimin önüne vardım.

Cesedi arka koltuktan alıp omzuma attım ve binaya taşıdım. Bunun bir çamaşır torbası olduğunu varsayıyordum. Bu varsayım hiçbir fark yaratmıyordu çünkü etrafta beni görecek kimse yoktu. Şükürler olsun ki ev sahibesi mortu çekmişti. Belki de kötü şans yakamı bırakmıştı. Beklemediğim kadar çok para kazandırabilirdi bu bana.

Ölü fahişeyi taşıyarak ölü ev sahibesinin apartmanının merdivenlerinden geçerken gülümsedim. Ev sahibesinin cesedinin de günün erken saatlerinde bu merdivenlerden aşağı taşındığını hatırladım. Şimdi de ben binaya yeni bir ceset sokuyordum.

Gerçekten de komik bir binaydı bu.

Küçük bir eklemeyle morga dönüştürülebilirdi. Cesetler postanedeki mektuplar gibi girip çıkıyorlardı.

Ölü fahişeyi antreden geçirip içeri soktum. Buzdolabının yanına, mutfak zeminine koyup buzdolabını açtım. Küflenmiş yiyecekleri ve tanınamayacak haldeki nesneleri raflardan indirdim.

Pöf...

Sonra da rafları çıkarttım.

Neden olmasın?

Onu koymak için en iyi ve birinin bakabileceği son yerdi.

BEŞ YÜZ DOLARLIK HESAP

Arabaya geri dönüp San Francisco'nun güneyindeki Kutlu İstirahat Mezarlığı'na doğru Ense ve biracı hanımefendiyle olan "buluşma"ma doğru gidiyordum. İlginç bir karşılaşma olacaktı ama onların planladıkları gibi olmayacaktı. Artık benim kurallarıma göre oynayacaktık ve öyle sanıyordum ki buzdolabımdaki ceset beş yüz papelden de fazla ederdi.

Bir şeyler bana on bin dolarlık bir cesedin sahibi olduğumu söylüyordu. Onu çalmıştım, benimdi ve her kuruşuna değecekti; on bin dolar çok doğru bir tutardı.

Yol üstünde bir telefon kulübesinin ışığını fark ettim. Hâlâ annemi aramamış olduğumu hatırladım; hemen halledeyim dedim. Çok daha ciddi işlere girişmeden önce bu meseleyle ilgilenmeliydim. Aklımı bununla meşgul etmek istemiyordum, hele ki hayatımın büyük sıçrayışını yapmaya ve Talih Sokağı'nda yaşamaya hazırlandığım şu zamanda.

Arabayı durdurup indim.

Beş sent atıp numarayı çevirdim.

On iki kez çaldı.

Kahretsin! Telefonu açıp "Alo?" deyişini, "Merhaba anne, benim," deyişimi; "Alo, kimsiniz? Alo?" deyişini, "Anne," diye sızlanışımı; "Oğlum olamaz arayan. Alo?" deyişini, sızlanmaya devam ederek "Anne," deyişimi; "Oğluma benziyor ama hâlâ bir özel dedektif se aramaya cesaret edemeyecektir,"

deyişini duyamadım.

Evde olmadığımdan bunlardan paçayı kurtarmıştım.

Neredeydi?

Günlerden cumaydı ve dört yaşımdayken öldürdüğüm babamı ziyarete mezarlığa gitmişti ama şimdiye kadar çoktan dönmüş olmalıydı.

Neredeydi?

Arabaya binip mezarlığa devam ettim. On dakikalık yolum kalmıştı. Sonra işler iyice boka saracaktı. Ense ve zengin patronunun planların değişmesinden ve cesede biçtiğim yeni fiyattan hoşlanmayacaklarını sanıyordum.

Evet, hoşlanmayacakları bir sürprizle karşı karşıyaydılar ve bu sürpriz onları daha iyi iki insan yapmayacaktı. Beş kurşunum daha olduğu için çok mutluydum. Ense'yi küçük bir parmağa çevirmek için yeterliydi.

Birden bir şey hatırladım.

Elimi cebime attım ve boş tabancayı çıkarıp arka koltuğa koydum. Aynı hatayı tekrar yapmayacaktım. Ne utanç verici. Olayların kontrolünü tekrar ele geçirmeseydim, Sırıtık'ı bacağından vurduğum gibi ben de vurulabilirdim.

Şanslıydım.

Hassiktir. Sırıtık, fahişenin cesedi bagajdeyken kendi arabasının içinde, şu an oturduğum yerde oturuyor ve üç arkadaşıyla birlikte şakalaşıp gülüşüyor olabilirdi ve ben de tamamlanmamış bir tarifin malzemesi gibi sokakta yerlere serilmiş olabilirdim. Tarifin tamamlanması için gerekenler biraz soğan, patates, havuç ve defne yaprağı olacaktı.

Kuşbaşı olma fikrinden hiç hoşlanmadım.

GECE HER ZAMAN DAHA KARANLIKTIR

Kutlu İstirahat Mezarlığı'na doğru ilerlerken son derece karanlık bir geceydi. Öyle karanlıktı ki, Smith Smith Gölge Robotlara Karşı maceram aklıma geldi. Profesör Abdul Forstyhe, cıva kristallerini alıp yoksul ve talihsiz gölge kurbanlarına verdiği ilaçları harekete geçirebildiğinde ve onları dünyaya saldığında, sonuçlar aynen böyle olacaktı.

Profesör Abdul Forstyhe'in suni gecesi, tıpkı arabayı mezarlığa doğru sürdüğüm bu gecenin bir benzeri olacaktı.

Aniden aklımı Babil'den söküp alan bir düşünce peyda oluverdi. Belki de mezarlık yolunda olduğunuz sürece gece her zaman daha karanlıktı. Bu üzerine düşünülebilecek bir şeydi ama çok sürmedi çünkü aklım Babil'e dönüverdi.

ZZIIRRRRRRRRRRRRRRRRRRRRRRR

Hattaki güzel ve ebedi sekreterim Nana-dirat'dı.

"Selam bebek," dedim. "Ne oluyor?"

"Seni arıyorlar aşkım," dedi o nefes kesici sesiyle.

"Kimmiş?" dedim.

"Dr. Francis, ünlü yardımsever."

"Ne istiyormuş?"

"Söylemedi. Sadece seninle konuşabilirmiş."

"Tamam tatlım," dedim. "Bağla."

"Merhaba Bay Smith Smith," dedi Dr. Francis. "Ben Doktor Francis."

"Kim olduğunuzu biliyorum," dedim. "Ne istiyorsunuz? Vakit nakittir."

"Anlamadım?" dedi doktor.

"Ben meşgul bir adamım," dedim. "Ne istiyorsanız doğrudan söyleyin. Vaktimi boşa harcayamam."

"Size iş teklif etmek istiyorum."

"İşte duymayı beklediğim şey," dedim. "Ücretim günlük yarım kilo altın ve masraflardır."

"Sizin itibarınıza sahip bir özel dedektif için oldukça makul," dedi Dr. Francis.

"Beni tanıyor muydunuz?" dedim mahcubu oynayarak.

"Sizi tüm Babil tanıyor," dedi.

Elbette bunu biliyordum. Sadece bunu ondan da duymak istedim. Felaket bir ego problemim vardı.

"Sizin için ne yapabilirim?" dedim. Hattın diğer ucunda bir suskunluk oldu. "Dr. Francis?" dedim.

"Telefonda anlatmam güvenli olur mu?" dedi. "Yani birinin bizi dinleme olasılığı var mı?"

"Merak etmeyin," dedim. "Şayet Babil'de biri telefon dinliyorsa, o genellikle ben oluyorum. Sorununuz nedir?"

Şeytani Profesör Abdul Forstyhe'in konuşmamızı dinleyebileceği aklımın ucundan geçmiyordu. Telefon dinleme şakasını düşünmeden yapmıştım ve ileride bu bana pahalıya patlayacaktı.

"Pekala Bay Smith Smith," dedi Dr. Francis.

"Sadece Smith deyin," dedim. "Herkes Smith der."

"Smith, birinin son buluşumu çalıp şeytani amaçları için kullanmaya çalışacağına inanıyorum."

"Buluşunuz nedir?" dedim.

"Cıva kristallerini keşfettim," dedi Dr. Francis.

"Derhal oraya geliyorum," dedim.

İşte bunun olmasmdan korkuyordum: Birisi ortaya çıkıp cıva kristallerini icat edecekti. Açıkçası dünyanın buna hazır olmadığını düşünüyordum. Hepsinden öte, yıl MÖ 596'ydı ve dünyanın daha çok gelişmesi gerekiyordu.

SIRITIK'IN YERİ: HAKİKİ LOUISIANA BARBEKÜSÜ

Vvııııııııııııııjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjjj!!!

Frene asıldım.

Babil neredeyse mezarlığı kaçırmama neden oluyordu. Park ettim ve farları yaktım. Etrafta başka araba göremiyordum. Şayet biri geliyorsa da ilk ben gelmiştim. Ense ya da onun bira içici patronu ortaya çıkarlar mıydı hiç bilmiyordum ama geleceklerini seziyordum. Bu yüzden buradaydım. Burada bekleyip ne olacağına bakacaktım. Her gün on bin dolar kazanma fırsatı geçmiyordu insanın eline.

Aniden bir şeyi merak ettim.

Cebime uzanıp bir kibrit çıkarttım.

Kibriti çaktım ve direksiyondaki yazıyı okudum: "Sırıtık'ın Yeri: Hakiki Louisiana Barbeküsü."

Şüphesiz.

Barbeküsünün tadına bakmak için bir gün Sırıtık'ı ziyaret etmeliydim. Kapıdan girdiğimi gördüğünde yüzünün alacağı ifadeyi görmeye değerdi.

Kibriti üfleyerek söndürdüm ve bir süre daha karanlıkta bekledim.

Babil'i düşünmeye başlamıştım ama derin karanlıktan etkilenmemeye çalışarak onu aklımdan çıkartmak için itinayla mücadele ediyordum. Çünkü karanlık kolayca Babil'e geri götürebilirdi beni. Şayet karanlığı düşünürsem, gölge robot-

ları da düşünmeye başlayacaktım ve bunu yapamazdım.

Babil'in başını yine belaya sokmasını istemiyordum. Mezarlığı gördüğüm için şanslıydım. Yoksa şu an Los Angeles yolunu yarılamış, Smith Smith Gölge Robotlara Karşı'nın yedinci bölümü üzerinde çalışıyor da olabilirdim. O zaman müşterimi bulup on bin dolar kazanma şansım olmazdı. Bütün bunlardan bana kalan tek şey buzdolabında ölü bir fahişe olurdu.

Bu yüzden bu olayın neticesinin olumlu olup olmadığı kesin olarak söylenemezdi.

MEZARLIĞA GİRİYORUZ

Yolda bir araba göründüğü sırada oturuyordum –ne kadar zamandan beri, bilmiyorum. Başka da bir hareketlilik görmüyordum. Araba oldukça yavaş ilerliyordu. İstikameti mezarlıkmış gibi görünüyordu.

O kadar uzaktan nasıl bir araba olduğunu söyleyebilmek zordu. Her neyse, nasıl olduğunu söyleyemiyordum. Cadillac limuzin olup olmadığını merak ettim. Araba iki yüz metre uzağımda durdu. Farlar karardı ve içinden birkaç kişi indi. Fenerleri vardı ama ne olduklarını açıkça göremiyordum. Ense ve sarışın dostu olabilirdi ya da alelade mezar lursızları.

Arabadan inip hayatının en büyük işini sonuçlandırmak üzere olan -ki aynen öyleydi-, kendine güvenen ve cesur bir özel dedektife dönüşmeden önce de bunu bilmemin imkânı yoktu. Ben de öyle yaptım; arabadan indim.

Tek eksiğim vardı: el feneri.

Sonra aklıma bir fikir geldi.

Arabaya geri dönüp torpido gözünü açtım.

İşte bu!

Bir el feneri!

Cennetten gelen bir işaretti bu.

Her şey iyi gidiyordu.

Ense ve Sınırsız Mesaneli Harumımız ile, İspanyol-Amerikan Savaşı'nda ölen askerler için yapılmış bir anıtın orada

buluşmamız gerekiyordu. Anıt, mezarlığın üç yüz metre kadar içindeydi. Babamın mezarına çok da uzak değil.

Babamı ziyarete giderken pek çok kez anıtın önünden geçmiştim. Onu öldürmemiş olmayı çok isterdim. Şayet bu olay iyi sonuçlanırsa, mezarına gidip onun için yas tutmaya biraz zamanım olacak. Neden o topu sokağa attım ki sanki? O topu hayatım boyunca hiç görmemiş olmayı dilerdim!

Bir elimde el feneri –yakmadım ama ihtiyacım olduğunda güçlü bir ışık yaymaya hazırdı- diğer elimde tabancayla mezarlığa süzüldüm ve mezarların arasından İspanyol-Amerikan Savaşı anıtının yolunu tuttum.

Büyük bir ihtiyatla hareket ediyordum.

Bu gibi durumlarda sürpriz önemli bir etkendir ve ben de onu kendime saklıyordum. Anıta varmak için ağaç yığınlarının arasından geçmem gerekiyordu. Anıt, ağaçların diğer tarafındaydı. Ağaçların içinden geçerken dikkatli olmalıydım. Çok karanlıktı; düşüp gürültü çıkartmak istemiyordum. Ağaçlığın içine girdiğimde her adımımı son adımımmış gibi tedbirle attım.

Bir gölge gibi ilerleyerek yolu yarılamıştım ki, elli metre ötemdeki anıtın tarafından gelen sesler duydum.

Tam olarak ne söylediklerini anlayamıyordum ama üç kişiydiler: iki erkek, bir kadın. Bu kadar uzaktan onları seçemiyordum. Ağaçlar seslerini boğuyordu.

Büyük bir ihtiyatla on adım daha atıp birkaç saniye durdum; düşüncelerimi toparladım ve ne söylediklerini, kim olduklarını anlamaya çalıştım ama hâlâ çok uzaktalardı.

Tamama ermek üzere olan bu iş konusunda içimde kötü bir his vardı. Yolumda gitmeyen bir şeyler vardı. İlerlemeye devam ettim. Her adım bir sonsuzluktu. Babil'de olmayı diledim, Nana-dirat'la el ele olmayı.

SÜRPRİZ

Anıtta neler olduğunu görmek için konuşlandığım ağaçların içinde gördüğüm şuydu: önce Çavuş Rink'i gördüm, elinde bir fenerle.

Ağaçların ardına gizlenerek ona bakakaldım.

Görmeyi umduğum son kişi oydu. Şaşkınlıktan serseme döndüm. Ne halt dönüyordu?

Sonra Ense'yi ve onun bira oburu patronunu gördüm; birbirlerine kelepçeyle bağlanmışlardı. Ense çok mutsuz görünüyordu. Zengin sarışınınsa bir biraya ihtiyacı var gibiydi, bu onun için ciddi bir vakaydı.

İpler Rink'in elindeydi.

Onlarla konuşuyordu.

"Bilmek istediğim, kızı neden öldürdüğünüz ve sonra cesedi neden morgdan çalmaya çalıştığınız. Onu öldürdüğünüzde cesedi de beraberinizde götürebilirdiniz. Bu çok anlamsız. Hiçbir şey anlamıyorum. Cesedin çalınması yakalanmanıza sebep oldu."

"Söyleyecek bir şeyimiz yok," dedi Ense.

"Sana soru soran mı oldu?" dedi Rink. "Hanımefendiyle konuşuyorum. Bütün bu maskaralığı tertipleyen o. Çeneni kapat yoksa ben kapatmasını bilirim."

Ense tambir şeyler söylemeye hazırlanıyordu kibir anda vazgeçti. Çavuş Rink'in varlığının etkisiydi bu.

"Evet hanımefendi, bana doğruyu söyleyin, ben de işleri sizin için kolaylaştırayım. Hiç kimse öldürülmüş bir fahişeyi umursamaz. Bana her şeyi anlatırsanız en fazla birkaç yıl yersiniz."

Rink bekledi.

Nihayet kadın konuştu; dudaklarını ıslattı önce.

"Dinle bakalım seni şişko polis," dedi. "Birincisi, bu kelepçeler çok sıkı. İkincisi, bir biraya ihtiyacım var. Üçüncüsü, zenginim ve bu iş benim için çok basit. Ve dördüncüsü, hiçbir şeyi kanıtlayamazsın. Elinizde sadece dolaylı yoldan edinilmiş kanıtlar silsilesi var ve avukatlarım için onları parçalara ayırmak bir zevktir, gerçek bir mutluluk olacaktır. Seni mahkemeye çıkartıp işini bitirdiklerinde de polis teşkilatı seni zeka eksikliğinden emekliye ayıracak. Ya da polis ahırında at pisliklerini temizlerken bulacaksın kendini. Şimdi her şey biraz daha net mi?"

Daha önce hiç kimse Rink'e şişko polis dememişti.

Aciz bir şekilde, duyduklarına inanamayarak orada dikildi kaldı.

Kartını oynamış ve kaybetmişti.

"İyi düşün," dedi kadın. Sonra da çileden çıkmışçasına bileğindeki kelepçeye baktı; ardından Çavuş'un gözlerinin içine. Bakışlarını kaçırmadan.

Orada dikilip gözümün önünde olanları sinemadaymışım gibi izliyordum. Bilet ücretime gece yarısı, çalıntı bir arabayla mezarlığa yolculuk dahildi; tabii bir siyahı ayağından vurup öldürülmüş bir fahişeyi evimdeki buzdolabına koyduktan sonra.

Hepsi bu.

"Blöf yapıyorsunuz," dedi Çavuş Rink.

"Göründüğün kadar aptal olamazsın," dedi zengin sarışın. "Yirmi beş yıllık at bokunun ne demek olduğunu biliyor musun?"

Çavuş'un bunu düşünmesi gerekiyordu. Rink akıllı bir dedektifti ama tam adamına çatmıştı. Elini yükseltmek için oynayacağı kart kalmamıştı.

Ne yazık ki Çavuş Rink bulduğu kanıtları anlatırken onları duyma mesafesinde değildim. Kanıtları duymak neler olduğunu öğrenmem için bir fikir verebilirdi. Şimdi en ufak bir fikrim bile yoktu. Karanlığa gömülmüştüm.

Afallamış bir şekilde orada durup Çavuş Rink'e bakıyordum hâlâ. Burada buluşacağımızı nereden bilmişti? Hayal gücü şaşkına dönmüştü. Ense ve zengin dostunu bekliyordum ama Çavuş'u, hayır, asla beklemiyordum.

Rink ağır ağır kafasını salladı ve kelepçenin anahtarını çıkartmak için cebine uzandı. Birkaç adım atıp Ense ve sarışını serbest bıraktı. Çavuş çok mutlu görünmüyordu.

Zengin kadın bileğini ovaladı ve şefkatle Çavuş'a baktı. "İyi denemeydi," dedi.

Ense homurdanmaya başladı.

Kontrolü eline almaktan dolayı hoşnuttu.

"Çenenizi kapayın Bay Cleveland," dedi.

Ense homurdanmayı kesti ve bir ayıyken bir kuzuya doğru evrildi.

"Pekala," dedi Çavuş Rink. "Her zaman kazanamazsınız. Kaybedeceksem de, en azından yüksek sınıftan birine karşı kaybetmeyi tercih ederim."

Sosyete, kanunların temsilcisine gülümsedi.

Ense de sahibini memnun etmek için gülümsedi. Ama tam bir hayal kırıklığıydı. Gülümsemesi tam bir korku filmi afişiydi.

"Bir biraya ne dersiniz Çavuş?" dedi kadın gülümseyerek. "Yolun aşağısında bir meyhane var." Elini ona doğru uzattı. Rink birkaç saniye ele baktı ve sonra dostça sıktı.

"Elbette," dedi. "Haydi gidip bira içelim."

Oğlum, ne sürprizdi ama!

ON BİN DOLARIM, HOŞÇA KAL

Onlar bira içmeye gidedursun, ben bir süre daha orada dikili kaldım. Zenginlik hayallerim uçup gitmişti. On bin dolarım, hoşça kal. Buzdolabımdaki ceset bir kuruş bile etmezdi artık.

İspanyol-Amerikan Savaşı'nda ölenlere adanan anıta doğru yürüdüm. Onlardan biriymiş gibi hissettim.

Oh ama, cebimde hâlâ beş yüz papel vardı.

Planladığım şeyleri yapamayacaktım; iyi bir ofis, güzel bir sekreter, iyi bir araba gibi şeyleri. Öyleyse bunlardan feragat edecektim. Küçük bir ofisim, çirkin bir sekreterim ve maket bir arabam olabilirdi.

Düşüncelere boğulmuş halde anıtın yanında dururken dört usturalı siyah adamın belirmesiyle afalladım; o sırada başıma gelenleri düşünüyordum.

"Selam Kuşbaşı," dedi Sırıtık; ekibin başında aksayarak yürüyordu. Bacağındaki kurşun deliğinin üstüne bir kravat bağlanmıştı.

Hangi cehennemden çıkmıştı ki bunlar?

"Arabamızı geri alalım ve onu ödünç aldığın için sana bir teşekkür edelim dedik," dedi. Sırıtık'ın yüzünde koca bir gülümseme vardı. Bu gülümsemenin ardında bir şeyler saklıyor gibiydi. "Bir de Kuşbaşı, ekstra harcamalar için parana ihtiyacımız var ama sakın beni vurduğun tabancaya yeltenme

yoksa seni çok fena doğrarız."

Hassiktir. Artık hiçbir şey umrumda değildi. Bütün bunlar bana biraz fazla gelmişti. Elimi cebime attım.

"Dikkatli ol," dedi Sırtık sırıtarak. "Bacağımdan vurmuş olsan bile seni sevdim. Beni hayal kırıklığına uğratma sakın."

Ağır ağır cebime uzanıp parayı çıkarttım. İyi bir ruloydu, içinde hayaller olan bir rulo. Ona doğru fırlattım.

"Afferim Kuşbaşı," dedi Sırtık.

Paraya baktı.

"Beş yüzlük," dedi.

"Kızın cesedi ne olacak?" dedim. "Hâlâ istiyor musunuz?"

"Yok, senin olabilir Kuşbaşı."

"Peki şimdi ne olacak?" dedim dört siyah adamdan vücuduma gelecek zararı bekleyerek. Her şey bir yana liderlerini bacağından vurup arabalarını çalmıştım. Bazıları bu gibi durumlara bu şekilde tepki verirler.

"Böyle iyi Kuşbaşı. Seni sevdim," dedi Sırtık. "Paramızı aldık. Ödeme yapıldı. Kurşun kemiği kırmadı. Çıkıp gitti. Seni yalnız bırakıyoruz. Olan oldu, geçmişte kaldı."

"İyi bir tipsin Sırtık," dedim. "Barbekün nasıldır?"

"En iyisidir," dedi Sırtık sırıtarak. "Uğra bir ara. Sana biraz kaburga veririm. Ben ısmarlıyorum."

Ve gittiler.

GECE YARISI. KARANLIK.

İspanyol-Amerikan Savaşı şehitlerine adanan anıtın yanında duruyordum, yine yalnızdım; küçük ofisimin, çirkin sekreterimin ve maket arabamın gökyüzüne dağılan parçalarını izliyordum.

Şükürler olsun ki her yanı mermerden bir küvete, dünyanın en güzel kadınına ve altından bir arabaya sahiptim Babil'de.

Bu teselli armağanıydı.

"Oğlum!" Mezar taşlarının arasından bana doğru seslenen bir ses duydum. "Oğlum!" Sesi tanıdım. Annemindi. Hızla bana doğru geliyordu, nefes nefeseydi.

"Burada ne işin var?" dedim donuk bir sesle.

"Bugün öldürdüğün babanı ve kocamı ziyaret etme günüm. Bugünün o gün olduğunu biliyorsun. Neden soruyorsun öyleyse?"

"Gece yarısı oldu," dedim. "Karanlık oldu."

"Biliyorum," dedi. "Ama ölüler de biliyor mu bakalım bunu? Hayır, bilmiyorlar. Normalden biraz daha fazla kaldım. Ama sen neden buradasın ki? Babanı ziyarete de gelmezsin hiç."

"Uzun hikâye."

"İnsanları kötü gölgelerden kurtaran o özel dedektif misin hâlâ? Benden aldığın parayı ne zaman ödeyeceksin? Seni

piç!"

Bazen annem bana piç demeyi severdi.

Buna alışıktım.

"Madem buradasın, git de öldürdüğün adama bir şeyler söyle. Ondan af dile," dedi beni babamın mezarına doğru çekiştirerek.

Mezarının önünde durdum; dört yaşımdayken, 1918 yılının bir pazar günü öğle sonrasında onunla oynarken kırmızı lastik topu sokağa atmamış olmayı ve topun peşinden koşan babama arabanın çarpıp da onu mazgallara sıkıştırmamış olmasını diledim. Levazımatçı onu yerden kazımak zorunda kalmıştı.

"Üzgünüm baba," dedim.

"Olmalısın da," dedi annem. "Seni yaramaz çocuk. Baban muhtemelen iskelete dönmüştür şimdi."

İYİ ŞANS

Annem ve ben arabasını park ettiği yere doğru mezarlığın içinden ilerledik.

Yürürken birbirimize hiçbir şey söylemedik.

Neyse ki!

Böylece Babil'i düşünmeye zamanım oldu. Smith Smith Gölge Robotlara Karşı macerama kaldığım yerden devam ettim. Dr. Francis'le görüşmemi tamamladıktan sonra sekreterime tutkulu bir öpücük verdim.

"Bu ne içindi?" dedi, nefesi kesilerek.

"İyi şans için," dedim.

"Tavşan ayağı işe yaramıyor mu artık?" dedi.

Sulu, erfes ağzına şehvetle baktım.

"Dalga mı geçiyorsun?" dedim.

"Hayır," dedi. "Şayet tavşan ayağının yerine geçecekse bu, daha fazlasını vermek isterim."

"Üzgünüm bebeğim," dedim. "Yapacak işlerim var. Biri cıva kristallerini keşfetmiş."

"Ah, olamaz," dedi. Yüzünü endişe kaplamıştı.

Kılıcım için omuz kılıfımı taktım.

"Önüne bak oğlum!" dedi annem; yeni açılmış mezara düşüyordum az kalsın. Annemin sesi beni Babil'den çekip çıkarttı, anestezi yapılmaksızın dişimin çekilmesi gibi.

Mezardan uzak durdum.

"Dikkat et," dedi. "Yoksa buraya ikinizi de ziyarete gelmek zorunda kalacağım. Bu da cuma günlerini benim için fazlasıyla yoğun bir gün yapar."

"Tamam anne. Nereye bastığıma dikkat edeceğim."

Öyle de yapmalıydım. Üstelik başladığım yere geri dönmüştüm. Tek fark, bu sabah uyandığımda buzdolabımda bir cesedin olmamasıydı.

SON

VENI
VENI
VENI

"Ve bagajda ölü bir fahişenin cesedi vardı."

9 786055 150532

17.50 TL

